

O B R Z Ę D Y
SAKRAMENTU
MAŁŻEŃSTWA

OBRZĘDY SAKRAMENTU MAŁŻEŃSTWA

**DOSTOSOWANE DO ZWYCZAJÓW
DIECEZJI POLSKICH**

**WYDANIE TRZECIE
WEDŁUG DRUGIEGO WYDANIA WZORCOWEGO**

KATOWICE 1996 • KSIĘGARNIA ŚW. JACKA

Excerpts from the English translation of the Rite of Marriage Copyright by 1969, International Committee on English in Liturgy, Inc. All rights reserved.

Teksty francuskie wydrukowano za pozwoleniem Commission Internationale Francophone pour les Traductions et la Liturgie.

Teksty litewskie wydrukowano za pozwoleniem Komisji Liturgicznej Episkopatu Litwy.

Die Ständige Kommission für die Herausgabe der Gemeinsamen Liturgischen Bücher im Deutschen Sprachgebiet erteilt für die aus dem Buch DIE FEIER DER TRAUUNG entnommenen Texte die Abdruckerlaubnis.

Teksty włoskie wydrukowano za pozwoleniem Komisji Liturgicznej Episkopatu Włoch.

Copyright 1995 by
KONFERENCJA EPISKOPATU POLSKI
Warszawa, Skwer Ks. Kard. S. Wyszyńskiego 6

Przedruk tekstów w wyjątkach
wyłącznie za zezwoleniem
Konferencji Episkopatu Polski

ISBN 83-7030-132-0

**PRYMAS POLSKI
PRZEWODNICZĄCY KONFERENCJI
EPISKOPATU POLSKI**

DEKRET

Niniejszym imieniem Konferencji Episkopatu Polski zatwierdzam tekst polski „Obrzędów sakramentu małżeństwa” oraz zezwalam na jego druk, po otrzymaniu aprobaty ze strony Stolicy Apostolskiej (pismo Św. Kongregacji Kultu Bożego Prot. n. 1535/72 z dnia 16 listopada 1972).

Z zachowaniem wszelkich innych przepisów prawa kościelnego.

Warszawa, dnia 25 marca 1973 r.

† STEFAN KARD. WYSZYŃSKI

Prymas Polski

Przewodniczący Konferencji

Episkopatu Polski

N. 750/73/P

DEKRET

W imieniu Konferencji Episkopatu Polski zezwalam na druk trzeciego wydania „Obrzędów sakramentu małżeństwa” przygotowanego przez Komisję Episkopatu Polski do spraw Liturgii i Duszpasterstwa Liturgicznego w oparciu o „Ordo celebrandi Matrimonium”, editio typica altera 1991, i zatwierdzonego przez Kongregację Kultu Bożego i Dyscypliny Sakramentów dekretem z dnia 4 maja 1993 r. Prot. CD 1255/92.

Z zachowaniem wszystkich innych przepisów prawa kościelnego.

Warszawa, dnia 20 stycznia 1994 r.

† JÓZEF KARDYNAŁ GLEMP

Prymas Polski

Przewodniczący Konferencji Episkopatu

SACRA CONGREGATIO PRO CULTU DIVINO

POLONIAE

Instante Eminentissimo Domino Stephano Card. Wyszyński, Archiepiscopo Gnesnensi et Varsaviensi, Praeside Coetus Episcoporum Poloniae, litteris die 30 octobris 1972 datis, vigore facultatum huic Sacrae Congregationi a Summo Pontifice PAULO VI tributarum, perlibenter probamus seu confirmamus interpretationem Polonam textuum liturgicorum, qui huic Decreto adnectuntur, nempe: Ordo celebrandi Matrimonium, „Obrzędy Sakramentu Małżeństwa”.

In textibus autem imprimendis mentio fiat de confirmatione ab Apostolica Sede concessa. Eiusdem insuper textus impressi duo exemplaria transmittantur ad hanc Sacram Congregationem.

Contrariis quibuslibet minime obstantibus.

Ex aedibus Sacrae Congregationis pro Cultu Divino, die 16 novembris 1972.

ARTURUS CARD. TABERA

Praefectus

† A. BUGNINI

Archiep. tit. Diocletianen.

a Secretis

Prot. n. 1535/72.

CONGREGATIO DE CULTU DIVINO ET DISCIPLINA SACRAMENTORUM

DIOECESIUM POLONIAE

Instante Eminentissimo Domino Iosepho Card. Glemp, Archiepiscopo Varsaviensi, Praeside Coetus Episcoporum Poloniae, litteris die 26 Iunii 1992 datis, vigore facultatum huic Congregationi a Summo Pontifice IOANNE PAULO II tributarum, interpretationem polonam „Ordinis celebrandi Matrimonium”, editio typica altera, prout exstat in exemplari huic Decreto adnexo, perlibenter confirmamus.

In textu imprimendo inseratur ex integro hoc Decretum, quo ab Apostolica Sede petita confirmatio conceditur.

Eiusdem insuper textus impressi duo exemplaria ad hanc Congregationem transmittantur.

Contrariis quibuslibet minime obstantibus.

Ex aedibus Congregationis de Cultu Divino et Disciplina Sacramentorum, die 4 maii 1993.

Prot. CD 1255/92

ANTONIUS M. CARD. JAVIERRE
Praefectus

† GERARDUS M. AGNELO
Archiepiscopus a Secretis

ŚWIĘTA KONGREGACJA OBRZĘDÓW

DEKRET

Obrzędy zawierania małżeństwa zostały rozpatrzone przez Radę do wykonania Konstytucji o liturgii świętej oraz tak opracowane i wzbogacone, aby zgodnie z wymaganiami tego dokumentu jaśniej wyrażały łaskę sakramentu i aby bardziej podkreślały obowiązki małżonków.

Ojciec Święty Paweł VI swoją apostolską powagą zatwierdził te obrzędy i polecił je ogłosić. Dlatego Święta Kongregacja Obrzędów na mocy specjalnego upoważnienia Ojca Świętego ogłasza te obrzędy i nakazuje je stosować od dnia 1 lipca 1969 roku.

Dekret obowiązuje bez względu na jakiegokolwiek przeciwne postanowienia.

W siedzibie Świętej Kongregacji Obrzędów, dnia 19 marca 1969, w uroczystość św. Józefa, Oblubieńca Najśw. Maryi Panny.

BENNO KARD. GUT
Prefekt Św. Kongregacji Obrzędów
i Przewodniczący „Rady”

† FERDYNAND ANTONELLI
Arcybp tyt. Idikry
Sekretarz Św. Kongregacji Obrz.

Prot. N. R 23/1969

KONGREGACJA KULTU BOŻEGO I DYSCYPLINY SAKRAMENTÓW

Prot. N. CD 1068/89

DEKRET

Obrzędy zawierania małżeństwa, które niegdyś znajdowały się w Rytuale Rzymskim, zostały na podstawie zarządzenia Soboru Watykańskiego II odnowione w roku 1969, gdy Święta Kongregacja Obrzędów ogłosiła Obrzędy sprawowania małżeństwa.

W niniejszym drugim wydaniu wzorcowym Obrzędy te zostały ubogacone przez dodanie obszerniejszego Wprowadzenia, obrzędów i modlitw. Wprowadzono zmiany wynikające z Kodeksu Prawa Kanonicznego ogłoszonego w roku 1983.

Na podstawie specjalnego upoważnienia Papieża JANA PAWŁA II Kongregacja Kultu Bożego i Dyscypliny Sakramentów ogłasza to nowe wydanie Obrzędów sprawowania małżeństwa. To drugie wzorcowe wydanie Obrzędów małżeństwa w języku łacińskim wejdzie w życie natychmiast po ukazaniu się w druku; natomiast Obrzędy w językach krajowych po potwierdzeniu przekładów przez Stolicę Apostolską wejdą w życie w dniu ustalonym przez Konferencję Episkopatu.

Dekret obowiązuje bez względu na wszelkie przeciwne zarządzenia.

W siedzibie Kongregacji Kultu Bożego i Dyscypliny Sakramentów, dnia 19 marca 1990 r., w uroczystość św. Józefa.

EDWARD KARD. MARTINEZ
Prefekt

† LUDWIK KADA
Arcybp tyt. Tybiceński
Sekretarz

WPROWADZENIE TEOLOGICZNE I PASTORALNE

I. ZNACZENIE I GODNOŚĆ SAKRAMENTU MAŁŻEŃSTWA

1. Małżeńskie przymierze, przez które mężczyzna i kobieta tworzą ze sobą wspólnotę całego życia¹, czerpie siłę i moc z aktu stworzenia, lecz zostało dla ochrzczonych podniesione do wyższej godności przez zaliczenie do sakramentów Nowego Przymierza.

2. Małżeństwo powstaje przez zawarcie umowy małżeńskiej, czyli przez nieodwołalną zgodę obojga małżonków, w której oddają się oni sobie i wzajemnie przyjmują. Całkowitej wierności małżonków, a także nierozzerwalnej jedności węzła małżeńskiego wymagają zarówno szczególna wspólnota mężczyzny i kobiety, jak i dobro dzieci².

3. Instytucja małżeństwa i miłość małżeńska z samej swojej natury nastawione są na zrodzenie i wychowanie potomstwa i znajdują w tym jakby swoje uwieńczenie³. Dzieci są najcenniejszym darem małżeństwa i przysparzają najwięcej dobra samym rodzicom.

4. Ścisła wspólnota życia i miłości, przez którą małżonkowie „już nie są dwoje, lecz jedno ciało”⁴, została ustanowiona przez Boga Stwórcę, unormowana własnymi prawami i

¹ KPK, kan. 1055, § 1.

² Por. Sobór Watykański II, Konstytucja duszpasterska o Kościele w świecie współczesnym, *Gaudium et spes*, nr 48.

³ Por. tamże.

⁴ Mt 19,6.

otrzymała tak wielkie błogosławieństwo, że nie zniweczył go grzech pierworodny⁵. Dlatego ten święty związek nie jest uzależniony od ludzkiego sądu, lecz od Twórcy małżeństwa, który obdarzył je szczególnymi dobrami i celami⁶.

5. Chrystus Pan odnawiając stworzenie i czyniąc wszystko nowe⁷, przywrócił małżeństwu pierwotną formę i świętość, tak aby tego, co Bóg złączył, człowiek nie rozdzielał⁸. Aby jaśniej wyrazić i łatwiejszą uczynić nierozzerwalność umowy małżeńskiej, Chrystus Pan podniósł ją do godności sakramentu na wzór Jego zaślubin z Kościołem⁹.

6. Chrystus przez swoją obecność wniósł błogosławieństwo i radość na wesele w Kanie, przemienił wodę w wino, zapowiadając w ten sposób nadejście nowego i wiecznego przymierza. „Jak bowiem niegdyś Bóg wyszedł naprzeciw swojemu ludowi z przymierzem miłości i wierności, tak teraz Zbawca ludzkości”¹⁰ ukazuje się jako Oblubieniec Kościoła, zawierając z nim przymierze przez swoje misterium paschalne.

7. Przez chrzest, który jest sakramentem wiary, mężczyzna i kobieta raz na zawsze zostają włączeni w przymierze Chrystusa z Kościołem, tak że ich małżeńska wspólnota zostaje wchłonięta przez miłość Chrystusa i obdarzona mocą Jego ofiary¹¹. Z tej nowej godności wynika, że ważne małżeństwo ochrzczonych zawsze jest sakramentem¹².

⁵ Por. błogosławieństwo ślubne.

⁶ Por. Sobór Watykański II, Konstytucja duszpasterska o Kościele w świecie współczesnym, *Gaudium et spes*, nr 48.

⁷ Por. 2 Kor 5,17.

⁸ Por. Mt 19,6.

⁹ Por. Sobór Watykański II, Konstytucja duszpasterska o Kościele w świecie współczesnym, *Gaudium et spes*, nr 48.

¹⁰ Tamże.

¹¹ Por. Jan Paweł II, Adhortacja apostolska *Familiaris consortio*, nr 13: AAS 74(1982) 95; por. Sobór Watykański II, Konstytucja duszpasterska o Kościele w świecie współczesnym *Gaudium et spes*, nr 48.

¹² Por. KPK, kan. 1055, § 2.

8. Dzięki sakramentowi małżeństwa małżonkowie chrześcijańscy wyrażają tajemnicę jedności i płodnej miłości Chrystusa i Kościoła i w niej uczestniczą¹³; dlatego wspomagają się wzajemnie w dążeniu do świętości we współżyciu małżeńskim, w przyjęciu i wychowaniu potomstwa, a w ludzie Bożym mają własne miejsce i specjalny dar¹⁴.

9. Przez ten sakrament Duch Święty sprawia, że jak „Chrystus umiłował Kościół i wydał za niego samego siebie”¹⁵, tak małżonkowie chrześcijańscy, równi godnością, starają się podtrzymywać i umacniać swoje małżeństwo przez wzajemne oddanie i niepodzielną miłość, która wypływa z Boskiego źródła miłości, aby łącząc czynniki boskie i ludzkie, wśród pomyślności i przeciwności trwali w wierności ciałem i duchem¹⁶, dalecy od wszelkiego cudzołóstwa i rozwodu¹⁷.

10. Prawdziwy szacunek dla miłości małżeńskiej i cały sens życia rodzinnego zmierzają do tego, aby małżonkowie nie zapominając o pozostałych celach małżeństwa, skłonni byli mężnie współdziałać z miłością Stwórcy i Zbawiciela, który przez nich wciąż powiększa i wzbogaca swoją rodzinę¹⁸. Tak więc, ufając Bożej Opatrzności i wyrabiając w sobie ducha ofiary¹⁹, przynoszą chwałę Stwórcy i zdążają do doskonałości w Chrystusie, gdy w poczuciu szlachetnej, ludzkiej i chrześcijańskiej odpowiedzialności pełnią zadanie rodzenia potomstwa²⁰.

¹³ Por. Ef 5,25.

¹⁴ Por. 1 Kor 7,7; Sobór Watykański II, Konstytucja dogmatyczna o Kościele, *Lumen gentium*, nr 11.

¹⁵ Por. Ef 5,25.

¹⁶ Por. Sobór Watykański II, Konstytucja duszpasterska o Kościele w świecie współczesnym, *Gaudium et spes*, nry 48, 50.

¹⁷ Por. tamże, nr 49.

¹⁸ Por. tamże, nr 50.

¹⁹ Por. 1 Kor 7,5.

²⁰ Por. Sobór Watykański II, Konstytucja duszpasterska o Kościele w świecie współczesnym, *Gaudium et spes*, nr 50.

11. Bóg, który powołał oblubieńców do małżeństwa, nadal powołuje ich w małżeństwie²¹. Ci, którzy zawierają małżeństwo w Chrystusie, mogą w wierze w słowo Boże owocnie sprawować misterium jedności Chrystusa i Kościoła, uczciwie je przeżywać i wobec wszystkich składać publiczne świadectwo. Małżeństwo w świetle wiary upragnione, przygotowane, sprawowane i codziennie przeżywane to związek, „który Kościół łączy, ofiara umacnia, błogosławieństwo potwierdza, aniołowie ogłaszają, a Ojciec uznaje... Jakże pięknym stadem jest para wierzących, którzy mają jedną nadzieję, jednaki sposób życia i taki sam zwyczaj posługi. Obydwoje są współwyznawcami, obydwójce współsługami, nie istnieje żadna różnica co do ducha, ani co do ciała. Owszem, rzeczywiście dwoje są w jednym ciele; gdzie jest jedno ciało, tam jest i jeden duch”²².

II. OBOWIĄZKI I POSŁUGI

12. Przygotowanie i sprawowanie małżeństwa, które dotyczy przede wszystkim samych przyszłych małżonków oraz ich rodziny, ze względów duszpasterskich i liturgicznych należy także do biskupa, do proboszcza i jego wikariuszów oraz w pewnym stopniu do całej wspólnoty kościelnej²³.

13. Biorąc pod uwagę normy lub wskazania pastoralne ewentualnie ustalone przez Konferencję Episkopatu w sprawie przygotowania narzeczonych i duszpasterstwa małżeństw, biskup powinien kierować sprawowaniem sakramentu i dusz-

²¹ Por. Jan Paweł II, Adhortacja apostolska *Familiaris consortio*, nr 51: AAS 74(1982) 143.

²² Tertulian, *Do żony*, II, 9; Wybór pism II, Warszawa 1983, s. 164.

²³ Por. Jan Paweł II, Adhortacja apostolska *Familiaris consortio*, nr 66: AAS 74(1982) 159—162.

pasterstwem małżeństw w całej diecezji, zapewniając wier-
nym pomoc, dzięki której stan małżeński zachowa ducha
chrześcijańskiego i będzie się doskonalił²⁴.

14. Duszpasterze mają obowiązek troszczyć się, aby wła-
sna wspólnota kościelna świadczyła tę pomoc przede wszyst-
kim:

1) przez przepowiadanie, katechezę odpowiednio przysto-
sowaną dla małoletnich, młodzieży i dorosłych, także przy
użyciu środków społecznego przekazu, dzięki czemu wierni
otrzymają pouczenie o znaczeniu małżeństwa chrześcijańskie-
go, jak również o obowiązkach małżonków i chrześcijańskich
rodziców;

2) przez osobiste przygotowanie do zawarcia małżeństwa,
przysposabiające narzeczonych do świętości ich nowego stanu
i jego obowiązków;

3) przez owocne sprawowanie liturgii małżeństwa, która
winna ukazywać, że małżonkowie są znakiem i zarazem
uczestniczą w tajemnicy jedności oraz płodnej miłości Chrystusa
i Kościoła;

4) przez świadczenie pomocy małżonkom, aby wiernie za-
chowując i chroniąc przymierze małżeńskie, osiągnęli w rodzi-
nie życie coraz bardziej święte i doskonałe²⁵.

15. Do należytego przygotowania małżeństwa trzeba do-
statecznie długiego czasu. O tej potrzebie narzeczeni już po-
przednio powinni wiedzieć.

16. Duszpasterze, kierując się miłością Chrystusa, niech
przyjmują narzeczonych i przede wszystkim podtrzymują i
ożywiają ich wiarę, albowiem sakrament małżeństwa zakłada
i domaga się wiary²⁶.

²⁴ Por. tamże; por. KPK, kan. 1063—1064.

²⁵ Por. KPK, kan. 1063.

²⁶ Por. Sobór Watykański II, Konstytucja o liturgii świętej, *Sacrosanctum Concilium*, nr 59.

17. Po przypomnieniu narzeczonym podstawowych elementów nauki chrześcijańskiej, o których wyżej wspomniano (nry 1—11), należy ich pouczyć o małżeństwie i rodzinie oraz o sakramencie, jego obrzędach, modlitwach i czytaniach, tak aby mogli świadomie i owocnie sprawować sakrament.

18. Katolicy, którzy jeszcze nie przyjęli sakramentu bierzmowania, przed zawarciem małżeństwa powinni go przyjąć, aby dopełnić wtajemniczenia chrześcijańskiego, jeżeli jest to możliwe bez poważnej niedogodności. Narzeczonym zaleca się, aby w czasie przygotowania do sakramentu małżeństwa przyjęli sakrament pokuty, jeżeli jest to potrzebne, i aby przystąpili do Najświętszej Eucharystii, zwłaszcza w czasie sprawowania sakramentu małżeństwa²⁷.

19. Przed zawarciem małżeństwa należy się upewnić, że nic nie stoi na przeszkodzie do jego ważnego i godziwego zawarcia²⁸.

20. W czasie przygotowania, biorąc pod uwagę poglądy ludu na małżeństwo i rodzinę, niech duszpasterze starają się ukazać w świetle wiary wzajemną i prawdziwą miłość między narzeczonymi. Także te elementy, których prawo wymaga do ważnego i godziwego zawarcia małżeństwa, mogą posłużyć do wzrostu żywej wiary i płodnej miłości między narzeczonymi, aby powstała chrześcijańska rodzina.

21. Jeżeli jednak mimo wszystkich usiłowań narzeczeni wyraźnie i formalnie oświadczają, że odrzucają to, co Kościół chce dopełnić sprawując obrzęd małżeństwa ochrzczonych, duszpasterz nie może dopuścić ich do obrzędu. Nawet jeśli czyni to z żalem, musi przyjąć do wiadomości tę sytuację i

²⁷ Por. KPK, kan. 1065.

²⁸ Por. KPK, kan. 1066.

uświadomić zainteresowanych, że w tym stanie rzeczy nie Kościół, ale oni sami stanowią przeszkodę do odbycia obrzędu, o który proszą²⁹.

22. W sprawach małżeńskich nierzadko zachodzą szczególne okoliczności: np. małżeństwo ze stroną ochrzczonej niekatolicką, z katechumenem, ze stroną nie ochrzczonej albo ze stroną, która wyraźnie odrzuciła wiarę katolicką. Duszpasterze niech wezmą pod uwagę normy Kościoła przewidziane na takie wypadki, i jeżeli trzeba, niech zwrócą się do właściwej władzy.

23. Wypada, aby ten sam kapłan przygotowywał narzeczonych, wygłosił homilię w czasie sprawowania sakramentu, przyjął zgodę małżeńską oraz odprawił Mszę świętą.

24. Także diakon, który otrzymał upoważnienie od proboszcza lub od miejscowego ordynariusza, może przewodniczyć sprawowaniu sakramentu małżeństwa³⁰, nie wykluczając błogosławieństwa małżonków.

25. Tam, gdzie nie ma kapłanów i diakonów, biskup diecezjalny po uzyskaniu pozytywnej opinii Konferencji Episkopatu i zezwolenia Stolicy Apostolskiej może delegować świeckich do asystowania przy zawieraniu małżeństw. Należy wybrać odpowiedniego świeckiego, który potrafi przygotować narzeczonych i właściwie odprawić liturgię zawierania małżeństwa³¹. On pyta nowożeńców o zgodę na małżeństwo i przyjmuje ją w imieniu Kościoła³².

²⁹ Por. Jan Paweł II, Adhortacja apostolska *Familiaris consortio*, nr 68: AAS 74(1982) 165.

³⁰ Por. KPK, kan. 1111.

³¹ Por. tamże, kan. 1112, § 2.

³² Por. tamże, kan. 1108, § 2.

26. Inni świeccy w różny sposób mogą uczestniczyć w duchowym przygotowaniu narzeczonych i w samym sprawowaniu obrzędów. Cała zaś wspólnota chrześcijańska powinna współdziałać, aby dać świadectwo wiary i ukazać światu miłość Chrystusa.

27. Małżeństwo należy zawierać w parafii narzeczonego lub narzeczonej. Za zezwoleniem własnego ordynariusza lub własnego proboszcza wolno małżeństwo zawrzeć gdzie indziej³³.

III. SPRAWOWANIE MAŁŻEŃSTWA

PRZYGOTOWANIE

28. Ponieważ małżeństwo jest ustanowione dla wzrostu i uświęcenia ludu Bożego, jego sprawowanie ma charakter wspólnotowy, który domaga się uczestnictwa wspólnoty parafialnej, a przynajmniej niektórych jej członków. Biorąc pod uwagę zwyczaje miejscowe, zależnie od okoliczności można zawierać kilka małżeństw w tym samym czasie albo sprawować sakrament w czasie Mszy niedzielnej.

29. Samo sprawowanie sakramentu należy starannie przygotować, w miarę możliwości przy udziale narzeczonych. Małżeństwo zasadniczo powinno się zawierać w czasie Mszy. Proboszcz jednak, wzięwszy pod uwagę potrzeby duszpasterskie, a także stopień udziału w życiu Kościoła narzeczonych i uczestników uroczystości, niech rozważy, czy lepiej jest proponować zawarcie małżeństwa w czasie Mszy, czy poza

³³ Por. tamże, kan. 1115.

nią³⁴. Jeżeli okoliczności za tym przemawiają, przy udziale samych narzeczonych należy wybrać czytania z Pisma świętego, które będą objaśnione w homilii; formę, w jakiej wyrażą wzajemną zgodę na małżeństwo; formularze błogosławieństwa obrączek, błogosławieństwa ślubnego, intencje modlitwy powszechnej i śpiewy. Ponadto należy używać przewidzianych w obrzędach tekstów do wyboru i zważać na zwyczaje miejscowe, które można zachować, jeżeli przemawiają za tym okoliczności.

30. Wykonywane śpiewy powinny być dostosowane do obrzędów małżeństwa i wyrażać wiarę Kościoła. Należy zwrócić uwagę na znaczenie Psalmu responsoryjnego w czasie liturgii słowa. To, co zostało powiedziane o śpiewach, odnosi się również do wyboru dzieł muzycznych.

31. Świąteczny charakter sprawowania małżeństwa powinien się wyrazić również w odpowiedniej dekoracji kościoła. Ordynariusze miejscowi niechaj czuwają, aby poza honorami należnymi władzom świeckim stosownie do przepisów liturgicznych, nie okazywać żadnych szczególnych względów prywatnym osobom lub stanowiskom społecznym³⁵.

32. Jeżeli małżeństwo sprawuje się w dniu o charakterze pokutnym, zwłaszcza w Wielkim Poście, proboszcz powinien napomnieć narzeczonych, aby mieli na uwadze szczególny charakter tego dnia. Zakazane jest sprawowanie małżeństwa w Wielki Piątek Męki Pańskiej i w Wielką Sobotę.

³⁴ Por. Sobór Watykański II, Konstytucja o liturgii świętej, *Sacrosanctum Concilium*, nr 78.

³⁵ Por. tamże, nr 32.

ZASADY STOSOWANIA OBRZĘDÓW

33. Przy sprawowaniu małżeństwa w czasie Mszy używa się obrzędu opisanego w rozdziale I. Jeżeli małżeństwo zawiera się bez Mszy, obrzęd odbywa się po liturgii słowa według rozdziału II.

34. Gdy małżeństwo zawiera się w czasie Mszy, używa się formularza Mszy obrzędowej za nowożeńców i szat koloru białego lub świątecznego. Gdy przypada dzień wymieniony w numerach 1—4 Tabeli dni liturgicznych, odprawia się Mszę z dnia z jej czytaniem, zachowując błogosławieństwo małżonków oraz, zależnie od okoliczności, właściwą dla obrzędu formułę błogosławieństwa końcowego.

Jeżeli jednak w Okresie Narodzenia Pańskiego i w Okresie Zwykłym małżeństwo zawiera się w niedzielę w czasie Mszy, w której uczestniczy wspólnota parafialna, odprawia się Mszę z niedzieli.

Ponieważ liturgia słowa dostosowana do sprawowania małżeństwa ma wielkie znaczenie dla katechezy, którą należy głosić na temat samego sakramentu i obowiązków małżeńskich, gdy przepisy zabraniają odprawienia Mszy za nowożeńców, można jedno czytanie wziąć z tekstów przewidzianych na liturgię małżeństwa.

35. W liturgii małżeństwa powinny wyraźnie występować zasadnicze elementy, a mianowicie: liturgia słowa, która uwydatnia znaczenie chrześcijańskiego małżeństwa w dziejach zbawienia oraz jego zadania i obowiązki dotyczące uświęcenia małżonków i dzieci; zgoda zawierających umowę małżeńską, o którą asystujący pyta i którą przyjmuje; czcigodna modlitwa, w której prosi się o błogosławieństwo Boże dla oblubienicy i oblubieńca; Komunia eucharystyczna obojga małżonków

i pozostałych uczestników. Ona jest głównym źródłem dla ich miłości i dzięki niej wchodzi we wspólnotę z Bogiem i z bliźniemi³⁶.

36. Jeżeli małżeństwo zawiera strona katolicka ze stroną ochrzczonej niekatolicką, należy odprawić obrzęd małżeństwa bez Mszy (Rozdział II). Jeżeli jednak przemawiają za tym okoliczności i ordynariusz miejscowy udzieli zezwolenia, można odprawić obrzęd zawarcia małżeństwa w czasie Mszy (Rozdział I); gdy chodzi o dopuszczenie strony niekatolickiej do Komunii eucharystycznej, należy zachować normy wydane dla różnych wypadków³⁷. Jeżeli małżeństwo zawiera strona katolicka z katechumenem lub ze stroną niechrześcijańską, należy zastosować obrzęd niżej podany (Rozdział III), uwzględniając zmiany przewidziane w różnych wypadkach.

37. Chociaż duszpasterze są sługami Ewangelii Chrystusa dla wszystkich, powinni zwrócić szczególną uwagę na tych katolików i niekatolików, którzy nigdy lub prawie nigdy nie uczestniczą w obrzędach małżeństwa i Eucharystii. To duszpasterskie wskazanie odnosi się przede wszystkim do samych nowożeńców.

38. Jeżeli małżeństwo zawiera się w czasie Mszy, oprócz tego, co jest potrzebne do sprawowania Mszy, w prezbiterium należy przygotować księgę „Obrzędy sakramentu małżeństwa” i obrączki dla nowożeńców. Należy również przygotować naczynie z wodą święconą oraz kielich odpowiedniej wielkości do Komunii pod dwiema postaciami.

³⁶ Por. Sobór Watykański II, Dekret o apostołstwie świeckich, *Apostolicam actuositatem*, nr 3; Konstytucja dogmatyczna o Kościele, *Lumen gentium*, nr 12.

³⁷ Por. KPK, kan. 844.

IV. UPRAWNIENIA KONFERENCJI EPISKOPATU W ZAKRESIE ADAPTACJI

39. Konferencje Episkopatu na podstawie Konstytucji o liturgii świętej³⁸ mogą dostosować ten Rytuał Rzymski do zwyczajów i potrzeb poszczególnych krajów. Po zatwierdzeniu przez Stolicę Apostolską można go używać w krajach, dla których jest przeznaczony.

40. Do Konferencji Episkopatu należy:

1) Określić dostosowania, o których mowa niżej (nry 41—44).

2) Wprowadzenie, które zawiera Rytuał Rzymski w numerze 36 i następnych (Zasady stosowania obrzędów), jeżeli trzeba, dostosować i uzupełnić, aby udział wiernych był świadomy i czynny.

3) Przygotować przekłady tekstów, tak aby były rzeczywiście dostosowane do charakteru różnych języków i różnych kultur. Ilekroć to jest potrzebne, należy do śpiewu dodać melodie.

4) W wydawanych księgach zastosować taki układ treści, jaki najlepiej odpowiada potrzebom duszpasterskim.

41. Podczas przygotowania dostosowań należy mieć na uwadze następujące zasady:

1) Formuły Rytuału Rzymskiego można dostosować lub, jeżeli trzeba, uzupełnić; odnosi się to także do pytań przed wyrażeniem zgody na małżeństwo i do samych słów zgody.

2) Gdy Rytuał Rzymski przewiduje kilka formuł do wyboru, wolno dołączyć inne formuły o tym samym charakterze.

3) Zachowując strukturę obrzędu sakramentalnego, można akomodować porządek części. Jeżeli wyda się to właściwe,

³⁸ Por. Sobór Watykański II, Konstytucja o liturgii świętej, *Sacrosanctum Concilium*, nry 37—40 i 63 b.

można opuścić pytania przed wyrażeniem zgody małżeńskiej, z zachowaniem prawa, by asystujący zapytał nowożeńców o zgodę na małżeństwo i tę zgodę przyjął.

4) Jeżeli potrzeba duszpasterska tego wymaga, można postanowić, aby zawsze pytano o zgodę małżeńską.

5) Po wręczeniu obrączek zgodnie z miejscowym zwyczajem może się odbyć nałożenie wieńca nowej małżonce lub welacja nowożeńców.

6) Jeżeli w jakimś kraju podanie rąk albo błogosławieństwo i wręczenie obrączek nie zgadzają się z kulturą narodową, można postanowić, aby te obrzędy opuszczono lub zastąpiono je innymi.

7) Starannie i roztropnie należy rozważyć, co można przyjmując z tradycji i kultury poszczególnych narodów.

42. Zgodnie z przepisami zawartymi w Konstytucji o liturgii świętej (nr 63 b) każda Konferencja Episkopatu może opracować własny obrzęd małżeństwa dostosowany do zwyczajów miejscowych i narodowych i uzyskać zatwierdzenie Stolicy Apostolskiej. Należy zachować przepis, który wymaga, aby asystujący żądał od zawierających małżeństwo wyrażenia zgody i tę zgodę przyjął³⁹ oraz, aby udzielił błogosławieństwa ślubnego⁴⁰. Wprowadzenie zawarte w Rytuale Rzymskim należy umieścić także w rytuale krajowym⁴¹ z wyjątkiem szczegółów odnoszących się do przebiegu obrzędów.

43. Wszystko, co jest szlachetne w zwyczajach i sposobach zawierania małżeństwa u tych narodów, które dopiero teraz przyjmują Ewangelię, i co nie wiąże się w sposób nierozłączny z przesądami i błędami, należy życzliwie ocenić i, jeśli

³⁹ Por. tamże, nr 77.

⁴⁰ Por. tamże, nr 78.

⁴¹ Por. tamże, nr 63b.

to możliwe, zachować nienaruszone, a nawet przyjąć do samej liturgii, o ile to odpowiada zasadom prawdziwego i autentycznego ducha liturgii⁴².

44. Ceremonie małżeństwa, które zgodnie ze zwyczajem jakiegoś narodu odprawia się w domu nieraz przez szereg dni, należy ukształtować w duchu chrześcijańskim i przystosować do liturgii. W takim wypadku Konferencja Episkopatu, uwzględniając potrzeby duszpasterskie narodu, może postanowić, aby sam obrzęd sakramentalny mógł się odbywać w domu.

⁴² Por. tamże, nr 37.

ROZDZIAŁ I

OBRZĘD SAKRAMENTU MAŁŻEŃSTWA W CZASIE MSZY ŚWIĘTEJ

OBRZĘDY WSTĘPNE

SPOSÓB PIERWSZY

45. W ustalonym czasie kapłan ubrany w albę, stulę i ornat koloru Mszy, którą się odprawia, wychodzi z ministrantami do drzwi kościoła i tam pozdrawia po chrześcijańsku narzeczonych, dając w ten sposób wyraz, że Kościół uczestniczy w ich radości.

46. Następnie odbywa się procesja do ołtarza. Najpierw idą ministranci, za nimi kapłan, potem narzeczeni, którym towarzyszą, stosownie do miejscowych zwyczajów, przynajmniej rodzice i dwaj świadkowie aż do miejsca przygotowanego dla narzeczonych. W tym czasie śpiewa się pieśń na wejście.

47. Kapłan podchodzi do ołtarza, czyni przed nim głęboki ukłon i ze czcią całuje. Następnie udaje się na miejsce przewodniczenia.

→ 50

SPOSÓB DRUGI

48. W ustalonym czasie narzeczeni przybywają do kościoła i zajmują miejsca dla nich przygotowane. Kapłan ubrany w albę, stulę i ornat koloru Mszy, którą się odprawia, razem z ministrantami udaje się do ołtarza. W tym czasie śpiewa się pieśń na wejście.

49. Kapłan podchodzi do ołtarza, czyni przed nim głęboki ukłon i ze czcią całuje. Następnie udaje się na miejsce przewodniczenia.

→ 50

50. Kapłan żegna się i pozdrawia obecnych, używając jednej z formuł zawartych w Mszałe rzymskim dla diecezji polskich.

51. Następnie kapłan zwraca się do narzeczonych i zgromadzonych, aby ich wprowadzić do udziału w obrzędach. Może użyć jednej z podanych formuł albo dokonać tego własnymi słowami.

A. PIERWSZA FORMUŁA POWITANIA

Najmilsi, przybyliście do naszej świątyni, aby w obecności kapłana oraz wspólnoty Kościoła Chrystus Pan uświęcił i utwierdził waszą miłość. Chrystus uświęcił was już w sakramencie chrztu, a teraz błogosławi waszej miłości oraz umacnia was przez sakrament małżeństwa, abyście byli sobie zawsze wierni i umieli podjąć i wypełnić obowiązki małżeńskie. Razem z wami będziemy słuchać słowa Bożego i uczestniczyć w ofierze eucharystycznej, aby was wspierać naszymi modlitwami.

→ 52

B. DRUGA FORMUŁA POWITANIA

Zgromadziliśmy się w kościele wokół N. i N., którzy dzisiaj chcą zawrzeć sakramentalny związek małżeński. W tym ważnym dla nich momencie życia otoczmy ich naszą miłością i naszymi modlitwami. Razem

z nimi będziemy słuchać słowa Bożego i uczestniczyć w ofierze eucharystycznej, prosząc o obfite błogosławieństwo dla młodej pary. → 52

C. TRZECIA FORMUŁA POWITANIA

W imieniu wspólnoty parafialnej (chrześcijańskiej), do której należą **N. i N.**, serdecznie witam wszystkich przybyłych do tej świątyni, aby uczestniczyć w obrzędach sakramentu małżeństwa.

N. i N. pragną nie tylko, abyśmy byli tutaj obecni w uroczystej chwili, lecz chcą, abyśmy razem z nimi głęboko przeżyli tę ważną chwilę ich życia. Sami wybrali czytania, które usłyszymy, i modlitwy, które będziemy odmawiali. → 52

52. Opuszcza się akt pokuty.

53. W dniach, które dopuszczają Msze obrzędowe, używa się Mszy za nowożeńców z własnymi czytaniem.

Gdy przypada dzień wymieniony w numerach 1— 4 Tabeli dni liturgicznych, odprawia się Mszę z dnia, zachowując w niej błogosławieństwo nowożeńców oraz, jeżeli okoliczności za tym przemawiają, formułę błogosławieństwa końcowego.

Jeżeli obrzędy małżeństwa sprawuje się w czasie Mszy niedzielnej, w której uczestniczy wspólnota parafialna, odprawia się Mszę z niedzieli także w Okresie Narodzenia Pańskiego i Zwykłym.

LITURGIA SŁOWA

54. Liturgia słowa odbywa się w zwykły sposób. Mogą być trzy czytania. Pierwsze należy wybrać ze Starego Testamentu, a w Okresie Wielkanocnym z Apokalipsy. Zawsze należy wybrać przynajmniej jedno czytanie mówiące wyraźnie o małżeństwie.

55. Gdy nie odprawia się Mszy obrzędowej, jedno czytanie można wybrać z tych, które w Lekcjonarzu są przewidziane na Mszę za nowożeńców. Nie wolno tego robić w dni wymienione w numerach 1—4 Tabeli dni liturgicznych.

56. Czytania mszalne podano w rozdziale IV i w Lekcjonarzu mszalnym, tom VII.

57. Po odczytaniu Ewangelii kapłan na podstawie tekstu biblijnego i w sposób dostosowany do słuchaczy wygłasza homilię o małżeństwie chrześcijańskim, o miłości i obowiązkach małżonków i o łaskach sakramentu.

LITURGIA SAKRAMENTU

58. Jeśli w czasie jednego obrzędu liturgicznego zawiera związek małżeński kilka par, każda para oddzielnie odpowiada na pytania kapłana przed wyrażeniem zgody i wyraża zgodę małżeńską, a kapłan przyjmuje tę zgodę od każdej pary osobno. Natomiast pozostałe części obrzędu, nie wyłączając błogosławieństwa ślubnego, stosuje się do wszystkich razem wygłaszając je w liczbie mnogiej.

59. Po homilii wszyscy wstają, a narzeczeni zbliżają się do ołtarza i stają przed kapłanem. Kapłan mówi do narzeczonych:

N. i N., wysłuchaliście słowa Bożego i przypomniałście sobie znaczenie ludzkiej miłości i małżeństwa. W imieniu Kościoła pytam was, jakie są wasze postanowienia.

PYTANIA PRZED WYRAŻENIEM ZGODY MAŁŻEŃSKIEJ

60. Następnie kapłan zadaje im pytania dotyczące dobrowolnej zgody na małżeństwo, woli wytrwania w wierności oraz gotowości na przyjęcie i wychowanie potomstwa.

N. i N., czy chcecie dobrowolnie i bez żadnego przymusu zawrzeć związek małżeński?

Narzeczeni: Chcemy.

Czy chcecie wytrwać w tym związku w zdrowiu i w chorobie, w dobrej i złej doli, aż do końca życia?

Narzeczeni: Chcemy.

Następne pytanie można opuścić, jeżeli przemawiają za tym okoliczności, np. starszy wiek narzeczonych.

Czy chcecie z miłością przyjąć i po katolicku wychować potomstwo, którym was Bóg obdarzy?

Narzeczeni: Chcemy.

HYMN DO DUCHA ŚWIĘTEGO

61. Kapłan mówi:

Prośmy Ducha Świętego, aby uświęcił ten związek i dał narzeczonym łaskę wytrwania. Niech ich miłość przez Niego umocniona stanie się znakiem miłości Chrystusa i Kościoła.

Wszyscy stojąc śpiewają trzy zwrotki hymnu do Ducha Świętego.

- 1. O Stworzycielu, Duchu, przyjdź,
Nawiedź dusz wiernych Tobie krąg.
Niebieską łaskę zesłać racz
Sercom, co dziełem są Twych rąk.**

Z następujących zwrotek wybiera się jedną:

- 2. Pocieszycielem jesteś zwan
I Najwyższego Boga dar.
Tyś namaszczaniem naszych dusz,
Zdrój żywy, miłość, ognia żar.**
- 3. Ty darzysz łaską siedemkroć,
Bo moc z prawicy Boga masz.
Przez Ojca obiecany nam,
Mową wzbogacasz język nasz.**
- 4. Światłem rozjaśnij naszą myśl,
W serca nam miłość świętą wlej
I wątłą słabość naszych ciał
Pokrzep stałością mocy Twojej.**
- 5. Nieprzyjaciela odpędź w dal
I Twym pokojem obdarz wraz.
Niech w drodze za przewodem Twym
Miniemy zło, co kusi nas.**

Zawsze śpiewa się zakończenie:

- 6. Daj nam przez Ciebie Ojca znać,
Daj, by i Syn poznany był.
I Ciebie, jedno tchnienie Dwóch,
Niech wyznajemy z wszystkich sił. Amen.**

ZAWARCIE MAŁŻEŃSTWA

62. Kapłan zwraca się do narzeczonych, aby wyrazili zgodę małżeńską:

Skoro zamierzacie zawrzeć sakramentalny związek małżeński, podajcie sobie prawe dłonie i wobec Boga i Kościoła powtarzajcie za mną słowa przysięgi małżeńskiej.

Narzeczeni zwracają się do siebie i podają sobie prawe dłonie. Kapłan wiąże je końcem stuły.

63. Narzeczony powtarza za kapłanem:

Ja, N., * biorę ciebie, N., za żonę * i ślubuję ci * miłość, * wierność * i uczciwość małżeńską * oraz że cię nie opuszczę aż do śmierci. * Tak mi dopomóż, Panie Boże wszechmogący, * w Trójcy Jedyny, * i wszyscy Święci.

Następnie powtarza narzeczona:

Ja, N., * biorę ciebie, N., za męża * i ślubuję ci * miłość, * wierność * i uczciwość małżeńską * oraz że cię nie opuszczę aż do śmierci. * Tak mi dopomóż, Panie Boże wszechmogący, * w Trójcy Jedyny, * i wszyscy Święci.

64. Jeżeli z racji pastoralnych wydaje się to słusniejsze (np. przy upośledzeniu słuchu lub mowy), kapłan może zapytać narzeczonych o zgodę małżeńską. Najpierw kapłan mówi:

Skoro zamierzacie zawrzeć sakramentalny związek małżeński, podajcie sobie prawe dłonie i wobec Boga i Kościoła odpowiedzcie na moje pytania.

Narzeczeni zwracają się do siebie i podają sobie prawe dłonie. Kapłan wiąże je końcem stuły.

65. Najpierw kapłan pyta narzeczonego:

N., czy chcesz wziąć **N.** za żonę i ślubować jej miłość, wierność i uczciwość małżeńską oraz że jej nie opuścisz aż do śmierci?

Narzeczoney: Chcę.

Następnie kapłan pyta narzeczoną:

N., czy chcesz wziąć **N.** za męża i ślubować mu miłość, wierność i uczciwość małżeńską oraz że go nie opuścisz aż do śmierci?

Narzeczonej: Chcę.

66. Jeżeli narzeczeni nie mogą mówić, podpisują formułę wobec kapłana i świadków lub innymi znakami wyrażają zgodę na małżeństwo.

POTWIERDZENIE MAŁŻEŃSTWA

67. Kapłan mówi:

„Co Bóg złączył, człowiek niech nie rozdziela” (Mt 19,6). Małżeństwo przez was zawarte ja powagą Kościoła katolickiego potwierdzam i błogosławię w imię Ojca i Syna, ✠ i Ducha Świętego.

Wszyscy: Amen.

Kapłan usuwa stulę.

BŁOGOSŁAWIENSTWO OBRĄCZEK

68. Kapłan mówi:

A.

Niech Bóg pobłogosławi ✠ te obrączki, które macie sobie wzajemnie nałożyć jako znak miłości i wierności.

Wszyscy: Amen. → 69

B. Albo:

Pobłogosław, Boże, te obrączki, które poświęcamy ✠ w Twoim imieniu; spraw, aby ci, którzy będą je nosić, dochowali sobie doskonałej wierności, trwali w Twoim pokoju, pełnili Twoją wolę i zawsze się miłowali. Przez Chrystusa, Pana naszego.

Wszyscy: Amen. → 69

C. Albo:

Boże, pobłogosław ✠ i uświęć Twoich poddanych, którzy się miłują; a te obrączki, oznaczające wierność, niech pobudzają ich do wzajemnej miłości. Przez Chrystusa, Pana naszego.

Wszyscy: Amen. → 69

Kapłan kropi obrączki wodą święconą.

NAŁOŻENIE OBRĄCZEK

69. Kapłan mówi:

Na znak zawartego małżeństwa nałóżcie sobie obrączki.

70. Mąż nakłada na serdeczny palec żony obrączkę przeznaczoną dla niej mówiąc:

N., przyjmij tę obrączkę jako znak mojej miłości i wierności. W imię Ojca i Syna, i Ducha Świętego.

Także żona nakłada na serdeczny palec męża obrączkę przeznaczoną dla niego mówiąc:

N., przyjmij tę obrączkę jako znak mojej miłości i wierności. W imię Ojca i Syna, i Ducha Świętego.

MODLITWA POWSZECHNA

71. Następuje modlitwa powszechna, czyli modlitwa wiernych, według tekstów zawartych w rozdziale IV.

Jeśli jest przewidziane wyznanie wiary, odmawia się je po modlitwie powszechnej.

72. Modlitwa powszechna obejmuje nowożeńców, ich bliskich oraz potrzeby całego Kościoła. Podane intencje należy dostosowywać do okoliczności. Wskazane jest, aby nowożeńcy uczestniczyli w ustaleniu brzmienia wezwań modlitwy powszechnej.

73. Intencje modlitwy powszechnej podaje kantor albo sam kapłan. W grupach dobrze przygotowanych można je rozdzielić na członków rodziny nowożeńców. Także nowożeńcy mogą podać intencje dotyczące ich rodziców, bliskich i zgromadzonych.

LITURGIA EUCHARYSTYCZNA

74. W czasie obrzędu przygotowania darów nowożeńcy mogą przynieść do ołtarza chleb i wino.

75. W Modlitwach eucharystycznych 1.—3. odmawia się specjalną modlitwę wstawienniczą za nowożeńców.

BŁOGOSŁAWIENSTWO NOWOŻEŃCÓW

76. Po Modlitwie Pańskiej kapłan opuszcza embolizm Wybaw nas i udziela błogosławieństwa nowożeńcom, posługując się jedną z formuł zawartych w Mszałe i w rozdziale IV.

77. Kapłan opuszcza modlitwę Panie Jezu Chryste. Bezpośrednio po błogosławieństwie nowożeńców mówi Pokój Pański i Przekazcie sobie znak pokoju. Wtedy nowożeńcy i wszyscy obecni przekazują sobie znak pokoju i miłości.

78. Nowożeńcy, ich rodzice, świadkowie ślubu i krewni mogą otrzymać Komunię pod dwiema postaciami.

ZAKOŃCZENIE OBRZĘDU

79. Na końcu Mszy kapłan udziela błogosławieństwa nowożeńcom i ludowi, używając jednej z formuł podanych w Mszałe i w rozdziale IV.

80. Po zakończeniu Mszy nowożeńcy, świadkowie i kapłan podpisują akt małżeństwa. Podpisanie może się odbyć w zakrystii lub wobec wiernych. Nie wolno tego robić na ołtarzu.

ROZDZIAŁ II

OBRZĘD SAKRAMENTU MAŁŻEŃSTWA POZA MSZĄ ŚWIĘTĄ

81. Gdy nie można odprawić Mszy lub okoliczności przemawiają za jej opuszczeniem, używa się obrzędów tutaj opisanych. Może je sprawować także diakon (por. Wprowadzenie, nr 24).

OBRZĘDY WSTĘPNE

SPOSÓB PIERWSZY

82. W ustalonym czasie celebrans ubrany w albę lub komżę, stulę i kapę białego koloru wychodzi z ministrantami do drzwi kościoła i tam pozdrawia po chrześcijańsku narzeczonych, dając w ten sposób wyraz, że Kościół uczestniczy w ich radości.

83. Następnie odbywa się procesja do ołtarza. Najpierw idą ministranci, za nimi celebrans, potem narzeczeni, którym towarzyszą, stosownie do miejscowych zwyczajów, przynajmniej rodzice i dwaj świadkowie aż do miejsca przygotowanego dla narzeczonych. W tym czasie śpiewa się odpowiednią pieśń.

84. Celebrans podchodzi do ołtarza i czyni przed nim głęboki ukłon. Następnie udaje się na miejsce przewodniczenia.

→ 87

SPOSÓB DRUGI

85. W ustalonym czasie narzeczeni przybywają do kościoła i zajmują miejsca dla nich przygotowane. Celebrans, ubrany w albę lub komżę, stulę i kapę białego koloru, razem z ministrantami udaje się do ołtarza.

86. Celebrans podchodzi do ołtarza i czyni przed nim głęboki ukłon. Następnie udaje się na miejsce przewodniczenia.

→ 87

87. Celebrans żegna się i pozdrawia obecnych:

Łaska i pokój od Boga, naszego Ojca, i od Pana Jezusa Chrystusa niech będą z wami.

Może użyć innej formuły zawartej w Mszałe rzymskim dla diecezji polskich.

Wierni: I z duchem twoim.

88. Następnie celebrans zwraca się do narzeczonych i zgromadzonych, aby ich wprowadzić do udziału w obrzędach. Może użyć jednej z podanych formuł albo dokonać tego własnymi słowami.

A. PIERWSZA FORMUŁA POWITANIA

Najmilsi, przybyliście do naszej świątyni, aby w obecności kapłana oraz wspólnoty Kościoła Chrystus Pan uświęcił i utwierdził waszą miłość. Chrystus uświęcił was już w sakramencie chrztu, a teraz błogosławi waszej miłości oraz umacnia was przez sakrament małżeństwa, abyście byli sobie zawsze wierni i umieli podjąć i wypełnić obowiązki małżeńskie. Razem z wami będziemy słuchać słowa Bożego i wspierać was naszymi modlitwami.

→ 89

B. DRUGA FORMUŁA POWITANIA

Zgromadziliśmy się w kościele wokół **N. i N.**, którzy dzisiaj chcą zawrzeć sakramentalny związek małżeński. W tym ważnym dla nich momencie życia otoczmy ich naszą miłością i naszymi modlitwami. Razem z nimi będziemy słuchać słowa Bożego i modlić się o obfite błogosławieństwo dla młodej pary. → 89

C. TRZECIA FORMUŁA POWITANIA

W imieniu wspólnoty parafialnej (chrześcijańskiej), do której należą **N. i N.**, serdecznie witam wszystkich przybyłych do tej świątyni, aby uczestniczyć w obrzędach sakramentu małżeństwa.

N. i N. pragną nie tylko, abyśmy byli tutaj obecni w uroczystej chwili, lecz chcą, abyśmy razem z nimi głęboko przeżyli tę ważną chwilę ich życia. Sami wybrali czytania, które usłyszymy, i modlitwy, które będziemy odmawiali. → 89

89. Celebrans wzywa do udziału w modlitwie:

Przez Jezusa Chrystusa, wiekuistego Kapłana, skierujmy naszą modlitwę do Boga, który jest źródłem i celem ludzkiej miłości.

Wszyscy przez chwilę modlą się w ciszy, po czym celebrans odmawia modlitwę:

A.

Boże, Ty uświęciłeś związek małżeński przez tak wzniosły sakrament, że stał się obrazem mistycznego związku Chrystusa z Kościołem, † spraw, aby ci nowożeńcy, którzy z wiarą przyjmują ten sakrament, * przez całe życie urzeczywistniali to, co on wyraża. Przez Chrystusa, Pana naszego.

Wszyscy: Amen.

→ 90

B. Albo:

Boże, Ty stworzyłeś mężczyznę i kobietę, aby stanowili jedno, † złącz węzłem niepodzielnej miłości tych, którzy zawierają związek małżeński, * udziel im daru płodnej miłości i uczynź ich jej świadkami. Przez Chrystusa, Pana naszego.

Wszyscy: Amen.

→ 90

C. Albo:

Wysłuchaj, Boże, nasze pokorne prośby i udziel tym nowożeńcom swojej łaski, † aby zawierając małżeństwo przy Twoim ołtarzu, * umocnili się we wzajemnej miłości. Przez Chrystusa, Pana naszego.

Wszyscy: Amen.

→ 90

D. Albo:

Wszechmogący Boże, spraw, aby Twój słudzy, którzy mają się połączyć przez sakrament małżeństwa, * wzrastali w wyznawanej wierze i obdarzyli Twój Kościół wierzącym potomstwem. Przez Chrystusa, Pana naszego.

Wszyscy: Amen.

→ 90

LITURGIA SŁOWA

90. Liturgia słowa odbywa się w zwykły sposób. Teksty podano w rozdziale IV i w Lekcjonarzu mszalnym, tom VII. Zawsze należy wybrać przynajmniej jedno czytanie mówiące wyraźnie o małżeństwie.

91. Celebrans na podstawie tekstu biblijnego i w sposób dostosowany do słuchaczy wygłasza homilię o małżeństwie chrześcijańskim, o miłości i obowiązkach małżonków i o łaskach sakramentu.

LITURGIA SAKRAMENTU

92. Jeśli w czasie jednego obrzędu liturgicznego zawiera związek małżeński kilka par, każda para oddzielnie odpowiada na pytania celebransa przed wyrażeniem zgody i wyraża zgodę małżeńską, a celebrans przyjmuje tę zgodę od każdej pary osobno. Natomiast pozostałe części obrzędu, nie wyłączając błogosławieństwa ślubnego, stosuje się do wszystkich razem wygłaszając je w liczbie mnogiej.

93. Po homilii wszyscy wstają, a narzeczeni zbliżają się do ołtarza i stają przed celebransem. Świadkowie stoją w pobliżu. Celebrans mówi do narzeczonych:

N. i N., wysłuchaliście słowa Bożego i przypomniałście sobie znaczenie ludzkiej miłości i małżeństwa. W imieniu Kościoła pytam was, jakie są wasze postanowienia.

PYTANIA PRZED WYRAŻENIEM ZGODY MAŁŻEŃSKIEJ

94. Następnie celebrans zadaje im pytania dotyczące dobrowolnej zgody na małżeństwo, woli wytrwania w wierności oraz gotowości na przyjęcie i wychowanie potomstwa.

N. i N., czy chcecie dobrowolnie i bez żadnego przymusu zawrzeć związek małżeński?

Narzeczeni: Chcemy.

Czy chcecie wytrwać w tym związku w zdrowiu i w chorobie, w dobrej i złej doli, aż do końca życia?

Narzeczeni: Chcemy.

Następne pytanie można opuścić, jeżeli przemawiają za tym okoliczności, np. starszy wiek narzeczonych.

Czy chcecie z miłością przyjąć i po katolicku wychować potomstwo, którym was Bóg obdarzy?

Narzeczeni: Chcemy.

HYMN DO DUCHA ŚWIĘTEGO

95. Celebrans mówi:

Prośmy Ducha Świętego, aby uświęcił ten związek i dał narzeczonym łaskę wytrwania. Niech ich miłość przez Niego umocniona stanie się znakiem miłości Chrystusa i Kościoła.

Wszyscy stojąc śpiewają trzy zwrotki hymnu do Ducha Świętego.

1. O Stworzycielu, Duchu, przyjdź,
Nawiedz dusz wiernych Tobie krąg.
Niebieską łaskę zesłać racz
Sercom, co dziełem są Twych rąk.

Z następujących zwrotek wybiera się jedną:

- 2. Poczycielem jesteś zwan
I Najwyższego Boga dar.
Tyś namaszczaniem naszych dusz,
Zdrój żywy, miłość, ognia żar.**
- 3. Ty darzysz łaską siedemkroć,
Bo moc z prawicy Boga masz.
Przez Ojca obiecany nam,
Mową wzbogacasz język nasz.**
- 4. Światłem rozjaśnij naszą myśl,
W serca nam miłość świętą wlej
I wątłą słabość naszych ciał
Pokrzep stałością mocy Twojej.**
- 5. Nieprzyjaciela odpędź w dal
I Twym pokojem obdarz wraz.
Niech w drodze za przewodem Twym
Miniemy zło, co kusi nas.**

Zawsze śpiewa się zakończenie:

- 6. Daj nam przez Ciebie Ojca znać,
Daj, by i Syn poznany był.
I Ciebie, jedno tchnienie Dwóch,
Niech wyznajemy z wszystkich sił. Amen.**

ZAWARCIE MAŁŻEŃSTWA

- 96. Celebrans zwraca się do narzeczonych, aby wyrazili zgodę małżeńską:**

Skoro zamierzacie zawrzeć sakramentalny związek małżeński, podajcie sobie prawe dłonie i wobec Boga i Kościoła powtarzajcie za mną słowa przysięgi małżeńskiej.

Narzeczeni zwracają się do siebie i podają sobie prawe dłonie. Celebrans wiąże je końcem stuły.

97. Narzeczonego powtarza za celebransem:

Ja, N., * biorę cię, N., za żonę * i ślubuję ci * miłość, * wierność * i uczciwość małżeńską * oraz że cię nie opuszczę aż do śmierci. * Tak mi dopomóż, Panie Boże wszechmogący, * w Trójcy Jedyny, * i wszyscy Święci.

Następnie powtarza narzeczonej:

Ja, N., * biorę cię, N., za męża * i ślubuję ci * miłość, * wierność * i uczciwość małżeńską * oraz że cię nie opuszczę aż do śmierci. * Tak mi dopomóż, Panie Boże wszechmogący, * w Trójcy Jedyny, * i wszyscy Święci.

98. Jeżeli z racji pastoralnych wydaje się to słuszniejsze (np. przy upośledzeniu słuchu lub mowy), celebrans może zapytać narzeczonych o zgodę małżeńską. Najpierw celebrans mówi:

Skoro zamierzacie zawrzeć sakramentalny związek małżeński, podajcie sobie prawe dłonie i wobec Boga i Kościoła odpowiedzcie na moje pytania.

Narzeczeni zwracają się do siebie i podają sobie prawe dłonie. Celebrans wiąże je końcem stuły.

99. Najpierw celebrans pyta narzeczonego:

N., czy chcesz wziąć **N.** za żonę i ślubować jej miłość, wierność i uczciwość małżeńską oraz że jej nie opuścisz aż do śmierci?

Narzeczoney: Chcę.

Następnie celebrans pyta narzeczoną:

N., czy chcesz wziąć **N.** za męża i ślubować mu miłość, wierność i uczciwość małżeńską oraz że go nie opuścisz aż do śmierci?

Narzeczonej: Chcę.

100. Jeżeli narzeczeni nie mogą mówić, podpisują formułę wobec celebransa i świadków lub innymi znakami wyrażają zgodę na małżeństwo.

POTWIERDZENIE MAŁŻEŃSTWA

101. Celebrans mówi:

„Co Bóg złączył, człowiek niech nie rozdziela” (**Mt 19,6**). Małżeństwo przez was zawarte ja powagą Kościoła katolickiego potwierdzam i błogosławię w imię Ojca i Syna, ✠ i Ducha Świętego.

Wszyscy: Amen.

Celebrans usuwa stułę.

BŁOGOSŁAWIENSTWO OBRĄCZEK

102. Celebrans mówi:

A.

Niech Bóg pobłogosławi ✝ te obrączki, które macie sobie wzajemnie nałożyć jako znak miłości i wierności.

Wszyscy: Amen. → 103

B. Albo:

Pobłogosław, Boże, te obrączki, które poświęcamy ✝ w Twoim imieniu; spraw, aby ci, którzy będą je nosić, dochowali sobie doskonałej wierności, trwali w Twoim pokoju, pełnili Twoją wolę i zawsze się miłowali. Przez Chrystusa, Pana naszego.

Wszyscy: Amen. → 103

C. Albo:

Boże, pobłogosław ✝ i uświęć Twoich poddanych, którzy się miłują; a te obrączki, oznaczające wierność, niech pobudzają ich do wzajemnej miłości. Przez Chrystusa, Pana naszego.

Wszyscy: Amen. → 103

Celebrans kropi obrączki wodą święconą.

NAŁOŻENIE OBRĄCZEK

103. Celebrans mówi:

Na znak zawartego małżeństwa nałóżcie sobie obrączki.

104. Mąż nakłada na serdeczny palec żony obrączkę przeznaczoną dla niej mówiąc:

N., przyjmij tę obrączkę jako znak mojej miłości i wierności. W imię Ojca i Syna, i Ducha Świętego.

Także żona nakłada na serdeczny palec męża obrączkę przeznaczoną dla niego mówiąc:

N., przyjmij tę obrączkę jako znak mojej miłości i wierności. W imię Ojca i Syna, i Ducha Świętego.

MODLITWA POWSZECHNA

105. Odmawia się modlitwę powszechną. Ta modlitwa obejmuje nowożeńców, ich bliskich oraz potrzeby całego Kościoła. Podane intencje należy dostosować do okoliczności. Wskazane jest, aby nowożeńcy uczestniczyli w ustaleniu brzmienia wezwań modlitwy powszechnej.

106. Intencje modlitwy powszechnej podaje kantor albo sam celebrans. W grupach dobrze przygotowanych można je rozdzielić na członków rodziny nowożeńców. Także nowożeńcy mogą podać intencje dotyczące ich rodziców, bliskich i zgromadzonych.

WSTĘP Biorąc udział w radości nowożeńców, błagajmy Boga, / aby nas wszystkich obdarzył pokojem i zachował w swojej miłości.

1 IV Módlmy się za **N.** i **N.**, którzy zawarli małżeństwo, / aby ich miłość była wiernym obrazem miłości Chrystusa i Kościoła.

2 Módlmy się o pomoc dla nich we wszystkich doczesnych potrzebach, / aby znaleźli dobre warunki dla rozwoju rodziny.

- 3** Módlmy się za wszystkich małżonków naszej parafii, / aby Duch Święty odnowił w nich łaskę sakramentu małżeństwa.
- 4 II** Módlmy się za wszystkich zaręczonych, / aby poważnie przygotowali się do zawarcia małżeństwa.
- 5 III** Módlmy się za naszych zmarłych rodziców i krewnych, / aby Pan Bóg przyjął ich do wiecznej radości.
- 6 I** Módlmy się za święty Kościół Boży, / aby wszystkie jego dzieci żyły zjednoczone jak jedna rodzina Boża.

Można użyć innych formuł modlitwy powszechnej zawartych w rozdziale IV.

MODLITWA PAŃSKA

107. Jeżeli nie udziela się Komunii św., następuje Modlitwa Pańska. Celebrans opuszcza modlitwę końcową modlitwy powszechnej i wzywa do odmówienia Modlitwy Pańskiej:

Módlmy się do Ojca niebieskiego, jak nas nauczył Jezus Chrystus.

Wszyscy: Ojcze nasz.

Modlitwę Pańską można zaśpiewać.

BŁOGOSŁAWIENSTWO NOWOŻEŃCÓW

108. Celebrans udziela nowożeńcom błogosławieństwa, którego nigdy się nie opuszcza. Nowożeńcy pozostają na swoich miejscach i klękają.

W modlitwie Ojciec Święty można opuścić, zależnie od okoliczności, jedną z dwu części składowych: **A. Ojciec Święty** lub **B. Boże, Ty** stopniowo objawiasz, zachowując tylko tę część, która się wiąże z czytaniem.

Jeżeli nowożeńcy nie będą przystępowali do Komunii św., opuszcza się teksty ujęte w nawiasy.

W modlitwie błogosławieństwa można opuścić wyrazy ujęte w nawiasy, jeżeli przemawiają za tym okoliczności, np. gdy małżonkowie są w starszym wieku.

Celebrans mając ręce złożone wzywa obecnych do modlitwy:

Módlmy się do Boga za tych zaślubionych, którzy zawierając związek małżeński, zbliżają się do ołtarza, aby (posileni Ciałem i Krwią Chrystusa) złączyli się na zawsze we wzajemnej miłości.

Wszyscy modlą się przez pewien czas w milczeniu. Następnie celebrans zwrócony do nowożeńców rozkłada ręce i mówi:

A. Ojciec Święty, Ty stwarzając człowieka na swój obraz i podobieństwo, powołałeś do istnienia mężczyznę i kobietę, aby jako mąż i żona, złączeni w jedno ciałem i duszą, spełniali w świecie swoje posłannictwo. *

B. Boże, Ty stopniowo objawiasz zbawczy plan Twojej miłości. W Starym Testamencie wzajemne oddanie małżonków było obrazem przymierza, które zawarłeś ze swoim ludem. Gdy nadeszła pełnia czasów, sakramentalna wspólnota Twoich wiernych jest obrazem związku Chrystusa z Kościołem. *

* Prosimy Cię, Boże, ześlij swoje błogosławieństwo na tych nowożeńców **N.** i **N.** i wlej w ich serca moc Ducha Świętego. Spraw, Panie, aby żyjąc w tej sakramentalnej wspólnotcie, którą dziś zapoczątkowali, obdarzali się wzajemnie miłością i świadcząc w ten sposób, że jesteś wśród nich obecny, stanowili jedno serce i jedną duszę. Udziel im też pomocy, Panie, aby dom, który zakładają, podtrzymywali wspólnym wysiłkiem, (a swoje dzieci, wychowane w duchu Ewangelii, przygotowali do wspólnoty z Tobą w niebie).

Błogosław swojej służebnicy **N.**, aby pełniąc zadania małżonki (i matki), czystą miłością swój dom ożywiała, a zawsze życzliwa i dobra, była jego ozdobą.

Błogosław też swemu słudze **N.**, niechaj dobrze wypełnia obowiązki wiernego męża (i troskliwego ojca).

Ojczye Święty, spraw, aby ci, którzy wobec Ciebie zawarli małżeństwo (i pragną teraz przystąpić do Twego stołu), radowali się w wieczności udziałem w obiecanej im uczcie niebieskiej. Przez Chrystusa, Pana naszego.

Wszyscy: Amen.

Można użyć innej formuły błogosławieństwa ślubnego, podanej w rozdziale IV.

109. Jeżeli nie udziela się Komunii św., bezpośrednio po błogosławieństwie nowożeńców celebrans udziela błogosławieństwa ludowi mówiąc:

Was wszystkich, tutaj zgromadzonych, niech błogosławi Bóg wszechmogący, * Ojciec i Syn, ✠ i Duch Święty.

Wszyscy: Amen.

Idźcie w pokoju Chrystusa.

Wszyscy: Bogu niech będą dzięki.

110. Następnie następuje podpisanie aktu małżeństwa, jak w nrze 121. Można zaśpiewać odpowiednią pieśń.

KOMUNIA ŚWIĘTA

111. Jeżeli trzeba udzielić Komunii św., po błogosławieństwie nowożeńców celebrans podchodzi do miejsca, w którym przechowuje się Eucharystię, bierze puszkę z Ciałem Pańskim, stawia ją na ołtarzu i klęka.

112. Następnie wzywa do odmówienia Modlitwy Pańskiej:

Módlmy się do Ojca niebieskiego, jak nas nauczył Jezus Chrystus.

Wszyscy: Ojcze nasz.

113. Następnie, jeżeli okoliczności za tym przemawiają, celebrans mówi:

Przekażcie sobie znak pokoju.

Nowożeńcy i wszyscy obecni przekazują sobie znak pokoju.

114. Celebrans przyklęka, bierze Hostię i trzymając ją nieco podniesioną nad puszką, zwrócony do mających przyjąć Komunię świętą mówi:

Oto Baranek Boży, który gładzi grzechy świata. Błogosławieni, którzy zostali wezwani na Jego ucztę.

Przyjmujący Komunię mówią:

Panie, nie jestem godzien, abyś przyszedł do mnie, ale powiedz tylko słowo, a będzie uzdrowiona dusza moja.

115. Celebrans podchodzi do przystępujących do Komunii świętej i każdemu z nich ukazuje nieco uniesioną Hostię mówiąc:

Ciało Chrystusa.

Przyjmujący Komunię świętą odpowiada:

Amen.

I przyjmuje Komunię świętą.

116. W czasie rozdzielania Komunii można śpiewać odpowiednią pieśń.

117. Po rozdzieleniu Komunii celebrans zbiera do puszek cząstki Hostii, które mogły się znaleźć na patenie komunijnej, i, jeżeli trzeba, obmywa palce. Jeżeli zostały komunikanty, celebrans chowa Najświętszy Sakrament do tabernakulum, przyklęka i zamyka tabernakulum.

118. Po Komunii można przez jakiś czas zachować milczenie albo śpiewać psalm lub pieśń pochwalną, zależnie od okoliczności.

119. Następnie celebrans odmawia modlitwę po Komunii.

Módlmy się.

Posileni przy Twoim stole, prosimy Cię, Boże, † aby ci nowożeńcy, złączeni przez sakrament małżeństwa, * wiernie trwali przy Tobie i głosili ludziom Twoje imię. Przez Chrystusa, Pana naszego.

Wszyscy: Amen.

ZAKOŃCZENIE OBRZĘDU

120. Celebrans udziela błogosławieństwa zgromadzonym. Najpierw mówi:

Pochylcie głowy na błogosławieństwo.

Następnie celebrans wyciąga ręce nad ludem i odmawia formuły błogosławieństwa, a wszyscy odpowiadają: Amen.

Bóg Ojciec niech was zachowa w miłości wzajemnej i zgodzie, † aby pokój Chrystusowy w was zamieszkał * i stale przebywał w waszym domu.

Wszyscy: Amen.

Bądźcie szczęśliwi jako rodzice † i ciesząc się życzliwością przyjaciół, * żyjcie z ludźmi w prawdziwym pokoju.

Wszyscy: Amen.

Wśród świata bądźcie świadkami, że Bóg jest miłością, † aby stroskani i ubodzy, doznawszy waszej pomocy, * przyjęli was kiedyś z wdzięcznością do wiekuistego domu Boga.

Wszyscy: Amen.

Was wszystkich, tutaj zgromadzonych, niech błogosławi Bóg wszechmogący, * Ojciec i Syn, † i Duch Święty.

Wszyscy: Amen.

Inne formuły błogosławieństwa podano w rozdziale IV.

Idźcie w pokoju Chrystusa.

Wszyscy: Bogu niech będą dzięki.

121. Po zakończeniu obrzędów nowożeńcy, świadkowie i celebrans podpisują akt małżeństwa. Podpisanie może się odbyć w zakrystii lub wobec wiernych. Nie wolno tego robić na ołtarzu.

ROZDZIAŁ III

OBRZĘD ZAWARCIA MAŁŻEŃSTWA MIĘDZY OSOBĄ NALEŻĄCĄ DO KOŚCIOŁA KATOLICKIEGO I NIECHRZEŚCIJANINEM LUB KATECHUMENEM

122. Jeżeli małżeństwo zawiera osoba należąca do Kościoła katolickiego z katechumenem lub z osobą nie ochrzczoneą, albo dwoje katechumenów między sobą, albo katechumen z osobą nie ochrzczoneą, wówczas obrzędy odbywają się w kościele lub w innym odpowiednim miejscu według następującego porządku.

Obrzęd tutaj podany sprawuje kapłan lub diakon, który otrzymał od miejscowego ordynariusza lub od proboszcza delegację do asystowania i błogosławienia w imieniu Kościoła zawieranym małżeństwom.

OBRZĘDY WSTĘPNE

SPOSÓB PIERWSZY

123. W ustalonym czasie kapłan albo diakon, ubrany w albę lub komżę, stułę i kapę białego koloru, wychodzi z ministrantami do drzwi kościoła lub na wybrane miejsce i tam wita narzeczonych. Następnie celebrans z ministrantami, narzeczeni, świadkowie i zgromadzeni udają się na wyznaczone dla nich miejsca.

124. Jeżeli obrzęd odbywa się w kościele, celebrans podchodzi do ołtarza i czyni przed nim głęboki ukłon. Następnie udaje się na miejsce przewodniczenia.

→ 127

SPOSÓB DRUGI

125. W ustalonym czasie narzeczeni przybywają do kościoła i zajmują miejsca dla nich przygotowane. Celebrans ubrany w albę lub komżę, stułę i kapę białego koloru, razem z ministrantami udaje się do ołtarza.

126. Celebrans podchodzi do ołtarza i czyni przed nim głęboki ukłon. Następnie udaje się na miejsce przewodniczenia.

→ **127**

127. Gdy wszyscy przybędą przed ołtarz, celebrans zwraca się do narzeczonych i do zgromadzonych, aby ich wprowadzić do udziału w obrzędach. Może użyć podanej formuły albo dokonać tego własnymi słowami.

Najmilsi, przybyliście tutaj, aby wobec przedstawiciela Kościoła oraz wspólnoty kościelnej miłość wasza została uświęcona i utwierdzona, abyście otrzymali moc do zachowania wzajemnej i dozgonnej wierności, a także do wypełnienia innych obowiązków małżeńskich. Wysłuchajmy słów Pisma świętego, w którym sam Bóg poucza nas o małżeństwie.

LITURGIA SŁOWA

128. Odbywa się liturgia słowa. Teksty podano w rozdziale IV. Można odczytać jedno lub dwa czytania. Jeżeli okoliczności za tym przemawiają, może być tylko jedno czytanie. Zawsze należy wybrać przynajmniej jedno czytanie mówiące wyraźnie o małżeństwie.

129. Potem na podstawie tekstu biblijnego należy wygłosić homilię uwzględniającą obowiązki i sytuację małżonków oraz inne okoliczności.

LITURGIA MAŁŻEŃSTWA

130. Po homilii wszyscy wstają, a narzeczeni stają przed celebransem. Świadkowie stoją w pobliżu. Celebrans mówi do narzeczonych:

N. i N., wysłuchaliście słowa Bożego i przypomnieliście sobie znaczenie ludzkiej miłości i małżeństwa. W imieniu Kościoła pytam was, jakie są wasze postanowienia.

PYTANIA PRZED WYRAŻENIEM ZGODY MAŁŻEŃSKIEJ

131. Następnie celebrans zadaje im pytania dotyczące dobrowolnej zgody na małżeństwo, woli wytrwania w wierności oraz gotowości na przyjęcie i wychowanie potomstwa.

N. i N., czy chcecie dobrowolnie i bez żadnego przymusu zawrzeć związek małżeński?

Narzeczeni: Chcemy.

Czy chcecie wytrwać w tym związku w zdrowiu i w chorobie, w dobrej i złej doli, aż do końca życia?

Narzeczeni: Chcemy.

Następne pytanie można opuścić, jeżeli przemawiają za tym okoliczności, np. starszy wiek narzeczonych.

Czy chcecie z miłością przyjąć i po katolicku wychować potomstwo, którym was Bóg obdarzy?

Narzeczeni: Chcemy.

HYMN DO DUCHA ŚWIĘTEGO

132. Celebrans mówi:

Prośmy Ducha Świętego, aby uświęcił ten związek i dał narzeczonym łaskę wytrwania. Niech ich miłość przez Niego umocniona wiernie naśladowuje miłość Chrystusa i Kościoła.

Wszyscy stojąc śpiewają trzy zwrotki hymnu do Ducha Świętego.

1. O Stworzycielu, Duchu, przyjdź,
Nawiedz dusz wiernych Tobie krąg.
Niebieską łaskę zesłać racz
Sercom, co dziełem są Twych rąk.

Z następujących zwrotek wybiera się jedną:

2. Pocieszycielem jesteś zwan
I Najwyższego Boga dar.
Tyś namaszczaniem naszych dusz,
Zdrój żywy, miłość, ognia żar.
3. Ty darzysz łaską siedemkroć,
Bo moc z prawicy Boga masz.
Przez Ojca obiecany nam,
Mową wzbogacasz język nasz.
4. Światłem rozjaśnij naszą myśl,
W serca nam miłość świętą wlej
I wątłą słabość naszych ciał
Pokrzep stałością mocy Twej.

- 5.** Nieprzyjaciela odpędź w dal
I Twym pokojem obdarz wraz.
Niech w drodze za przewodem Twym
Miniemy zło, co kusi nas.

Zawsze śpiewa się zakończenie:

- 6.** Daj nam przez Ciebie Ojca znać,
Daj, by i Syn poznany był.
I Ciebie, jedno tchnienie Dwóch,
Niech wyznajemy z wszystkich sił. Amen.

ZAWARCIE MALŻEŃSTWA

- 133.** Celebrans zwraca się do narzeczonych, aby wyrazili zgodę małżeńską:

Skoro zamierzacie zawrzeć związek małżeński, podajcie sobie prawe dłonie i wobec Boga i Kościoła powtarzajcie za mną słowa przysięgi małżeńskiej.

Narzeczeni zwracają się do siebie i podają sobie prawe dłonie. Celebrans wiąże je końcem stuły.

- 134.** Narzeczony powtarza za celebransem:

Ja, N., * biorę cię, N., za żonę * i ślubuję ci * miłość, * wierność * i uczciwość małżeńską * oraz że cię nie opuszczę aż do śmierci. * (Tak mi dopomóż, Panie Boże wszechmogący, * w Trójcy Jedyny, * i wszyscy Święci.)

Następnie powtarza narzeczona:

Ja, N., * biorę cię, N., za męża * i ślubuję ci * miłość, * wierność * i uczciwość małżeńską * oraz że cię nie opuszczę aż do śmierci. * (Tak mi dopomóż, Panie Boże wszechmogący, * w Trójcy Jedyny, * i wszyscy Święci.)

Strona niechrześcijańska może całkowicie lub częściowo opuścić słowa ujęte w nawiasy.

135. Jeżeli z racji pastoralnych wydaje się to słusniejsze (np. przy upośledzeniu słuchu lub mowy), celebrans może zapytać narzeczonych o zgodę małżeńską. Najpierw celebrans mówi:

Skoro zamierzacie zawrzeć związek małżeński, podajcie sobie prawe dłonie i wobec Boga i Kościoła odpowiedzcie na moje pytania.

Narzeczeni zwracają się do siebie i podają sobie prawe dłonie. Celebrans wiąże je końcem stuły.

136. Najpierw celebrans pyta narzeczonego:

N., czy chcesz wziąć N. za żonę i ślubować jej miłość, wierność i uczciwość małżeńską oraz że jej nie opuszysz aż do śmierci?

Narzeczony: Chcę.

Następnie celebrans pyta narzeczoną:

N., czy chcesz wziąć N. za męża i ślubować mu miłość, wierność i uczciwość małżeńską oraz że go nie opuszysz aż do śmierci?

Narzeczona: Chcę.

137. Jeżeli narzeczeni nie mogą mówić, podpisują formułę wobec celebransa i świadków lub innymi znakami wyrażają zgodę na małżeństwo.

POTWIERDZENIE MAŁŻEŃSTWA

138. Celebrans mówi:

„Co Bóg złączył, człowiek niech nie rozdziela” (Mt 19,6). Małżeństwo przez was zawarte ja powagą Kościoła katolickiego potwierdzam i błogosławię w imię Ojca i Syna, ✠ i Ducha Świętego.

Wszyscy: Amen.

Celebrans usuwa stulę.

BŁOGOSŁAWIENSTWO OBRĄCZEK

139. Błogosławieństwo i nałożenie obrączek można opuścić, jeżeli przemawiają za tym okoliczności. Gdy obrzęd się zachowuje, celebrans mówi:

Niech Bóg pobłogosławi ✠ te obrączki, które macie sobie wzajemnie nałożyć jako znak miłości i wierności.

Wszyscy: Amen.

Inne formuły błogosławieństwa obrączek podano w nrze 68. Celebrans kropi obrączki wodą święconą.

NAŁOŻENIE OBRĄCZEK

140. Celebrans mówi:

Na znak zawartego małżeństwa nałóżcie sobie obrączki.

141. Mąż nakłada na serdeczny palec żony obrączkę przeznaczoną dla niej mówiąc:

N., przyjmij tę obrączkę jako znak mojej miłości i wierności.

Chrześcijanin może dodać:

W imię Ojca i Syna, i Ducha Świętego.

Także żona nakłada na serdeczny palec męża obrączkę przeznaczoną dla niego mówiąc:

N., przyjmij tę obrączkę jako znak mojej miłości i wierności.

Chrześcijanka może dodać:

W imię Ojca i Syna, i Ducha Świętego.

MODLITWA POWSZECHNA

142. Odmawia się modlitwę powszechną. Ta modlitwa obejmuje nowożeńców, ich bliskich oraz potrzeby całego Kościoła. Podane intencje należy dostosować do okoliczności. Wskazane jest, aby nowożeńcy uczestniczyli w ustaleniu brzmienia wezwań modlitwy powszechnej.

143. Intencje modlitwy powszechnej podaje kantor albo sam celebrans. W grupach dobrze przygotowanych można je rozdzielić na członków rodziny nowożeńców. Także nowożeńcy mogą podać intencje dotyczące ich rodziców, bliskich i zgromadzonych.

- WSTĘP** Zgromadzeni w imię Jezusa Chrystusa, który swoją obecnością uświęcił wesele w Kanie Galilejskiej, wnieśmy nasze modlitwy do Boga Ojca wszechmogącego.
Wołajmy do Niego:
Wysłuchaj nas, Panie.
- 1 IV** Prośmy Boga, / aby błogosławił **N. i N.**, którzy dzisiaj zawarli małżeństwo.
- 2** Prośmy Boga / za ich rodziny i przyjaciół, którzy ich otaczają.
- 3 II** Prośmy Boga / za wszystkich przygotowujących się do małżeństwa.
- 4 III** Prośmy Boga / za rodziny dotknięte cierpieniem.
- 5 I** Prośmy Boga / za wszystkich, którzy w Niego wierzą, i za tych, którzy szukają prawdy.

Można użyć innych formuł modlitwy powszechnej zawartych w rozdziale IV.

MODLITWA PAŃSKA

144. Po wezwaniach celebrans mówi:

Ojciec niebieski chce, aby wszystkie Jego dzieci żyły w zgodzie i miłości; niech chrześcijanie skierują do Boga modlitwę, której nas nauczył Jezus Chrystus.

Wszyscy: Ojcze nasz.

BŁOGOSŁAWIENSTWO NOWOŻEŃCÓW

145. Zwykle udziela się nowożeńcom błogosławieństwa ślubnego. Jeżeli okoliczności za tym przemawiają, zamiast błogosławieństwa ślubnego można odmówić modlitwę wskazaną w nrze 147. Nowożeńcy pozostają na swoich miejscach i klękają. Celebrans mając ręce złożone, wzywa obecnych do modlitwy:

Drodzy bracia i siostry, pokornie prosimy Boga o błogosławieństwo dla zaślubionych. Niech Bóg, który ich obdarzył wspólnotą życia w małżeństwie, udziela im swojej pomocy.

Wszyscy modlą się przez pewien czas w milczeniu.

146. Następnie celebrans zwrócony do nowożeńców rozkłada ręce i mówi:

Ojciec Święty, Stwórco wszechświata, Ty stworzyłeś mężczyznę i kobietę na swoje podobieństwo i błogosławiłeś ich związkowi, pokornie błagamy Cię za tych, którzy dzisiaj łączą się węzłem małżeńskim.

Panie, niech Twoje hojne błogosławieństwo zstąpi na tę nowo zaślubioną **N. i na jej męża **N.**, a moc Twojego Ducha Świętego niech rozpali ich serca, aby korzystając ze wzajemnego oddania się sobie w małżeństwie, zachowali czystość obyczajów (i dobrze wypełnili obowiązki rodziców).**

Niech sławią Ciebie w radości, niech szukają Cię w smutku, niechaj w trudach przynosi im radość Twoja ojcowska obecność i niech w każdej potrzebie doświadczają, że jesteś z nimi, by im pomagać.

Spraw, aby szczęśliwie osiągnęli wiek sędziwy, a w wieczności cieszyli się pełnią szczęścia razem z gronem przyjaciół, które ich otacza. Przez Chrystusa, Pana naszego.

Wszyscy: Amen.

147. Jeżeli ze względu na okoliczności opuszcza się błogosławieństwo ślubne, odmawia się nad małżonkami modlitwę:

Wszchemogący Boże, wysłuchaj nasze prośby † i wspieraj łaskawie związek, który ustanowiłeś dla zachowania rodzaju ludzkiego, * aby zawarty za Twoją sprawą, trwał dzięki Twojej pomocy. Przez Chrystusa, Pana naszego.

Wszyscy: Amen.

ZAKOŃCZENIE OBRZĘDU

148. Celebrans błogosławi lud mówiąc:

Was wszystkich, tutaj zgromadzonych, niech błogosławi Bóg wszechmogący, * Ojciec i Syn, † i Duch Święty.

Wszyscy: Amen.

Idźcie w pokoju Chrystusa.

Wszyscy: Bogu niech będą dzięki.

149. Na zakończenie można zaśpiewać odpowiednią pieśń.

150. Po zakończeniu obrzędów nowożeńcy, świadkowie i celebrans podpisują akt małżeństwa. Podpisanie może się odbyć w zakrystii lub wobec wiernych. Nie wolno tego robić na ołtarzu.

ROZDZIAŁ IV

TEKSTY DO WYBORU W OBRZĘDACH MAŁŻEŃSTWA

I. CZYTANIA BIBLIJNE

We Mszy za nowożeńców oraz przy zawieraniu małżeństwa poza Mszą można użyć perykop niżej podanych.

Zawsze należy wybrać jedną perykopę, która wyraźnie mówi o małżeństwie. Te perykopy są oznaczone znaczkiem.

Perykopy podano w kolejności ustalonej w Lekcjonarzu mszalnym. Poza Mszą celebrans może wybrać jedną perykopę dostosowaną do okoliczności.

CZYTANIA ZE STAREGO TESTAMENTU

◆ PIERWSZE CZYTANIE 1

Rdz 1,26-28.31a

Stworzenie mężczyzny i kobiety

Pierwsza para ludzi została stworzona na obraz Boży i Bóg z upodobaniem na nią spoglądał. Podobnie i dziś Bóg z upodobaniem spogląda na związek małżeński zawarty według prawa i oparty na prawdziwej miłości.

Czytanie z Księgi Rodzaju

Bóg rzekł: „Uczyńmy człowieka na Nasz obraz, podobnego Nam. Niech panuje nad rybami morskimi, nad ptactwem powietrznym, nad bydłem, nad całą ziemią i nad wszelkim płazem”.

Stworzył więc Bóg człowieka na swój obraz, na obraz Boży go stworzył: stworzył mężczyznę i niewiastę.

Po czym Bóg im błogosławił, mówiąc do nich: „Bądźcie płodni i rozmnażajcie się, abyście zaludnili ziemię i uczynili ją sobie poddaną; abyście panowali nad rybami morskimi, nad ptactwem powietrznym i nad wszelkim płazem”.

A Bóg widział, że wszystko, co uczynił, było bardzo dobre.

Oto słowo Boże.

1. PSALM RESPONSOJNY

Ps 33[32],12-13.18 i 20.21-22
(R.: por. 5b)

Refren: Pełna jest ziemia łaskawości Pana.

12 Błogosławiony lud, którego Pan jest Bogiem, *
naród, który On wybrał na dziedzictwo
dla siebie.

13 Pan spogląda z nieba, *
widzi wszystkich ludzi.

Refren.

18 Oczy Pana zwrócone na bogobojnych, *
na tych, którzy oczekują Jego łaski.

20 Dusza nasza oczekuje Pana, *
On jest naszą pomocą i tarczą.

Refren.

21 Raduje się w Nim nasze serce, *
ufamy Jego świętemu imieniu.

22 Niech nas ogarnie Twoja łaska, Panie, *
według nadziei pokładanej w Tobie.

Refren.

◆ PIERWSZE CZYTANIE 2

Rdz 2,18-24

Ustanowienie małżeństwa

Mężczyzna i kobieta są równi w ludzkiej godności. Zostali stworzeni, aby wzajemnie sobie pomagać i uzupełniać się. W małżeństwie powinni dążyć do doskonałej jedności.

Czytanie z Księgi Rodzaju

Pan Bóg rzekł: „Nie jest dobrze, żeby mężczyzna był sam; uczynię mu zatem odpowiednią dla niego pomoc”.

Ulepiwszy z gleby wszelkie zwierzęta ziemne i wszelkie ptaki powietrzne, Pan Bóg przyprowadził je do mężczyzny, aby przekonać się, jaką on da im nazwę. Każde jednak zwierzę, które określił mężczyzna, otrzymało nazwę „istota żywa”. I tak mężczyzna dał nazwy wszelkiemu bydłu, ptakom powietrznym i wszelkiemu zwierzęciu polnemu, ale nie znalazła się pomoc odpowiednia dla mężczyzny.

Wtedy to Pan sprawił, że mężczyzna pogrążył się w głębokim śnie, i gdy spał, wyjął jedno z jego żeber, a miejsce to zappełnił ciałem. Po czym Pan Bóg z żebra, które wyjął z mężczyzny, zbudował niewiastę. A gdy ją przyprowadził do mężczyzny, mężczyzna powiedział: „Ta dopiero jest kością z moich kości i ciałem z mego ciała! Ta będzie się zwała niewiastą, bo ta z mężczyzny została wzięta”.

Dlatego to mężczyzna opuszcza ojca swego i matkę swoją i łączy się ze swą żoną tak ściśle, że stają się jednym ciałem.

Oto słowo Boże.

2. PSALM RESPONSORYJNY

Ps 148,1-2.3-4.9-10.11-13
(R.: por. 13a)

Refren: Niech imię Pana będzie pochwalone.
lub: Alleluja.

- 1** Chwalcie Pana z niebios, *
chwalcie Go na wysokościach.
- 2** Chwalcie Go, wszyscy Jego aniołowie, *
chwalcie Go, wszystkie Jego zastępy.

Refren.

- 3** Chwalcie Go, słońce i księżycu, *
chwalcie, wszystkie gwiazdy świecące.
- 4** Chwalcie Go nieba najwyższe *
i wody, które są nad niebem.

Refren.

- 9** Góry i wszelkie pagórki, *
drzewa rodzące owoc i wszystkie cedry,
- 10** dzikie zwierzęta i wszelkie bydło, *
płazy i ptactwo skrzydlate.

Refren.

- 11** Królowie ziemscy i wszystkie narody, *
władcy i wszyscy sędziowie tej ziemi,
- 12** młodzieńcy i dziewczęta, starcy i dzieci †

13 niech imię Pana wychwalają, *
bo tylko imię Jego jest wzniosłe.

Refren.

◆ PIERWSZE CZYTANIE 3

Rdz 24,48-51.58-67

Małżeństwo Izaaka i Rebeki

Opatrzność Boża kieruje losami ludzi i czasem łączy w małżeństwie osoby pochodzące z różnych krajów.

Czytanie z Księgi Rodzaju

Sługa Abrahama rzekł do Labana: „Dziękowałem Panu, Bogu pana mego, Abrahama, że poprowadził mnie drogą właściwą, abym wziął bratanicę pana mego za żonę dla jego syna. A teraz powiedzcie mi, czy chcecie okazać panu mojemu prawdziwą życzliwość; a jeśli nie — powiedzcie, a wtedy udam się gdzie indziej”.

Wtedy Laban i Betuel tak odpowiedzieli: „Ponieważ Pan tak zamierzył, nie możemy ci powiedzieć nie lub tak. Masz przed sobą Rebekę, weź ją z sobą i idź. Niech będzie ona żoną syna pana twego, jak Pan postanowił”.

Zawołali zatem Rebekę i spytali: „Czy chcesz iść z tym człowiekiem?” A ona odpowiedziała: „Chcę iść”. Wyprawili więc Rebekę, siostrę swoją, i jej piastunkę ze sługą Abrahama i z jego ludźmi. Pobłogosławili Rebekę i tak rzekli: „Siostro nasza, wzrastaj w tysiące nieprzeliczone: i niech potomstwo twoje zdobędzie bramy swych nieprzyjaciół!”

Po czym Rebeka i jej niewolnice wsiadły na wielbłądy i ruszyły w drogę za owym człowiekiem. Sługa Abrahama zabrał więc Rebekę i odjechał.

A Izaak, który wówczas mieszkał w Negebie, właśnie wracał od studni Lachaj-Roj; wyszedł bowiem pograżony w smutku na pole przed wieczorem. Podniósłszy oczy, ujrzał zbliżające się wielbłądy. Gdy zaś Rebeka podniosła oczy, spostrzegła Izaaka, szybko zsiadła z wielbłąda i spytała sługi: „Kto to jest ten mężczyzna, który idzie ku nam przez pole?” Sługa odpowiedział: „To mój pan”. Wtedy Rebeka wzięła zasłonę i zakryła twarz.

Kiedy sługa opowiedział Izaakowi o wszystkim, czego dokonał, Izaak wprowadził Rebekę do namiotu Sary, swej matki. Wziąwszy Rebekę za żonę, Izaak miłował ją, bo była mu pociechą po matce.

Oto słowo Boże.

3. PSALM RESPONSORYJNY

Ps 145[144], 8-9.10 i 15.17-18

(R.: por. 9)

Refren: Nasz Pan jest dobry dla wszystkich swych dzieci.

- 8** Pan jest łagodny i miłosierny, *
nieskory do gniewu i bardzo łaskawy.
- 9** Pan jest dobry dla wszystkich, *
a Jego miłosierdzie nad wszystkim, co stworzył.

Refren.

10 Niech Cię wielbią, Panie, wszystkie Twoje dzieła *

i niech Cię błogosławią Twoi wyznawcy.

15 Oczy wszystkich zwracają się ku Tobie, *
a Ty ich karmisz we właściwym czasie.

Refren.

17 Pan jest sprawiedliwy na wszystkich swych drogach *

i łaskawy we wszystkich swoich dziełach.

18 Pan jest blisko wszystkich, którzy Go wzywają, *
wszystkich wzywających Go szczerze.

Refren.

◆ PIERWSZE CZYTANIE 4

Tb 7,6-14

Małżeństwo Tobiasza

Przyszłość małżeństwa należy budować na ufności w Boga i w moc Jego błogosławieństwa.

Czytanie z Księgi Tobiasza

Raguel ucałował Tobiasza i przemówił do niego: „Bądź błogosławiony, chłopcze, synu tak szlachetnego i dobrego ojca! O jakże wielkie nieszczęście, że oślepił mąż tak sprawiedliwy i czyniący miłosierdzie”. I rzucał się na szyję Tobiasza, syna brata swego, i zaczął płakać. I żona Edna zapłakała, a także płakała ich córka Sara.

I zabili baranka z trzody, i urządzili im gościnne przyjęcie. A kiedy się wykąпали i umyli, i zasiedli do uczy, rzekł Tobiasz do Rafała: „Bracie Azariaszu, powiedz Raguelowi, aby mi dał moją siostrę Sarę za żonę”. A Raguel posłyszał te słowa i rzekł do młodzieńca: „Jedź i pij, i niech ci będzie dobrze tej nocy! Nie ma bowiem żadnego człowieka, oprócz ciebie, który by miał prawo wziąć Sarę, córkę moją, za żonę, bracie. Także i ja nie mam władzy dać jej innemu mężowi oprócz ciebie, ponieważ ty jesteś najbliższym krewnym. Ale teraz, moje dziecko, muszę ci powiedzieć prawdę: Dałem ją już siedmiu mężom spośród naszych braci i wszyscy umarli tej nocy, w której zbliżali się do niej. A teraz, dziecko, jedź i pij, a Pan będzie działał przez was”. I rzekł Tobiasz: „Nie będę jadł i pił tak długo, dopóki ty nie rozstrzygniesz mojej sprawy”. I rzekł mu Raguel: „Ja to robię. Ona jest dana tobie zgodnie z postanowieniem księgi Prawa Mojżesza i niebo też postanowiło, abym ci ją dał. Weź więc swoją siostrę! Od teraz ty jesteś jej bratem, a ona twoją siostrą. Jest ona dana tobie od dziś na zawsze. Niech Pan nieba będzie, dziecko, łaskawy dla was tej nocy i niech okaże wam miłosierdzie i da pokój!”

Potem zawołał Raguel córkę swoją Sarę, i przyszła do niego. A on ujął jej rękę i oddał ją Tobiaszowi, i rzekł: „Weź ją zgodnie z postanowieniem i wyrokiem zapisanym w księdze Prawa Mojżesza, że należy ci ją dać za żonę. Masz ją i zaprowadź ją w zdrowiu do swego ojca. A Bóg niebios niech was obdarzy pokojem”.

I zawołał jej matkę, i polecił, aby przyniosła zwój papirusu i napisał na nim zaświadczenie o zawartym małżeństwie i to, że daje mu ją za żonę, zgodnie z wyrokiem Prawa Mojżesza. Teraz dopiero zaczęli ucztować.

Oto słowo Boże.

4. PSALM RESPNSORYJNY

Ps 33[32].12-13.18i20.21-22
(R.: por. 5b)

Refren: Pełna jest ziemia łaskowości Pana.

12 Błogosławiony lud, którego Pan jest Bogiem, *
naród, który On wybrał na dziedzictwo
dla siebie.

13 Pan spogląda z nieba, *
widzi wszystkich ludzi.

Refren.

18 Oczy Pana, zwrócone na bogobojnych, *
na tych, którzy oczekują Jego łaski.

20 Dusza nasza oczekuje Pana, *
On jest naszą pomocą i tarczą.

Refren.

21 Raduje się w Nim nasze serce, *
ufamy Jego świętemu imieniu.

22 Niech nas ogarnie Twoja łaska, Panie, *
według nadziei pokładanej w Tobie.

Refren.

◆ PIERWSZE CZYTANIE 5

Tb 8,4b-8

Modlitwa Tobiasza i Sary

Tobiasz i Sara rozpoczynają życie małżeńskie od wspólnej modlitwy. Oddają chwałę Bogu i proszą o błogosławieństwo.

Czytanie z Księgi Tobiasza

Po uroczystościach weselnych Tobiasz rzekł do Sary: „Wstań, siostró, módlmy się i błagajmy Pana naszego, aby okazał nam miłosierdzie i ocalił nas”. Wstała i ona i zaczęli się modlić i błagać, aby dostąpić ocalenia.

I zaczęli tak mówić: „Bądź uwielbiony, Boże ojców naszych, i niech będzie uwielbione imię Twoje na wieki przez wszystkie pokolenia! Niech Cię uwielbiają niebiosa i wszystkie Twoje stworzenia po wszystkie wieki.

Tyś stworzył Adama i stworzyłeś dla niego pomocną ostoję — Ewę, jego żonę, i z obojga powstał rodzaj ludzki. I Ty rzekłeś: Nie jest dobrze być człowiekowi samemu, uczynimy mu pomocnicę podobną do niego.

A teraz nie dla rozpusty biorę tę siostrę moją za żonę, ale dla związku prawego. Okaż mi i jej miłosierdzie i pozwól razem dożyć starości!” I powiedzieli kolejno: „Amen. Amen!”

Oto słowo Boże.

5. PSALM RESPNSORYJNY

Ps 103[102],1-2.8i13.17-18a
(R.: por. 8a)**Refren: Nasz Pan jest dobry i bardzo łaskawy.**

- 1** Błogosław, duszo moja, Pana *
i wszystko, co jest we mnie, święte imię Jego.
- 2** Błogosław, duszo moja, Pana *
i nie zapominaj o wszystkich dobrodziejstwach
Jego.

Refren.

- 8** Miłosierny jest Pan i łaskawy, *
nieskory do gniewu i bardzo cierpliwy.
- 13** Jak ojciec lituje się nad dziećmi, *
tak Pan się lituje nad tymi, którzy cześć Mu
oddają.

Refren.

- 17** Lecz łaska Pana jest wieczna dla Jego
wyznawców, *
a Jego sprawiedliwość nad ich potomstwem,
- 18** nad wszystkimi, którzy strzegą Jego
przymierza *
i pamiętają, by spełniać Jego przykazania.

Refren.

◆ PIERWSZE CZYTANIE 6

Prz 31,10-13.19-20.30-31

Chwalić należy niewiastę, co boi się Pana

Podstawą wartości kobiety jest wierność prawu Bożemu i pracowitość. Piękno zewnętrzne przemija, trwają cechy charakteru, które są podstawą szczęścia rodziny.

Czytanie z Księgi Przysłów

Niewiastę dzielną któż znajdzie?
Jej wartość przewyższa perły.
Serce małżonka jej ufa,
na zyskach mu nie zbywa;
nie czyni mu źle, ale dobrze
przez wszystkie dni jego życia.
O len się stara i wełnę,
pracuje starannie rękami.
Wyciąga ręce po kądziel,
jej palce chwytają wrzeciono.
Otwiera dłoń ubogiemu,
do nędzarza wyciąga swe ręce.
Kłamliwy wdzięk i marne jest piękno:
chwalić należy niewiastę, co boi się Pana.
Z owocu jej rąk jej dajcie,
niech w bramie chwalą jej czyny.

Oto słowo Boże.

6. PSALM RESPONSORIJNY

Ps 128[127],1-2.3.4-5 (R.: por. 4)

Refren: Błogosławiony, kto się boi Pana.

- 1** Szczęśliwy człowiek, który służy Panu *
i chodzi Jego drogami.
- 2** Będiesz spożywał owoc pracy rąk swoich, *
szczęście osiągniesz i dobrze ci będzie.

Refren.

- 3** Małżonka twoja jak płodny szczep winny *
w zaciszu twego domu.
Synowie twoi jak oliwne gałązki *
dokoła twego stołu.

Refren.

- 4** Tak będzie błogosławiony człowiek, *
który służy Panu.
5 Niech cię ze Syjonu Pan błogosławi †
i obyś oglądał pomyślność Jeruzalem *
przez wszystkie dni twego życia.

Refren.

PIERWSZE CZYTANIE 7

Pnp 2,8-10.14.16a; 8,6-7a

Miłość jest potężna jak śmierć

Miłość ludzka jest obrazem miłości nadprzyrodzonej, która łączy człowieka z Bogiem.

Czytanie z Pieśni nad Pieśniami

Ukochany mój!

Oto on! Oto nadchodzi!

**Biegnie przez góry,
skacze po pagórkach.**

**Umiłowany mój podobny do gazeli,
do młodego jelenia.**

**Oto stoi za naszym murem,
patrzy przez okno,
zagląda przez kraty.**

Miły mój odzywa się
i mówi do mnie:

„Powstań, przyjaciółko moja,
piękna moja, i pójdź!

Gołąbko moja, ukryta w zagłębieniach skały,
w szczelinach przepaści,

ukaż mi swą twarz,
daj mi usłyszeć swój głos!

Bo słodki jest głos twój
i twarz pełna wdzięku”.

Mój miły jest mój, a ja jestem jego.

On mi powiedział:

„Połóż mię jak pieczęć na twoim sercu,
jak pieczęć na twoim ramieniu,

bo jak śmierć potężna jest miłość,
a zazdrość jej nieprzejednana jak Otchłań,
żar jej to żar ognia,

plomień Pana.

Wody wielkie nie zdołają ugasić miłości,
nie zatopią jej rzeki”.

Oto słowo Boże.

◆ 7. PSALM RESPORSORYJNY

Ps 128 [127],1-2.3.4-5
(R.: por. 4)

Refren: Błogosławiony, kto się boi Pana.

1 Szczęśliwy człowiek, który służy Panu *
i chodzi Jego drogami.

2 Będiesz spożywał owoc pracy rąk swoich, *
szczęście osiągniesz i dobrze ci będzie.

Refren.

3 Małżonka twoja jak płodny szczep winny *
w zaciszu twego domu.
Synowie twoi jak oliwne gałązki *
dokoła twego stołu.

Refren.

4 Tak będzie błogosławiony człowiek, *
który służy Panu.

5 Niech cię ze Syjonu Pan błogosławi †
i obyś oglądał pomyślność Jeruzalem *
przez wszystkie dni twego życia.

Refren.

◆ PIERWSZE CZYTANIE 8

Syr 26,1-4.13-16

Dobra kobieta jest światłem domu

Dobra żona jest wielkim darem dla mężczyzny. Piękny dzień ślubu jest jutrzenką nowego życia.

Czytanie z Księgi Syracydesa

**Szczęśliwy mąż, który ma dobrą żonę,
liczba dni jego będzie podwójna.**

**Dobra żona radować będzie męża,
który osiągnie pełnię wieku w pokoju.**

**Dobra żona, to dobra część dziedzictwa
i jako taka będzie dana tym, którzy się boją Pana.**

Wtedy to serce bogatego czy ubogiego będzie
zadowolone
i oblicze jego wesołe w każdym czasie.
Wdzięk żony rozwesela jej męża,
a mądrość jej orzeźwia jego kości.
Dar Pana — żona spokojna
i za osobę dobrze wychowaną nie ma odpłaty.
Wdzięk nad wdziękami skromna kobieta
i nie masz nic równego osobie powściągliwej.
Jak słońce wschodzące na wysokościach Pana,
tak piękność dobrej kobiety między ozdobami jej
domu.
Oto słowo Boże.

8. PSALM RESPONSORYJNY

Ps 34[33], 2-3.4-5.8-9
(R.: por. 2a)

Refren: Przez całe życie będę sławił Pana.

- 2** Będę błogosławił Pana po wieczne czasy, *
Jego chwała będzie zawsze na moich ustach.
- 3** Dusza moja chlubi się Panem, *
niech słyszą to pokorni i niech się weselą.

Refren.

- 4** Wysławiajcie razem ze mną Pana, *
wspólnie wywyższajmy Jego imię.
- 5** Szukałem pomocy u Pana, a On mnie wysłuchał *
i wyzwolił od wszelkiej trwogi.

Refren.

- 8** Anioł Pański otacza szańcem bogobojnych, *
aby ich ocalić.
- 9** Skosztujcie i zobaczcie, jak Pan jest dobry, *
szczęśliwy człowiek, który znajduje w Nim
ucieczkę.

Refren.

PIERWSZE CZYTANIE 9

Jr 31,31-32a.33-34a

Nowe przymierze Boga z ludźmi

Bóg zawarł przymierze z ludzkością, ponieważ ją miłuje. Nowe przymierze, zapowiedziane przez proroka Jeremiasza, zostało urzeczywistnione przez Chrystusa. Opiera się ono na prawie miłości. Podobnie małżeństwo chrześcijańskie opiera się na miłości i powinno naśladować przymierze między Bogiem a ludźmi przez swoją trwałość.

Czytanie z Księgi proroka Jeremiasza

Pan mówi: „Oto nadchodzą dni, kiedy zawrę z domem Izraela i z domem judzkim nowe przymierze. Nie jak przymierze, które zawarłem z ich przodkami, kiedy ująłem ich za rękę, by wyprowadzić z ziemi egipskiej.

Lecz takie będzie przymierze, jakie zawrę z domem Izraela po tych dniach, mówi Pan: Umieszczę swe prawo w głębi ich jestestwa i wypiszę na ich sercu. Będę im Bogiem, oni zaś będą Mi narodem.

I nie będą się musieli wzajemnie pouczać, mówiąc jeden do drugiego: „Poznajcie Pana!” Wszyscy bowiem, od najmniejszego do największego, Mnie poznają”.

Oto słowo Boże.

9. PSALM RESPONSORYJNY

Ps 112[111],1-2.3-4.7b-9
(R.: por. 1)**Refren:** Radość znajduję w Pańskich przykazaniach.

- 1** Błogosławiony człowiek, który służy Panu *
i wielką radość znajduje w Jego przykazaniach.
- 2** Potomstwo jego będzie potężne na ziemi, *
dostąpi błogosławieństwa pokolenie prawych.

Refren.

- 3** Dobrobyt i bogactwo będą w jego domu, *
a jego sprawiedliwość będzie trwała zawsze.
- 4** On wschodzi w ciemnościach jak światło
dla prawych, *
łagodny, miłosierny i sprawiedliwy.

Refren.

- 7** Jego mocne serce zaufało Panu. †
- 8** Jego wierne serce lękać się nie będzie *
i spojrzy z wysoka na swych przeciwników.
- 9** Rozdaje i obdarza ubogich, †
jego sprawiedliwość będzie trwała zawsze, *
wywyższona z chwałą będzie jego potęga.

Refren.

W OKRESIE WIELKANOCNYM

PIERWSZE CZYTANIE 10

Ap 19,1.5-9a

Gody Baranka z Kościołem

Małżeństwo chrześcijańskie jest obrazem związku Chrystusa z Kościołem.

Czytanie z Księgi Apokalipsy świętego Jana Apostoła

Ja, Jan, usłyszałem jak gdyby głos donośny wielkiego tłumu w niebie mówiących: „Alleluja! Zbawienie i chwała, i moc należą do Boga naszego”. I wyszedł głos od tronu, mówiący: „Chwalcie naszego Boga, wszyscy Jego słudzy, którzy się Go boicie, mali i wielcy!”

I usłyszałem jakby głos wielkiego tłumu i jakby głos mnogich wód, i jakby głos potężnych gromów, które mówiły: „Alleluja, bo zakrólował Pan Bóg nasz, Wszechmogący. Weselmy się i radujmy, i dajmy Mu chwałę, bo nadeszły Gody Baranka, a Jego Małżonka się przystroiła, i dano jej oblec bisior lśniący i czysty” — bisior bowiem oznacza czyny sprawiedliwe świętych.

I mówi mi: „Napisz: Błogosławieni, którzy są wezwani na ucztę Godów Baranka!”

Oto słowo Boże.

Następuje psalm responsoryjny, np. Ps 148 na s. 68.

CZYTANIA Z NOWEGO TESTAMENTU

DRUGIE CZYTANIE 1

Rz 8,31b-35.37-39

Któż nas może odłączyć od miłości Chrystusowej

Bóg przyczynia się do dobra tych, których miłuje. Nic nie może ich oddzielić od miłości Bożej. Również ich miłość ludzka, oczyszczona z egoizmu, naśladuje miłość Bożą w jej niezmienności.

Czytanie z Listu świętego Pawła Apostoła do Rzymian

Bracia: Jeżeli Bóg z nami, któż przeciwko nam? On, który nawet własnego Syna nie oszczędził, ale Go za nas wszystkich wydał, jakże miałby wraz z Nim i wszystkiego nam nie darować?

Któż może wystąpić z oskarżeniem przeciw tym, których Bóg wybrał? Czyż Bóg, który usprawiedliwia? Któż może wydać wyrok potępienia? Czy Chrystus Jezus, który poniósł za nas śmierć, co więcej: zmartwychwstał, siedzi po prawicy Boga i przyczynia się za nami?

Któż nas może odłączyć od miłości Chrystusowej? Utrapienie, ucisk czy prześladowanie, głód czy nagość, niebezpieczeństwo czy miecz? Ale w tym wszystkim odnosimy pełne zwycięstwo dzięki Temu, który nas umiłował.

I jestem pewien, że ani śmierć, ani życie, ani aniołowie, ani Zwierzchności, ani rzeczy terażniejsze, ani przyszłe, ani Moce, ani co wysokie, ani co głębokie, ani jakiegokolwiek inne stworzenie nie zdoła nas odłączyć od miłości Boga, która jest w Chrystusie Jezusie, Panu naszym.

Oto słowo Boże.

DRUGIE CZYTANIE 2

Dłuższe: Rz 12,1-2.9-18

Krótsze: Rz 12,1-2.9-13

Miłość żąda ofiary

Życie chrześcijańskie jest duchową ofiarą dla Boga, który wymaga otwarcia serca na potrzeby bliźnich. Małżeństwo uświęcone przez sakrament daje nowe pole do ofiary i czynnej miłości.

Czytanie z Listu świętego Pawła Apostoła do Rzymian

Proszę was, bracia, przez miłosierdzie Boże, abyście dali ciała swoje na ofiarę żywą, świętą, Bogu przyjemną, jako wyraz waszej rozumnej służby Bożej. Nie bierzcie więc wzoru z tego świata, lecz przemieniajcie się przez odnawianie umysłu, abyście umieli rozpoznać, jaka jest wola Boża: co jest dobre, co Bogu przyjemne i co doskonałe.

Miłość niech będzie bez obłudy. Miejcie wstręt do złego, podążajcie za dobrem. W miłości braterskiej nawzajem bądźcie życzliwi. W okazywaniu czci jedni drugim wyprzedzajcie. Nie opuszczajcie się w gorliwości. Bądźcie płomiennego ducha. Pełnijcie służbę Panu. Weselcie się nadzieją. W ucisku bądźcie cierpliwi, w modlitwie wytrwali. Zarządzajcie potrzebom świętych. Przestrzegajcie gościnności.

Błogosławcie tych, którzy was prześladują. Błogosławcie, a nie złorzeczcie. Weselcie się z tymi, którzy się weselą, płaczcie z tymi, którzy płaczą. Bądźcie zgodni we wzajemnych uczuciach. Nie gońcie za wielkością, lecz niech was pociąga to, co pokorne.

Nie uważajcie sami siebie za mądrych. Nikomu złem za złe nie odpłacajcie. Starajcie się dobrze czynić wobec wszystkich ludzi. Jeżeli to jest możliwe, o ile to od was zależy, żyjcie w zgodzie ze wszystkimi ludźmi.

Oto słowo Boże.

DRUGIE CZYTANIE 3•

Rz 15,1b-3a.5-7.13

Przygarniajcie siebie nawzajem, bo i Chrystus przygarnął was

Chrystus okazał nam miłość ofiarując się za nas. Podobnie małżonkowie powinni okazywać sobie miłość przez gotowość do ofiary.

Czytanie z Listu świętego Pawła Apostoła do Rzymian

Bracia: Nie powinniśmy szukać tylko tego, co dla nas dogodne. Niech każdy z nas stara się o to, co dla bliźniego wygodne — dla jego dobra, dla zbudowania. Przecież i Chrystus nie szukał tego, co było wygodne dla Niego. A Bóg, który daje cierpliwość i pociechę, niech sprawi, abyście wzorem Chrystusa te same uczucia żywili do siebie i zgodnie jednymi ustami wielbili Boga i Ojca naszego Pana Jezusa Chrystusa. Dlatego przygarniajcie siebie nawzajem, bo i Chrystus przygarnął was ku chwale Boga. A Bóg, dawca nadziei, niech wam udzieli pełni radości i pokoju w wierze, abyście przez moc Ducha Świętego byli bogaci w nadzieję.

Oto słowo Boże.

DRUGIE CZYTANIE 4

1 Kor 6,13c-15a.17-20

Ciało jest przybytkiem Ducha Świętego

Ciało ludzkie należy do Chrystusa, który je uświęca przez sakramenty i kiedyś je wskrzesi do życia wiecznego. Dlatego ciało ludzkie należy otaczać należnym szacunkiem.

Czytanie z Pierwszego Listu świętego Pawła Apostoła do Koryntian

Bracia: Ciało nie jest dla rozpusty, lecz dla Pana, a Pan dla ciała. Bóg zaś i Pana wskrzesił, i nas również swą mocą wskrzesi z martwych. Czyż nie wiecie, że ciała wasze są członkami Chrystusa?

Ten zaś, kto się łączy z Panem, jest z Nim jednym duchem. Strzeżcie się rozpusty; wszelki grzech popełniony przez człowieka jest na zewnątrz ciała; kto zaś grzeszy rozpustą, przeciwko własnemu ciału grzeszy.

Czyż nie wiecie, że ciało wasze jest świątynią Ducha Świętego, który w was jest, a którego macie od Boga, i że już nie należycie do samych siebie? Za wielką bowiem cenę zostaliście nabyci. Chwalcie więc Boga w waszym ciele!

Oto słowo Boże.

Pochwała prawdziwej miłości

Małżeństwo jest sakramentem miłości chrześcijańskiej. Przejawia się ona w codziennym praktykowaniu uczynków, które wylicza św. Paweł.

Czytanie z Pierwszego Listu świętego Pawła Apostoła do Koryntian

Bracia: Starajcie się o większe dary: a ja wam wskażę drogę jeszcze doskonalszą.

Gdybym mówił językami ludzi i aniołów, a miłości bym nie miał, stałbym się jak miedź brzęcząca albo cymbał brzęmiący. Gdybym też miał dar prorokowania i znał wszystkie tajemnice, i posiadał wszelką wiedzę, i wszelką możliwą wiarę, tak iżbym góry przenosił, a miłości bym nie miał, byłbym niczym. I gdybym rozdał na jałmużnę całą majątność moją, a ciało wystawił na spalenie, lecz miłości bym nie miał, nic bym nie zyskał.

Miłość cierpliwa jest, łaskawa jest. Miłość nie zazdrości, nie szuka poklasku, nie unosi się pychą; nie dopuszcza się bezwstydu, nie szuka swego, nie unosi się gniewem, nie pamięta złego; nie cieszy się z niesprawiedliwości, lecz współweseli się z prawdą. Wszystko znosi, wszystkiemu wierzy, we wszystkim pokłada nadzieję, wszystko przetrzyma. Miłość nigdy nie ustaje.

Oto słowo Boże.

DRUGIE CZYTANIE 6

Ef 4,1-6

Jedno Ciało i jeden Duch

Życie małżonków chrześcijańskich powinno być zgodne z ich powołaniem. Wzajemnie sobie pomagając powinni zdążać do zbawienia.

Czytanie z Listu świętego Pawła Apostoła do Efezjan

Bracia: Zachęcam was ja, więzień w Panu, abyście postępowali w sposób godny powołania, jakim zostaliście wezwani, z całą pokorą i cichością, z cierpliwością, znosząc siebie nawzajem w miłości.

Usiłujcie zachować jedność Ducha dzięki więzi, jaką jest pokój. Jedno jest Ciało i jeden Duch, bo też zostaliście wezwani do jednej nadziei, jaką daje wasze powołanie.

Jeden jest Pan, jedna wiara, jeden chrzest. Jeden jest Bóg i Ojciec wszystkich, który jest i działa ponad wszystkimi, przez wszystkich i we wszystkich.

Oto słowo Boże.

◆ DRUGIE CZYTANIE 7

Dłuższe: Ef 5,2a.21-33

Tajemnica małżeństwa

Chrystus okazał swą miłość Kościołowi, wydając się za niego na ofiarę. Podobnie w małżeństwie prawdziwa miłość okazuje się w poświęceniu dla drugiej osoby.

Czytanie z Listu świętego Pawła Apostoła do Efezjan

Bracia: Postępujcie drogą miłości, bo i Chrystus nas umiłował i samego siebie wydał za nas.

Bądźcie sobie wzajemnie poddani w bojaźni Chrystusowej. Żony niechaj będą poddane swym mężom, jak Panu, bo mąż jest głową żony, jak i Chrystus głową Kościoła: On, Zbawca Ciała. Lecz jak Kościół poddany jest Chrystusowi, tak i żony mężom — we wszystkim.

Mężowie, miłujcie żony, bo i Chrystus umiłował Kościół i wydał za niego samego siebie, aby go uświęcić, oczyściwszy obmyciem wodą, któremu towarzyszy słowo, aby osobiście stawić przed sobą Kościół jako chwalebny, nie mający skazy czy zmarszczki, czy czegoś podobnego, lecz aby był święty i nieskalany.

Mężowie powinni miłować swoje żony tak jak własne ciało. Kto miłuje swoją żonę, siebie samego miłuje. Przecież nigdy nikt nie odnosił się z nienawiścią do własnego ciała, lecz każdy je żywi i pielęgnuje, jak i Chrystus Kościół, bo jesteśmy członkami Jego Ciała. „Dlatego opuści człowiek ojca i matkę, a połączy się z żoną swoją, i będą dwoje jednym ciałem”.

Tajemnica to wielka, a ja mówię: w odniesieniu do Chrystusa i do Kościoła. W końcu więc niech także każdy z was tak miłuje swą żonę jak siebie samego. A żona niech się odnosi ze czcią do swojego męża.

Oto słowo Boże.

◆ DRUGIE CZYTANIE 7a

Krótsze: Ef 5,2a.25-32

Czytanie z Listu świętego Pawła Apostoła do Efezjan

Bracia: Postępujcie drogą miłości, bo i Chrystus nas umiłował i samego siebie wydał za nas.

Mężowie, miłujcie żony, bo i Chrystus umiłował Kościół i wydał za niego samego siebie, aby go uświęcić, oczyściwszy obmyciem wodą, któremu towarzyszy słowo, aby osobiście stawić przed sobą Kościół jako chwalebny, nie mający skazy czy zmarszczki, czy czegoś podobnego, lecz aby był święty i nieskalany.

Mężowie powinni miłować swoje żony tak jak własne ciało. Kto miłuje swoją żonę, siebie samego miłuje. Przecież nigdy nikt nie odnosił się z nienawiścią do własnego ciała, lecz każdy je żywi i pielęgnuje, jak i Chrystus Kościół, bo jesteśmy członkami Jego Ciała. „Dlatego opuści człowiek ojca i matkę, a połączy się z żoną swoją, i będą dwoje jednym ciałem”.

Tajemnica to wielka, a ja mówię: w odniesieniu do Chrystusa i do Kościoła.

Oto słowo Boże.

DRUGIE CZYTANIE 8

Flp 4,4-9

Bóg pokoju będzie z wami

Podstawą pokoju i radości w życiu rodzinnym jest ufność w Bogu. Chrześcijańscy małżonkowie powinni przedstawiać Bogu w modlitwie wszystkie potrzeby i trudności.

Czytanie z Listu świętego Pawła Apostoła do Filipian

Bracia: Radujcie się zawsze w Panu; jeszcze raz powtarzam: radujcie się! Niech będzie znana wszystkim ludziom wasza wyrozumiała łagodność: Pan jest blisko! O nic się już zbytnio nie troskajcie, ale w każdej sprawie wasze prośby przedstawiajcie Bogu w modlitwie i błaganiu z dziękczynieniem. A pokój Boży, który przewyższa wszelki umysł, będzie strzegł waszych serc i myśli w Chrystusie Jezusie.

W końcu, bracia, wszystko, co jest prawdziwe, co godne, co sprawiedliwe, co czyste, co miłe, co zasługuje na uznanie: jeśli jest jakąś cnotą i czynem chwalebny — to miejcie na myśli.

Czyńcie to, czego się nauczyliście, co przejęliście, co usłyszeliście i co zobaczyliście u mnie, a Bóg pokoju będzie z wami.

Oto słowo Boże.

DRUGIE CZYTANIE 9

Kol 3,12-17

Życie w miłości i dziękczynieniu

Prawdziwa miłość przejawia się w cierpliwości i gotowości do przebaczenia. Tą drogą małżonkowie chrześcijańscy powinni dochodzić do świętości. Życiu małżeństwa chrześcijańskiego powinna towarzyszyć modlitwa.

Czytanie z Listu świętego Pawła Apostoła do Kolosan

Bracia: Jako wybrańcy Boży, święci i umiłowani, obleczcie się w serdeczne miłosierdzie, dobroć, pokorę, cichość, cierpliwość, znosząc jedni drugich i wybacząc sobie nawzajem, jeśliby miał kto zarzut przeciw drugiemu: jak Pan wybaczył wam, tak i wy.

Na to zaś wszystko przyobleczcie miłość, która jest więzią doskonałości. A sercami waszymi niech rządzi pokój Chrystusowy, do którego też zostaliście wezwani w jednym Ciele. I bądźcie wdzięczni.

Słowo Chrystusa niech w was przebywa z całym swym bogactwem: z wszelką mądrością nauczajcie i napominajcie samych siebie przez psalmy, hymny, pieśni pełne ducha, pod wpływem łaski śpiewając Bogu w waszych sercach.

I wszystko, cokolwiek działacie słowem lub czynem, wszystko czyńcie w imię Pana Jezusa, dziękując Bogu Ojcu przez Niego.

Oto słowo Boże.

DRUGIE CZYTANIE 10

Hbr 13,1-4a.5-6b

Małżeństwo niech będzie we czci u wszystkich

Małżonkowie chrześcijańscy powinni ogarniać miłością nie tylko swoją rodzinę, lecz także wszystkich potrzebujących pomocy.

Czytanie z Listu do Hebrajczyków

Bracia: Niech trwa bratnia miłość. Nie zapominajmy o gościnności, bo dzięki niej niektórzy, nie wiedząc

o tym, ugościli aniołów. Pamiętajcie o więźniach, jakbyście z nimi byli uwięzieni i o tych, co cierpią, bo i sami jesteście w ciele.

Małżeństwo niech będzie we czci u wszystkich, a łoże małżeńskie nieskalane. Niech wasze postępowanie będzie wolne od chciwości. Bóg bowiem powiedział: „Nie opuszczę cię, ani pozostawię”. Śmiało więc mówić możemy: Pan jest moim wspomóżycielem, niczego się nie boję.

Oto słowo Boże.

◆ DRUGIE CZYTANIE 11

1 P 3,1-9

Jednomysłność i współczucie w rodzinie chrześcijańskiej

Kobieta przez swoją świętość i łagodność pociąga męża do nauki Chrystusa. Mąż przez swój szacunek dla żony powinien naśladować Boga, który liczy się z naszą słabością.

Czytanie z Pierwszego Listu świętego Piotra Apostoła

Umiłowani: Żony niech będą poddane swoim mężom, aby nawet wtedy, gdy niektórzy z nich nie słuchają nauki, przez samo postępowanie żon zostali dla wiary pozyskani bez nauki, gdy będą się przypatrywali waszemu, pełnemu bojaźni, świętemu postępowaniu. Ich ozdobą niech będzie nie to, co zewnętrzne: uczesanie włosów i złote pierścienie ani strojenie się w suknie, ale wewnątrz serca człowieka o nie-naruszalnym spokoju i łagodności ducha, który jest tak cenny przed Bogiem.

Tak samo bowiem i dawniej święte niewiasty, które miały nadzieję w Bogu, same siebie ozdabiały, a były poddane swoim mężom. Tak Sara była posłuszna Abrahamowi nazywając go panem. Stałyście się jej dziećmi, gdyż dobrze czynicie i nie obawiacie się żadnego zastraszenia.

Podobnie mężowie we wspólnym pożyciu liczcie się rozumnie ze słabszym ciałem kobiecym. Darzcie żony czcią jako te, które są razem z wami dziedzicami łaski, to jest życia, aby nie stawiać przeszkód waszym modlitwom.

Na koniec zaś bądźcie wszyscy jednomyślni, współczujący, pełni braterskiej miłości, miłosierni, pokorni. Nie oddawajcie złem za zło ani złorzeczeniem za złorzeczenie. Przeciwnie zaś, błogosławcie. Do tego bowiem jesteście powołani, abyście odziedziczyli błogosławieństwo.

Oto słowo Boże.

DRUGIE CZYTANIE 12

1 J 3,18-24

Miłujmy czynem i prawdą

Życie w małżeństwie według przykazań Bożych prowadzi do prawdziwego pokoju.

Czytanie z Pierwszego Listu świętego Jana Apostoła

Dzieci, nie miłujmy słowem i językiem, ale czynem i prawdą. Po tym poznamy, że jesteśmy z prawdy, i uspokoimy przed Nim nasze serce. A jeśli nasze serce oskarża nas, to Bóg jest większy od naszego serca i zna wszystko.

Umiłowani, jeśli serce nas nie oskarża, mamy ufność wobec Boga, i o co prosić będziemy, otrzymamy od Niego, ponieważ zachowujemy Jego przykazania i czynimy to, co się Jemu podoba. A przykazanie Jego jest takie, abyśmy wierzyli w imię Jego Syna, Jezusa Chrystusa, i miłowali się wzajemnie tak, jak nam nakazał. Kto wypełnia Jego przykazania, trwa w Bogu, a Bóg w nim; a to, że trwa On w nas, poznajemy po Duchu, którego nam dał.

Oto słowo Boże.

DRUGIE CZYTANIE 13

1 J 4,7-12

Bóg jest miłością

Bezinteresowna miłość Boga ku ludzkości jest wzorem miłości małżeńskiej.

Czytanie z Pierwszego Listu świętego Jana Apostoła

Umiłowani, miłujmy się wzajemnie, ponieważ miłość jest z Boga, a każdy, kto miłuje, narodził się z Boga i zna Boga. Kto nie miłuje, nie zna Boga, bo Bóg jest miłością. W tym objawiła się miłość Boga ku nam, że zesłał Syna swego Jednorodzonego na świat, abyśmy życie mieli dzięki Niemu.

W tym przejawia się miłość, że nie my umiłowaliśmy Boga, ale że On sam nas umiłował i posłał Syna swojego jako ofiarę przebłagalną za nasze grzechy.

Umiłowani, jeśli Bóg tak nas umiłował, to i my powinniśmy miłować się wzajemnie. Nikt nigdy Boga nie oglądał. Jeżeli miłujemy się wzajemnie, Bóg trwa w nas i miłość ku Niemu jest w nas doskonała.

Oto słowo Boże.

SPIEW PRZED EWANGELIĄ

1.

1 J 4,7b

Aklamacja: Alleluja, alleluja, alleluja.

(W Wielkim Poście aklamacja się zmienia).

**Każdy, kto miłuje,
narodził się z Boga i zna Boga.**

Aklamacja: Alleluja, alleluja, alleluja.

2.

1 J 4,8b.11

Aklamacja: Alleluja, alleluja, alleluja.

**Bóg jest miłością,
miłujmy się wzajemnie, jak Bóg nas umiłował.**

Aklamacja: Alleluja, alleluja, alleluja.

3.

1 J 4,12

Aklamacja: Alleluja, alleluja, alleluja.

**Jeżeli miłujemy się wzajemnie, Bóg w nas mieszka
i miłość ku Niemu jest w nas doskonała.**

Aklamacja: Alleluja, alleluja, alleluja.

4.

1 J 4,16

Aklamacja: Alleluja, alleluja, alleluja.

**Kto trwa w miłości, trwa w Bogu,
a Bóg w nim mieszka.**

Aklamacja: Alleluja, alleluja, alleluja.

EWANGELIE

EWANGELIA 1

Mt 5,1-12a

Szczęście według nauki Chrystusa

Zawierający małżeństwo szukają drogi do szczęścia. Chrystus odpowiada im ogłaszając błogosławieństwa, które są fundamentem życia chrześcijańskiego w każdym stanie.

Słowa Ewangelii według świętego Mateusza

Jezus widząc tłumy, wyszedł na górę. A gdy usiadł, przystąpili do Niego Jego uczniowie. Wtedy otworzył swoje usta i nauczał ich tymi słowami:

„Błogosławieni ubodzy w duchu, albowiem do nich należy królestwo niebieskie.

Błogosławieni, którzy się smucą, albowiem oni będą pocieszeni.

Błogosławieni cisi, albowiem oni na własność posiadają ziemię.

Błogosławieni, którzy łakną i pragną sprawiedliwości, albowiem oni będą nasyceni.

Błogosławieni miłosierni, albowiem oni miłosierdzia dostąpią.

Błogosławieni czystego serca, albowiem oni Boga oglądać będą.

Błogosławieni, którzy wprowadzają pokój, albowiem oni będą nazwani synami Bożymi.

Błogosławieni, którzy cierpią prześladowanie dla sprawiedliwości, albowiem do nich należy królestwo niebieskie.

Błogosławieni jesteście, gdy ludzie wam urągają i prześladują was, i gdy z mego powodu mówią kłamliwie wszystko złe na was. Cieszcie się i radujcie, albowiem wielka jest wasza nagroda w niebie”.

Oto słowo Pańskie.

EWANGELIA 2

Mt 5,13-16

Światło świata

Miłość dwojga chrześcijan, przeżywana w łączności z Chrystusem i poddana Jego prawu, jest światłem dla domu rodzinnego i dla świata.

Słowa Ewangelii według świętego Mateusza

Jezus powiedział do swoich uczniów: „Wy jesteście solą ziemi. Lecz jeśli sól utraci swój smak, czymże ją posolić? Na nic się już nie przyda, chyba na wyrzucenie i podeptanie przez ludzi.

Wy jesteście światłem świata. Nie może się ukryć miasto położone na górze. Nie zapala się też światła i nie stawia pod korcem, ale na świeczniku, aby świeciło

wszystkim, którzy są w domu. Tak niech świeci wasze światło przed ludźmi, aby widzieli wasze dobre uczynki i chwalili Ojca waszego, który jest w niebie”.

Oto słowo Pańskie.

EWANGELIA 3

Dłuższa: Mt 7,21.24-29

Krótsza: Mt 7,21.24-25

Dom zbudowany na skale

Trwałość małżeństwa powinna się oprzeć na Ewangelii Chrystusa.

Słowa Ewangelii według świętego Mateusza

Jezus powiedział do swoich uczniów: „Nie każdy, który Mi mówi: „Panie, Panie”, wejdzie do królestwa niebieskiego, lecz ten, kto spełnia wolę mojego Ojca, który jest w niebie.

Każdego więc, kto tych słów moich słucha i wypełnia je, można porównać z człowiekiem roztroptym, który dom swój zbudował na skale. Spadł deszcz, wezbrały potoki, zerwały się wichry i uderzyły w ten dom. On jednak nie runął, bo na skale był utwierdzony.

Każdego zaś, kto tych słów moich słucha, a nie wypełnia ich, można porównać z człowiekiem nierozsądnym, który dom swój zbudował na piasku. Spadł deszcz, wezbrały potoki, zerwały się wichry i rzuciły się na ten dom. I runął, a upadek jego był wielki”.

Gdy Jezus dokończył tych mów, tłumy zdumiewały się Jego nauką. Uczył ich bowiem jak ten, który ma władzę, a nie jak ich uczeni w Piśmie.

Oto słowo Pańskie.

◆ EWANGELIA 4

Mt 19,3-6

Co Bóg złączył, człowiek niech nie rozdziela

Chrystus przypomina zasadę nierozzerwalności małżeństwa wypływającą z jego natury.

Słowa Ewangelii według świętego Mateusza

Faryzeusze przystąpili do Jezusa, chcąc Go wystawić na próbę, i zadali Mu pytanie: „Czy wolno oddalić swoją żonę z jakiegokolwiek powodu?”

On odpowiedział: „Czy nie czytaliście, że Stwórca od początku stworzył ich jako mężczyznę i kobietę? I rzekł: Dlatego opuści człowiek ojca i matkę i złączy się ze swoją żoną, i będą oboje jednym ciałem. A tak już nie są dwoje, lecz jedno ciało. Co więc Bóg złączył, niech człowiek nie rozdziela”.

Oto słowo Pańskie.

EWANGELIA 5

Mt 22,35-40

Wielkie przykazanie miłości

Kochać prawdziwie, to znaczy, kochać bliźniego jak siebie samego. Małżeństwo daje wiele okazji do praktykowania tej miłości.

Słowa Ewangelii według świętego Mateusza

Jeden z faryzeuszów, uczonego w Prawie, zapytał Jezusa, wystawiając Go na próbę: „Nauczycielu, które przykazanie w Prawie jest największe?”

On mu odpowiedział: „Będziesz miłował Pana, Boga swego, całym swoim sercem, całą swoją duszą i całym swoim umysłem”. To jest największe i pierwsze przykazanie.

Drugie podobne jest do niego: „Będziesz miłował swego bliźniego jak siebie samego. Na tych dwóch przykazaniach opiera się całe Prawo i Prorocy”.

Oto słowo Pańskie.

◆ EWANGELIA 6

Mk 10,6-9

Co Bóg złączył, człowiek niech nie rozdziela

Sam Stwórca zamierzył głęboką i trwałą jedność związku małżeńskiego.

Słowa Ewangelii według świętego Marka

Jezus powiedział do swoich uczniów: „Na początku stworzenia Bóg stworzył ludzi jako mężczyznę i kobietę: dlatego opuści człowiek ojca swego i matkę i złączy się ze swoją żoną, i będą oboje jednym ciałem. A tak już nie są dwoje, lecz jedno ciało. Co więc Bóg złączył, tego człowiek niech nie rozdziela”.

Oto słowo Pańskie.

Jezus i Maryja na weselu w Kanie Galilejskiej

Chrystus przyszedł na świat, aby dać ludziom prawdziwe szczęście. Ci, którzy zawierają małżeństwo przed Bogiem i żyją według Jego Prawa, otrzymują ten dar, o wiele piękniejszy niż najlepsze wino.

Słowa Ewangelii według świętego Jana

W Kanie Galilejskiej odbywało się wesele i była tam Matka Jezusa. Zaproszono na to wesele także Jezusa i Jego uczniów. A kiedy zabrakło wina, Matka Jezusa mówi do Niego: „Nie mają już wina”.

Jezus Jej odpowiedział: „Czyż to moja lub Twoja sprawa, Niewiasto? Czyż jeszcze nie nadeszła godzina moja?”

Wtedy Matka Jego powiedziała do sług: „Zróbcie wszystko, cokolwiek wam powie”.

Stało zaś tam sześć stągwi kamiennych przeznaczonych do żydowskich oczyszczeń, z których każda mogła pomieścić dwie lub trzy miary.

Rzekł do nich Jezus: „Napełnijcie stągwie wodą”. I napełnili je aż po brzegi.

Potem do nich powiedział: „Zaczerpnijcie teraz i zanieście staroście weselnemu”. Oni zaś zanieśli.

A gdy starosta weselny skosztował wody, która stała się winem — nie wiedział bowiem, skąd ono pochodzi, ale słudzy, którzy czerpali wodę, wiedzieli — przywołał pana młodego i powiedział do niego: „Każdy człowiek stawia najpierw dobre wino, a gdy się napiją, wówczas gorsze. Ty zachowałeś dobre wino aż do tej pory”.

Taki to początek znaków uczynił Jezus w Kanie Galilejskiej. Objawił swoją chwałę i uwierzyli w Niego Jego uczniowie.

Oto słowo Pańskie.

EWANGELIA 8

J 15,9-12

Trwajcie w mojej miłości

Prawdziwa miłość chrześcijan jest uczestnictwem w miłości Chrystusa. Życie zgodne z przykazaniami jest źródłem prawdziwej radości.

Słowa Ewangelii według świętego Jana

W czasie ostatniej wieczerzy Jezus powiedział do swoich uczniów:

„Jak Mnie umiłował Ojciec, tak i Ja was umiłowałem. Trwajcie w miłości mojej! Jeśli będziecie zachowywać moje przykazania, będziecie trwać w miłości mojej, tak jak Ja zachowałem przykazania Ojca mego i trwam w Jego miłości. To wam powiedziałem, aby radość moja w was była i aby radość wasza była pełna.

To jest moje przykazanie, abyście się wzajemnie miłowali, tak jak Ja was umiłowałem”.

Oto słowo Pańskie.

EWANGELIA 9

J 15,12-16

Miłość na wzór Chrystusa

Chrystus oddając swoje życie za nas, dał przykład prawdziwej miłości. Miłość małżeńska również wymaga poświęcenia się dla drugich.

Słowa Ewangelii według świętego Jana

W czasie ostatniej wieczerzy Jezus powiedział do swoich uczniów:

„To jest moje przykazanie, abyście się wzajemnie miłowali, tak jak Ja was umiłowalem. Nikt nie ma większej miłości od tej, gdy ktoś życie swoje oddaje za przyjaciół swoich. Wy jesteście przyjaciółmi moimi, jeżeli czynicie to, co wam przykazuję.

Już was nie nazywam sługami, bo sługa nie wie, co czyni pan jego, ale nazwałem was przyjaciółmi, albowiem oznajmiłem wam wszystko, co usłyszałem od Ojca mego.

Nie wyście Mnie wybrali, ale Ja was wybrałem i przeznaczyłem was na to, abyście szli i owoc przynosili i by owoc wasz trwał — aby wszystko dał wam Ojciec, o cokolwiek Go poprosicie w imię moje”.

Oto słowo Pańskie.

EWANGELIA 10

Dłuższa: J 17,20-26

Krótsza: J 17,20-23

Aby stanowili jedno

Mężczyzna i kobieta, którzy przez związek małżeński „już nie są dwoje, lecz jedno ciało”, przez najściślejsze zespolenie osób i działań świadczą sobie wzajemnie pomoc oraz doświadczają sensu swej jedności i osiągają ją w coraz pełniejszej mierze. To głębokie zjednoczenie, będące wzajemnym oddaniem się sobie dwóch osób, jak również dobro dzieci wymaga pełnej wierności małżonków i przynagla do nierozdzielnej jedności ich współżycia (KDK 48).

Słowa Ewangelii według świętego Jana

W czasie ostatniej wieczerzy Jezus, podniósłszy oczy ku niebu, modlił się tymi słowami: „Ojcze Święty, proszę nie tylko za nimi, ale i za tymi, którzy dzięki ich słowu będą wierzyć we Mnie; aby wszyscy stanowili jedno, jak Ty, Ojcze, we Mnie, a Ja w Tobie, aby i oni stanowili w Nas jedno, aby świat uwierzył, żeś Ty Mnie posłał.

I także chwałę, którą Mi dałeś, przekazałem im, aby stanowili jedno, tak jak My jedno stanowimy. Ja w nich, a Ty we Mnie! Oby się tak zespolili w jedno, aby świat poznał, żeś Ty Mnie posłał i żeś Ty ich umiłował tak, jak Mnie umiłowałeś.

Ojcze, chcę, aby także ci, których Mi dałeś, byli ze Mną tam, gdzie Ja jestem, aby widzieli chwałę moją, którą Mi dałeś, bo umiłowałeś Mnie przed założeniem świata.

Ojcze sprawiedliwy! Świat Ciebie nie poznał, lecz Ja Ciebie poznałem i oni poznali, żeś Ty Mnie posłał. Objawiłem im Twoje imię i nadal będę objawiał, aby miłość, którą Ty Mnie umiłowałeś, w nich była i Ja w nich”.

Oto słowo Pańskie.

II. MODLITWA POWSZECHNA

PIERWSZA FORMUŁA MODLITWY POWSZECHNEJ

WSTĘP

Módlmy się za nową rodzinę, która dzisiaj rozpoczęła swoje istnienie, i za wielką rodzinę ludzkości.

1 IV

Módlmy się za nowych małżonków, / aby kochając się wzajemnie, coraz więcej kochali Boga.

2

Módlmy się za rodziców i wychowawców, / aby Pan Bóg wynagrodził ich trudy.

3 II

Módlmy się za młodzież, / aby trafnie rozpoznała swoje powołanie.

4

Módlmy się za wszystkie rodziny na ziemi, / aby żyły w miłości i pokoju.

5 III

Módlmy się za zmarłych z naszych rodzin, / aby Pan Bóg przyjął ich do swojej chwały.

6 I

Módlmy się za Kościół święty, niepokalaną Oblubienicę Chrystusa, / aby ogarnął wszystkich Jego wyznawców.

MODLITWA

Ojcze niebieski, wejrzyj na Twoje dzieci, które przed Tobą zawierają związek małżeński, † i spraw, aby przez swoją wierność i miłość * były radością Kościoła świętego. Przez Chrystusa, Pana naszego.

W.

Amen.

DRUGA FORMUŁA MODLITWY POWSZECHNEJ

WSTĘP

Błagajmy Boga, Ojca wszechmogącego, za **N. i N.**, którzy dzisiaj zawarli małżeństwo, za Kościół święty i za całą ludzkość.

1 IV

Módlmy się za nowych małżonków, / aby Chrystus obecny w ich życiu umacniał ich miłość i napełniał ich radością.

2

Módlmy się o pomnożenie ich wiary, / aby w jej świetle układali swoje życie.

3

Módlmy się o ich zdrowie i pomyślność, / aby bez przeszkód wypełniali swoje zadania.

4

Módlmy się za wszystkich małżonków tutaj obecnych, / aby Duch Święty odnowił w nich łaskę sakramentu małżeństwa.

5 III

Módlmy się za młode małżeństwa, które nie mają własnego mieszkania, / aby jak najprędzej znalazły się u siebie.

6 II

Módlmy się za rządzących, / aby przez mądre ustawy wspierali powstające rodziny.

7 I

Módlmy się za cały lud Boży, / aby wzrastał w liczbę i zasługi.

MODLITWA

Wszchemogący, wieczny Boże, wejrzyj łaskawie na nowych małżonków, którzy w Tobie pokładają nadzieję, † i udziel im swojej łaski, * aby żyjąc w zgodzie i miłości, coraz ściślej jednoczyli się z Tobą. Przez Chrystusa, Pana naszego.

W.

Amen.

TRZECIA FORMUŁA MODLITWY POWSZECHNEJ**WSTĘP**

Zgromadzeni w imię Jezusa Chrystusa, który swoją obecnością uświęcił wesele w Kanie Galilejskiej, wzniesmy nasze modlitwy do Boga, Ojca wszechmogącego.

1 IV

Módlmy się za **N.** i **N.**, którzy zawarli małżeństwo, / aby ich miłość była wiernym odblaskiem miłości Chrystusa i Kościoła.

2

Módlmy się o pomoc dla nich we wszystkich doczesnych potrzebach, / aby znaleźli dobre warunki dla rozwoju rodziny.

3

Módlmy się za wszystkich małżonków naszej parafii, / aby Duch Święty odnowił w nich łaskę sakramentu małżeństwa.

- 4 II** Módlmy się za wszystkich zaręczonych, / aby poważnie przygotowali się do zawarcia małżeństwa.
- 5 III** Módlmy się za naszych zmarłych rodziców i krewnych, / aby Pan Bóg przyjął ich do wiecznej radości.
- 6 I** Módlmy się za święty Kościół Boży, / aby wszystkie jego dzieci żyły zjednoczone jak jedna rodzina Boża.

MODLITWA

Prosimy Cię, Boże, udziel nowym małżonkom doskonałej jedności † i spraw, aby żadna siła nie rozdzieliła związku, który Ty złączyłeś, * i żadne niebezpieczeństwo nie zagroziło miłości pobłogosławionej przez Ciebie. Przez Chrystusa, Pana naszego.

W.

Amen.

CZWARTA FORMUŁA MODLITWY POWSZECHNEJ**WSTĘP**

Biorąc udział w radości nowożeńców, razem z nimi wzniesmy nasze modlitwy do Boga Ojca wszechmogącego.

- 1 IV Prośmy Boga, / aby wzajemna miłość dzisiaj zaślubionych ciągle wzrastała.
- 2 Prośmy Boga, / aby obdarzył ich dziećmi i pozwolił je wychować na swoją chwałę.
- 3 Prośmy Boga, / aby zachował w swojej opiece członków ich rodziny oraz ich przyjaciół.
- 4 II Prośmy Boga, / aby wszyscy mieszkańcy naszego miasta (naszej wsi) żyli w zgodzie i miłości.
- 5 III Prośmy Boga, / aby wszystkie małżeństwa skłócone zaznały radości pojednania.
- 6 I Prośmy Boga, / aby wszystkie małżeństwa chrześcijańskie były szkołą miłości nadprzyrodzonej.

MODLITWA

Boże, Ty przez łaskę Ducha Świętego wlałeś dar miłości w serca swoich wiernych, † udziel swoim sługom, którzy dzisiaj zawarli związek małżeński, zdrowia duszy i ciała, * aby kochali Ciebie ze wszystkich sił i z miłością wypełniali Twoją wolę. Przez Chrystusa, Pana naszego.

W.

Amen.

PIĄTA FORMUŁA MODLITWY POWSZECHNEJ

WSTĘP

Biorąc udział w radości nowożeńców, błagajmy Boga, aby nas wszystkich obdarzył pokojem i zachował w swojej miłości.

1 IV

Prośmy Boga za **N. i N.**, / którzy zawarli przed Nim nierozzerwalny i święty związek.

2

Prośmy Boga, / aby błogosławił ich małżeństwo, jak błogosławił pierwszych rodziców.

3

Prośmy Boga, / aby obdarzył ich dziećmi, które przedłużą życie rodziny.

4

Prośmy Boga, / aby Duch Święty odnowił łaskę sakramentu małżeństwa we wszystkich małżonkach tutaj obecnych.

5 I

Prośmy Boga, / aby wszyscy chrześcijanie starali się o zjednoczenie w Chrystusie.

6 III

Prośmy Boga, / aby przyjął do swojej radości naszych zmarłych krewnych i przyjaciół.

7 II

Prośmy Boga, / aby ludzie dobrej woli zdołali zapewnić pokój na całej ziemi.

MODLITWA **Wszchemogący, wieczny Boże, Ty stworzyłeś naszych prarodzców, Adama i Ewę, i złączyłeś ich w świętej wspólnocie, † uświęć dusze i ciała nowych małżonków * i połącz ich więzią prawdziwej, nadprzyrodzonej miłości. Przez Chrystusa, Pana naszego.**

W. **Amen.**

SZÓSTA FORMUŁA MODLITWY POWSZECHNEJ

WSTĘP **Zgromadzeni w imię Jezusa Chrystusa, który swoją obecnością uświęcił wesele w Kanie Galilejskiej, wnieśmy nasze modlitwy do Boga Ojca wszechmogącego.**

Wołajmy do Niego:

Wysłuchaj nas, Panie.

1 IV **Prośmy Boga, / aby błogosławił N. i N., którzy dzisiaj zawarli małżeństwo.**

2 **Prośmy Boga / za ich rodziny i przyjaciół, którzy ich otaczają.**

- 3 II** Prośmy Boga / za wszystkich przygotowujących się do małżeństwa.
- 4 III** Prośmy Boga / za rodziny dotknięte cierpieniem.
- 5 I** Prośmy Boga / za wszystkich, którzy w Niego wierzą, i za tych, którzy szukają prawdy.

MODLITWA

Boże, Ty przez łaskę Ducha Świętego wlałeś dar miłości w serca swoich wiernych, † udziel nowym małżonkom, których Tobie polecamy, zdrowia duszy i ciała, * aby kochali Ciebie ze wszystkich sił i z całą miłością wypełniali Twoją wolę. Przez Chrystusa, Pana naszego.

W.

Amen.

III. BŁOGOSŁAWIENSTWO NOWOŻEŃCÓW

Po Ojcie nasz celebrians opuściwszy embolizm Wybaw nas, zwraca się do nowożeńców i odmawia nad nimi niżej podane błogosławieństwo, którego nigdy się nie opuszcza.

A. FORMUŁY BŁOGOSŁAWIENSTWA NOWOŻEŃCÓW BEZ MELODII

PIERWSZA FORMUŁA BŁOGOSŁAWIENSTWA NOWOŻEŃCÓW

Jeśli jedno z małżonków albo oboje nie przystępują do Komunii świętej, w tekście wezwania do modlitwy można opuścić słowa: przez Sakrament Ciała i Krwi Chrystusa.

W modlitwie: Boże, Ty swoją potęgą, na której wstęp składają się trzy części: A. Boże, Ty swoją potęgą, B. Boże, Ty uczyniłeś i C. Boże, z Twojej woli, można opuścić dwie spośród nich, odmawiając tylko tę część, która odpowiada perykopie czytanej podczas liturgii słowa.

W ostatniej części modlitwy opuszcza się słowa ujęte w nawias, jeśli istnieją słuszne powody, np. gdy małżonkowie są w starszym wieku.

Celebrans mając ręce złożone, wzywa obecnych do modlitwy:

Drodzy bracia i siostry, pokornie prosimy Boga, aby zesłał swoje błogosławieństwo na tych małżonków złączonych świętym węzłem w Chrystusie i (przez Sakrament Ciała i Krwi Chrystusa) zjednoczył ich w prawdziwej miłości.

Wszyscy modlą się przez pewien czas w milczeniu. Następnie celebrans zwrócony do nowożeńców rozkłada ręce i mówi:

A. Boże, Ty swoją potęgą stworzyłeś wszystko z niczego i wprowadziłeś ład na początku wszechświata, a stworzywszy człowieka na Twoje podobieństwo, dałeś mężczyźnie kobietę jako nieodłączną pomoc, aby we dwoje stanowili jedno ciało. Ty pouczyłeś nas, że tej jedności przez Ciebie ustanowionej nigdy nie wolno rozłączyć. *

B. Boże, Ty uczyniłeś związek małżeński tak wielką i świętą tajemnicą, że wspólnota zaślubionych jest symbolem związku Chrystusa z Kościołem. *

C. Boże, z Twojej woli żona łączy się z mężem, a związek ten ustanowiony na początku dziejów ludzkich otrzymał od Ciebie tak wielkie błogosławieństwo, że nie zniweczył go ani grzech pierworodny, ani kara potopu. *

* Wejrzyj z miłością na Twoich wyznawców, którzy zawarli związek małżeński, a teraz proszą o Twoje błogosławieństwo. Ześlij na nich łaskę Ducha Świętego i napelnij ich serca Twoją miłością, aby trwali w wierności małżeńskiej.

Obdarz Twoją służebnicę **N.** łaską miłości i pokoju, naucz ją naśladować święte niewiasty, których pochwałę głosi Pismo święte. Niech jej mąż obdarza ją zaufaniem i uznając jej równość we wspólnym życiu i powołaniu do łaski, niech ją otacza szacunkiem i tak kocha, jak Chrystus umiłował swój Kościół.

Prosimy Cię, Boże, spraw, aby oboje (wszyscy) wytrwali w wierze i postępowali według Twoich przykazań. Niech wierni sobie, zachowują czystość obyczajów we wzajemnym współżyciu, a czerpiąc siły z Ewangelii, niech głoszą wszystkim Chrystusa. (Niech radują się dziećmi, którym przekażą życie, i będą dla nich dobrymi rodzicami, niech doczekają się wnuków). Spraw, aby szczęśliwie osiągnęli wiek sędziwy i kiedyś przeszli do życia błogosławionych w niebie. Przez Chrystusa, Pana naszego.

Wszyscy: Amen.

DRUGA FORMUŁA BŁOGOSŁAWIENSTWA NOWOŻEŃCÓW

W modlitwie Ojciec Święty można opuścić, zależnie od okoliczności, jedną z dwu części składowych: A. Ojciec Święty lub B. Boże, Ty stopniowo objawiasz, zachowując tylko tę część, która się wiąże z czytaniem.

Jeżeli nowożeńcy nie będą przystępowali do Komunii świętej, opuszcza się teksty ujęte w nawiasy.

W modlitwie błogosławieństwa można opuścić wyrazy ujęte w nawiasy, jeżeli przemawiają za tym okoliczności, np. gdy małżonkowie są w starszym wieku.

Celebrans mając ręce złożone, wzywa obecnych do modlitwy:

Módlmy się do Boga za tych zaślubionych, którzy zawierając związek małżeński, zbliżają się do ołtarza, aby (posileni Ciałem i Krwią Chrystusa) złączyli się na zawsze we wzajemnej miłości.

Wszyscy modlą się przez pewien czas w milczeniu. Następnie celebrans zwrócony do nowożeńców rozkłada ręce i mówi:

A. Ojcze Święty, Ty stwarzając człowieka na swój obraz i podobieństwo, powołałeś do istnienia mężczyznę i kobietę, aby jako mąż i żona, złączeni w jedno ciałem i duszą, spełniali w świecie swoje posłannictwo. *

B. Boże, Ty stopniowo objawiasz zbawczy plan Twojej miłości. W Starym Testamencie wzajemne oddanie małżonków było obrazem przymierza, które zawarłeś ze swoim ludem. Gdy nadeszła pełnia czasów, sakramentalna wspólnota Twoich wiernych jest obrazem związku Chrystusa z Kościołem. *

* Prosimy Cię, Boże, ześlij swoje błogosławieństwo na tych nowożeńców **N.** i **N.** i wlej w ich serca moc Ducha Świętego. Spraw, Panie, aby żyjąc w tej sakramentalnej wspólnocie, którą dziś zapoczątkowali, obdarzali się wzajemnie miłością i świadcząc w ten sposób, że jesteś wśród nich obecny, stanowili jedno serce i jedną duszę. Udziel im też pomocy, Panie, aby dom, który zakładają, podtrzymywali wspólnym wysiłkiem (a swoje dzieci, wychowane w duchu Ewangelii, przygotowali do wspólnoty z Tobą w niebie).
Błogosław swojej służebnicy, **N.**, aby pełniąc zadania małżonki (i matki), czystą miłością swój dom ożywiała, a zawsze życzliwa i dobra, była jego ozdobą.

Błogosław też swemu słudze, **N.**, niechaj dobrze wypełnia obowiązki wiernego męża (i troskliwego ojca). Ojczye Święty, spraw, aby ci, którzy wobec Ciebie zawarli małżeństwo (i pragną teraz przystąpić do Twego stołu), radowali się w wieczności udziałem w obiecanej im uczcie niebieskiej. Przez Chrystusa, Pana naszego.

Wszyscy: Amen.

TRZECIA FORMUŁA BŁOGOSŁAWIENSTWA NOWOŻEŃCÓW

Celebrans mając ręce złożone, wzywa obecnych do modlitwy:

Drodzy bracia i siostry, pokornie prosimy Boga o błogosławieństwo dla zaślubionych. Niech Bóg, który połączył ich sakramentem małżeństwa, udziela im swojej pomocy.

Wszyscy modlą się przez pewien czas w milczeniu. Następnie celebrans zwrócony do nowożeńców rozkłada ręce i mówi:

Ojczye Święty, Stwórco wszechświata, Ty stworzyłeś mężczyznę i kobietę na swoje podobieństwo i błogosławiłeś ich związkowi, pokornie błagamy Cię za tych, którzy dzisiaj łączą się węzłem małżeńskim.

Panie, niech Twoje hojne błogosławieństwo zstąpi na tę nowo zaślubioną **N.** i na jej męża **N.**, a moc Twojego Ducha Świętego niech rozpali ich serca, aby korzystając ze wzajemnego oddania się sobie w małżeństwie, wychowali dzieci i wzbogacili Kościół nowymi wyznawcami Chrystusa.

Niech sławią Ciebie w radości, niech szukają Cię w smutku, niechaj w trudach przynosi im radość Twoja ojcowska obecność i niech w każdej potrzebie doświadczają, że jesteś z nimi, by im pomagać. Włączeni w świętą społeczność Kościoła, niech do Ciebie zanoszą modlitwy, a wobec świata dają świadectwo o Tobie.

Spraw, aby szczęśliwie osiągnęli wiek sędziwy, a w wieczności cieszyli się pełnią szczęścia razem z gronem przyjaciół, które ich otacza. Przez Chrystusa, Pana naszego.

Wszyscy: Amen.

CZWARTA FORMUŁA BŁOGOSŁAWIEŃSTWA NOWOŻEŃCÓW

W modlitwie błogosławieństwa można opuścić wyrazy ujęte w nawiasy, jeżeli przemawiają za tym okoliczności, np. gdy małżonkowie są w starszym wieku.

Celebrans mając ręce złożone, wzywa obecnych do modlitwy:

Prośmy o błogosławieństwo Boże dla tych nowożeńców, aby umocnieni łaską sakramentu małżeństwa, żyli w prawdziwej miłości.

Wszyscy modlą się przez pewien czas w milczeniu. Następnie celebrans zwrócony do nowożeńców rozkłada ręce i mówi:

Boże, Ojcze wszechmogący, Ty z miłości stworzyłeś naszych prarodziców Adama i Ewę i błogosławiłeś im; błogosław tym nowożeńcom **N. i N.**, aby wiernie pełnili Twoją wolę.

Boże, Synu Jednorodzony, Jezu Chryste, Ty wydałeś siebie za Kościół, Twoją Oblubienicę, błogosław tym nowożeńcom i spraw, aby naśladowali Twoją ofiarną miłość.

Duchu Święty, Boże, Ty napelniasz serca wiernych, błogosław tym nowożeńcom i zapal w nich ogień prawdziwej miłości. Miłości, która jest cierpliwa i łaskawa, nie zazdrości, nie szuka uznania; nie unosi się gniewem, nie pamięta złego; która wszystko znosi, wszystkiemu wierzy, we wszystkim pokłada nadzieję i wszystko przetrzyma.

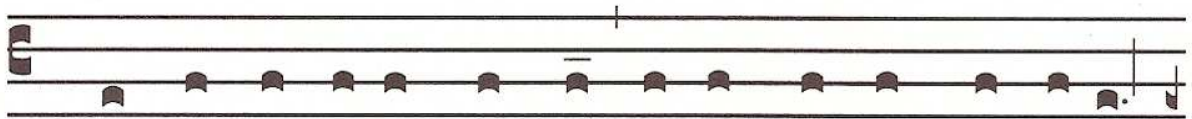
Spraw, Boże, aby ci nowożeńcy nieustannie wzrastali w miłości ku Tobie i świadczyli miłość wszystkim, którzy ich otaczają. Niech po długim i pełnym zasług życiu na ziemi (razem ze swoimi dziećmi) dojdą do radości życia wiecznego. Przez Chrystusa, Pana naszego.

Wszyscy: Amen.

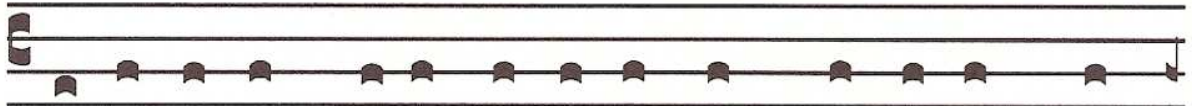
B. FORMUŁY BŁOGOSŁAWIENSTWA NOWOŻEŃCÓW Z MELODIAMI

PIERWSZA FORMUŁA BŁOGOSŁAWIENSTWA NOWOŻEŃCÓW

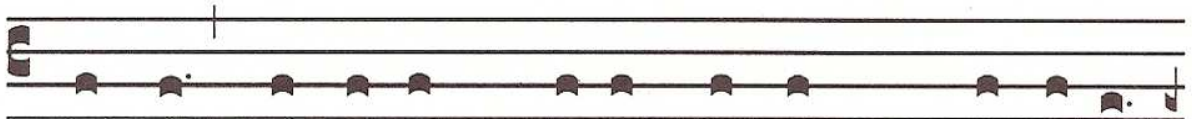
Celebrans mając ręce złożone, wzywa obecnych do modlitwy:

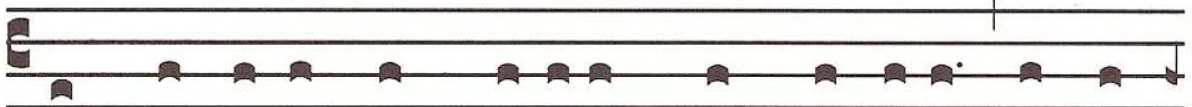
Dro-dzy bra-cia i sio-stry, po-kor-nie proś-my Bo-ga,

a-by ze-słał swo-je bło-go-sła-wień-stwo na tych mał-

żon-ków złą-czo-nych świę-tym wę-złem w Chry-stu-sie

i (przez Sa-kra-ment Cia-ła i Krwi Chry-stu-sa) zje-dno-

czył ich w praw-dzi-wej mi-ło-ści.

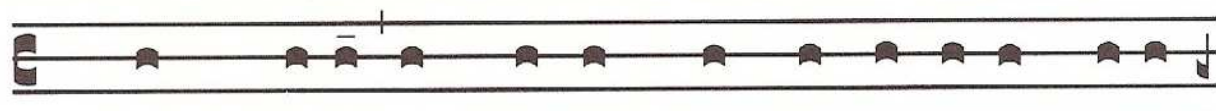
Wszyscy modlą się przez pewien czas w milczeniu. Następnie celebrans zwrócony do nowożeńców rozkłada ręce i mówi:

A. Bo-że, Ty swo-ją po-tę-gą stwo-rzy-łeś wszyst-ko

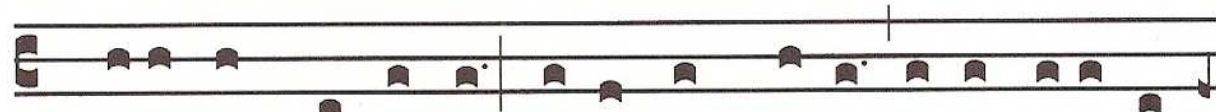
z ni-cze-go i wpro-wa-dzi-łeś ład na po-czą-tku

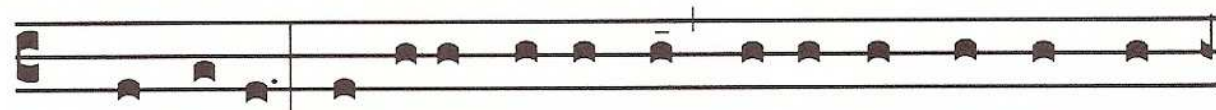
wszech-świa-ta, a stwo-rzy-wszy czło-wie-ka na Two-je

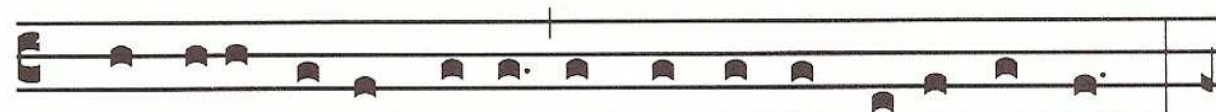
po-do-bień-stwo, da-łeś męż-czy-źnie ko-bie-tę ja-ko

nie-o-dłą-czną po-moc, a-by we dwo-je sta-no-wi-li je-

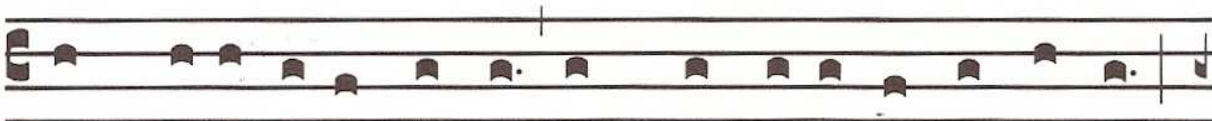
dno cia-ło. Ty po-u-czy-łeś nas, że tej je-dno-ści przez

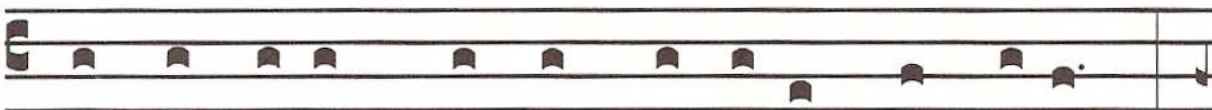
Cie-bie u-sta-no-wio-nej nig-dy nie wol-no roz-łą-czyć. *

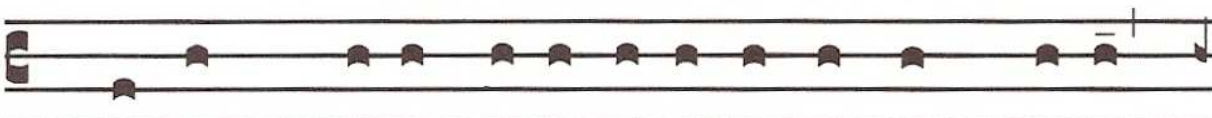
B. Bo-że, Ty u-czy-ni-łeś zwią-zek mał-żeń-ski tak wiel-ką

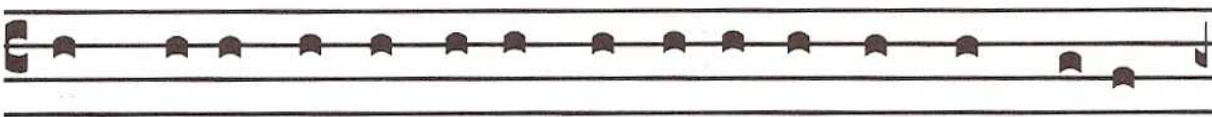
i świę-tą ta-jem-ni-cą, że wspól-no-ta za-ślu-bio-nych

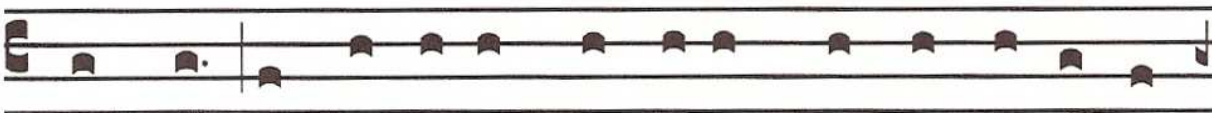
jest sym-bo-lem zwią-zku Chry-stu-sa z Koś-cio-łem. *

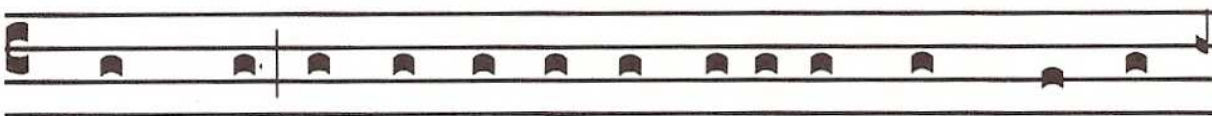
C. Bo-że, z Two-jej wo-li zo-na łą-czy się z mę-żem,

a zwią-zek ten u-sta-no-wio-ny na po-cząt-ku dzie-jów

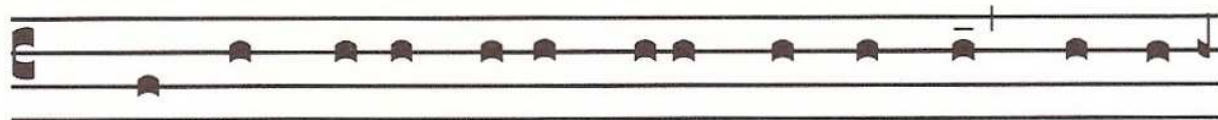
ludz-kich o-trzy-mał od Cie-bie tak wiel-kie bło-go-śła-

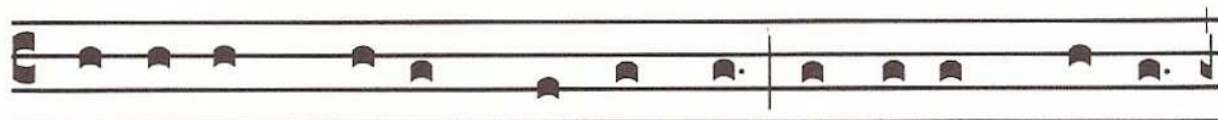
wień-stwo, że nie zni-we-czył go a-ni grzech pier-wo-

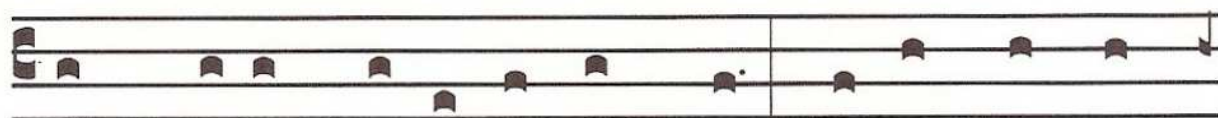
rod-ny, a-ni ka-ra po-to-pu. *

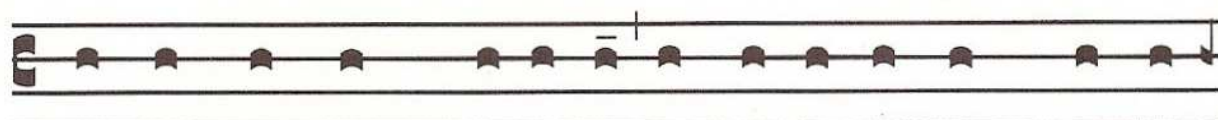
* Wej-rzyj z mi-ło-ścią na Two-ich wyz-na-wców, któ-rzy

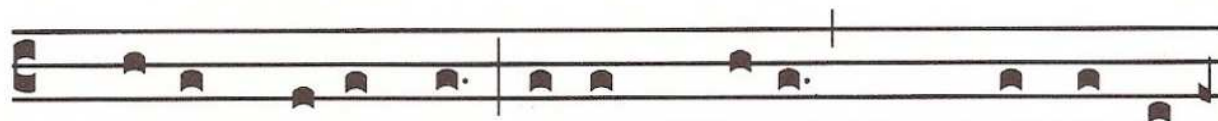
za-war-li zwią-zek mał-żeń-ski, a te-raz pro-szą

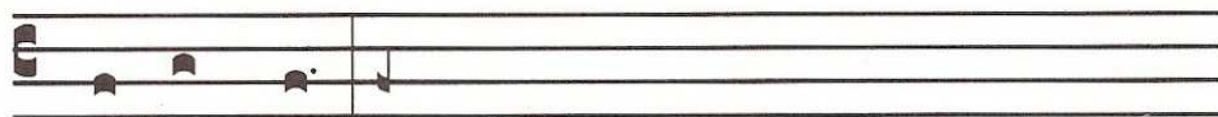
o Two-je bło-go-sła-wień-stwo. Ze-ślij na nich

ł-a-skę Du-cha Świę-te-go i na-peł-nij ich ser-ca

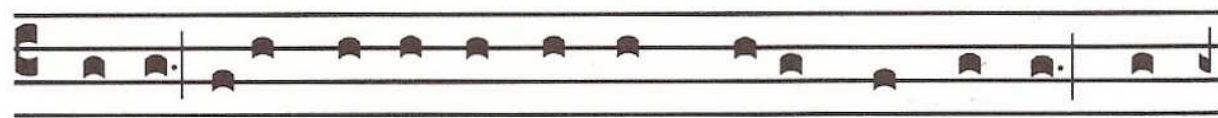
Two-ją mi-ło-ścią, a-by trwa-li w wier-no-ści

mał-żeń-skiej.

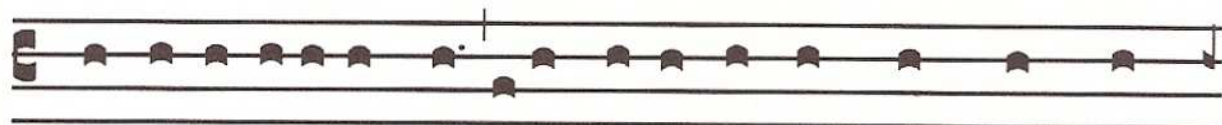
Ob-darz Two-ją słu-że-bni-cę N. ł-a-ską mi-ło-ści i po-

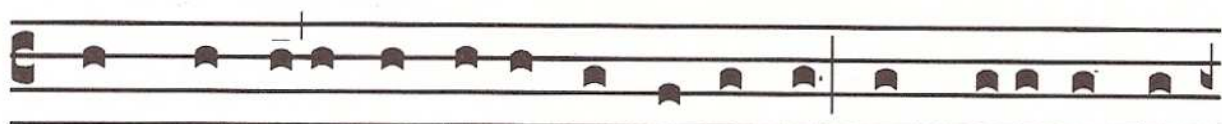
ko-ju, na-ucz ją na-śla-do-wać świę-te nie-wia-sty, któ-

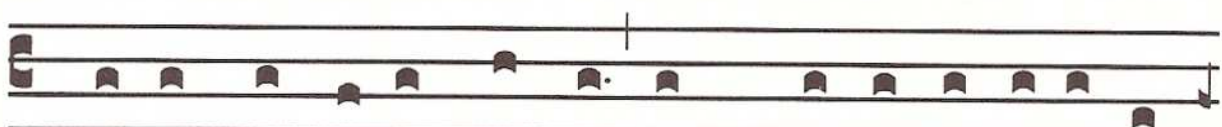
rych po-chwa-łę gło-si Pis-mo świę-te. Niech jej mąż ob-

da-rza ją za-u-fa-niem i u-zna-jąc jej rów-ność we wspól-

nym ży-ciu i po-wo-ła-niu do ła-ski, niech ją o-ta-cza

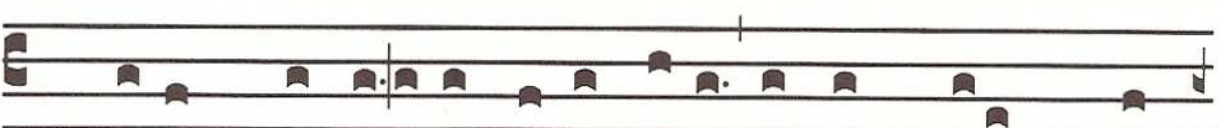
sza-cun-kiem i tak ko-cha, jak Chry-stus u-mi-ło-wał

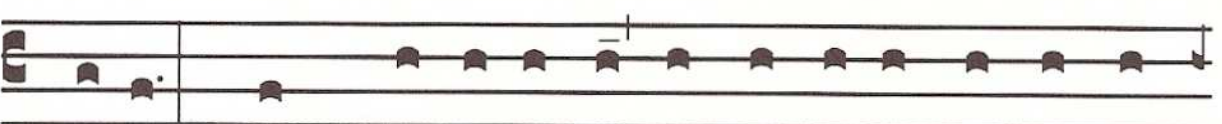
swój Ko-ściół.

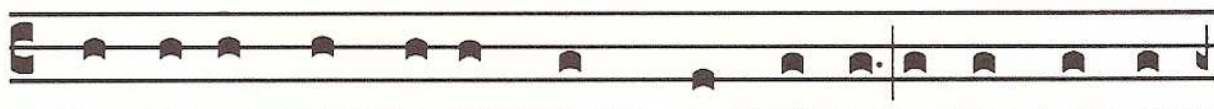
Pro-si-my Cię, Bo-że, spraw, a-by o-bo-je (wszys-cy) wy-

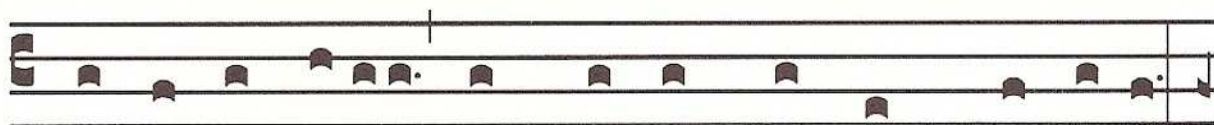
trwa-li w wie-rze i po-stę-po-wa-li we-dług Two-ich przy-

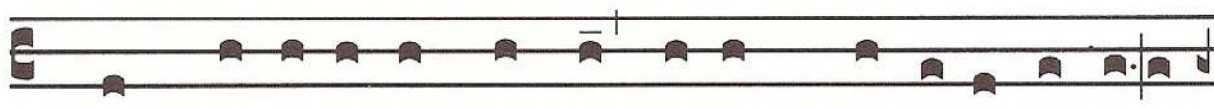
ka-zań. Niech wier-ni so-bie, za-cho-wu-ją czy-stość o-

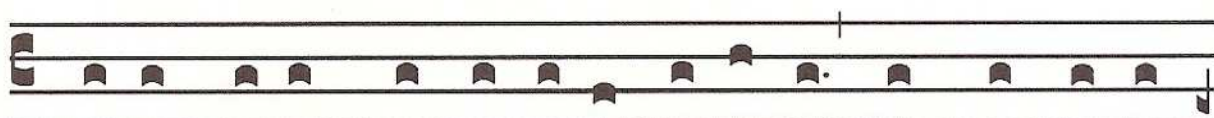
by-cza-jów we wza-jem-nym współ-ży-ciu, a czer-piąc si-

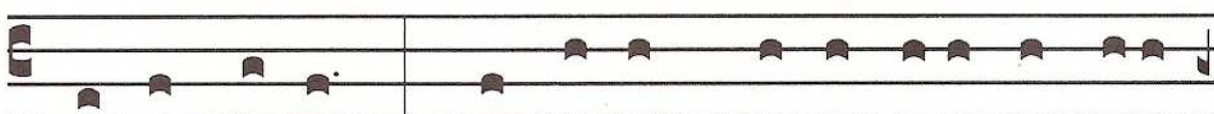
ły z E-wan-ge-li-i, niech gło-szą wszyst-kim Chry-stu-sa.

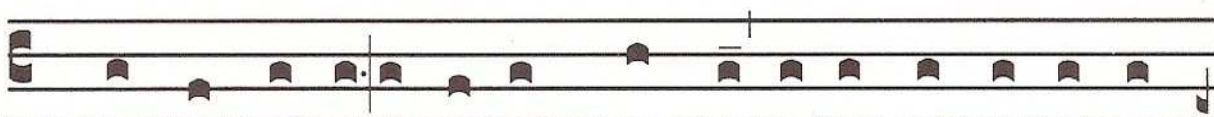
(Niech ra-du-ją się dzieć-mi, któ-rym prze-ka-żą ży-cie, i

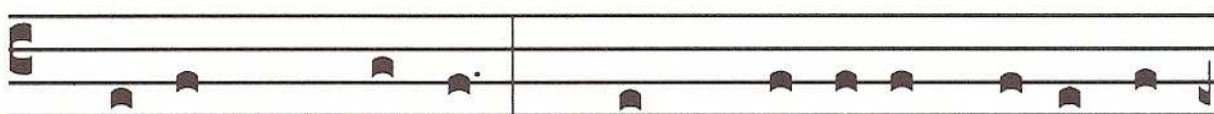
bę-dą dla nich dob-ry-mi ro-dzi-ca-mi, niech do-cze-ka-

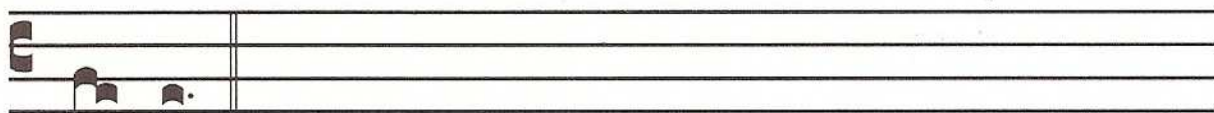
ją się wnu-ków). Spraw, a-by szczę-śli-wie o-sią-gnę-li

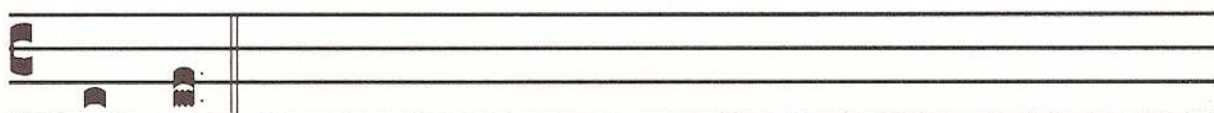
wiek sę-dzi-wy i kie-dyś prze-szli do ży-cia bło-go-sła-

wio-nych w nie-bie. Przez Chry-stu-sa, Pa-na na-

sze-go.

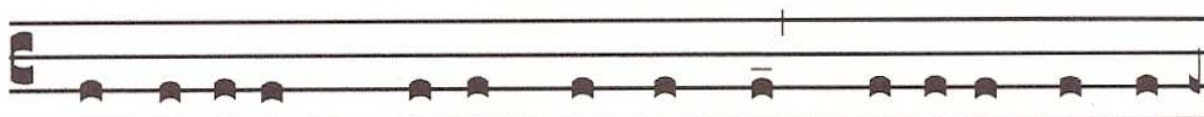
Wszyscy: A-men.

DRUGA FORMUŁA BŁOGOSŁAWIENSTWA NOWOŻEŃCÓW

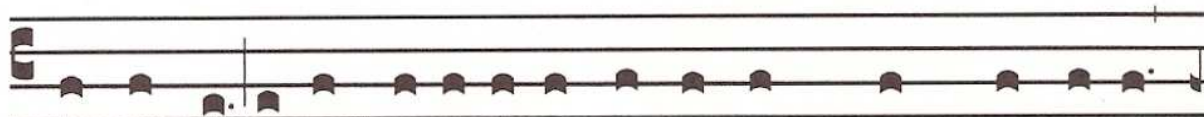
Celebrans mając ręce złożone, wzywa obecnych do modlitwy:

Módl-my się do Bo-ga za tych za-ślu-bio-nych, któ-rzy

za-wie-ra-jąc zwią-zek mał-żeń-ski, zbli-ża-ją się do

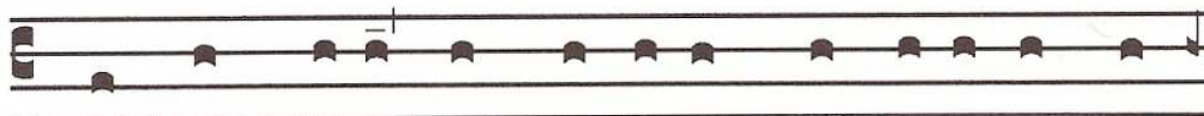

oł-ta-rza, a-by (po-si-le-ni Cia-łem i Krwią Chry-stu-sa)

złą-czy-li się na za-wsze we wza-jem-nej mi-ło-ści.

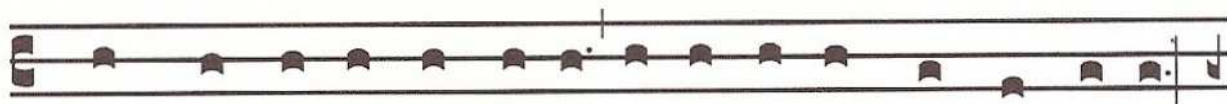
Wszyscy modlą się przez pewien czas w milczeniu. Następnie celebrans zwrócony do nowożeńców rozkłada ręce i mówi:

A. Oj-cze Świę-ty, Ty stwa-rza-jąc czło-wie-ka na swój

o-braz i po-do-bień-stwo, po-wo-ła-łeś do i-stnie-nia

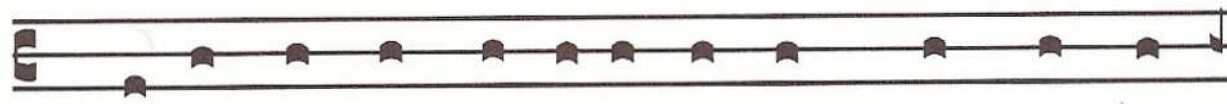
męż-czy-znę i ko-bie-tę, a-by ja-ko mąż i żo-na,

złą-cze-ni w je-dno cia-łem i du-szą, speł-nia-li

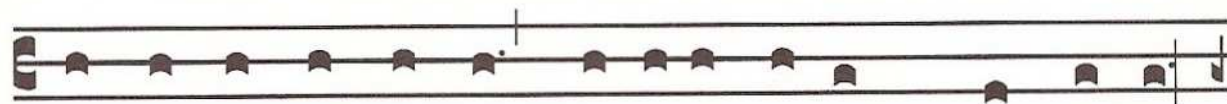
w świe-cie swo-je po-sła-nic-two. *

B. Bo-że, Ty sto-pnio-wo o-bja-wiasz zbaw-czy plan

Two-jej mi-ło-ści. W Sta-rym Tes-ta-men-cie wza-jem-ne

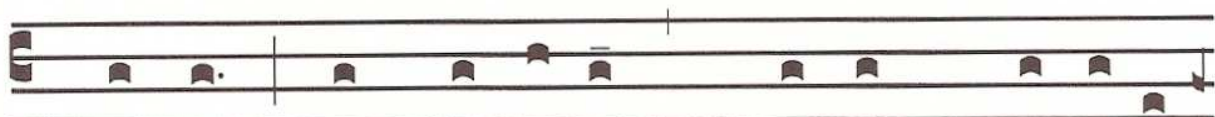
od-da-nie mał-żon-ków by-ło o-bra-zem przy-mie-rza,

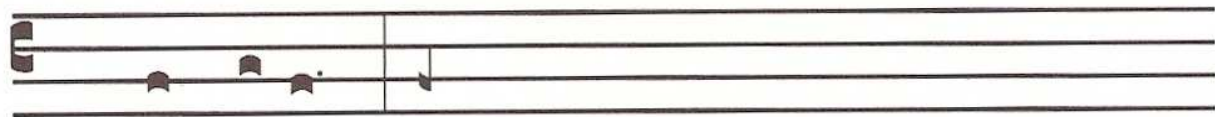
któ-re za-war-łeś ze swo-im lu-dem. Gdy na-de-szła

peł-nia cza-sów, sa-kra-men-tal-na wspól-no-ta Two-ich

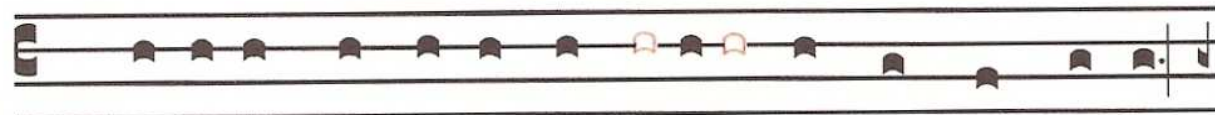
wier-nych jest o-bra-zem zwią-zku Chry-stu-sa

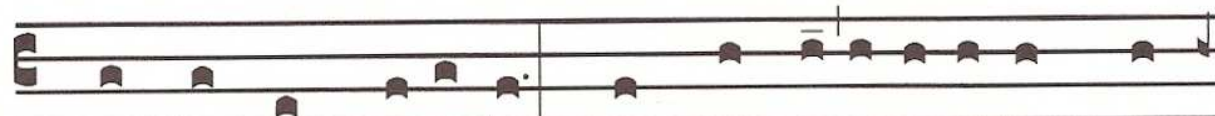
z Koś-cio-łem. *

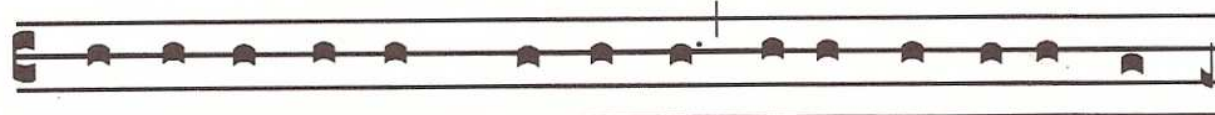
* Pro-si-my Cię, Bo-że, ze-ślij swo-je bło-go-sła-wień-

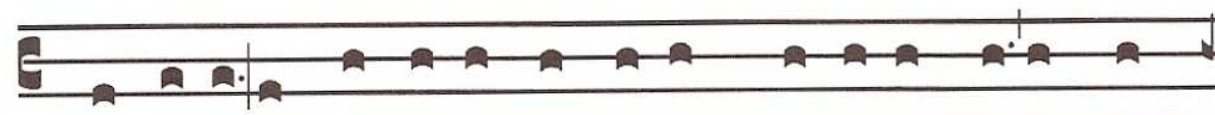
stwo na tych no-wo-żeń-ców N. i N. i wlej w ich ser-ca

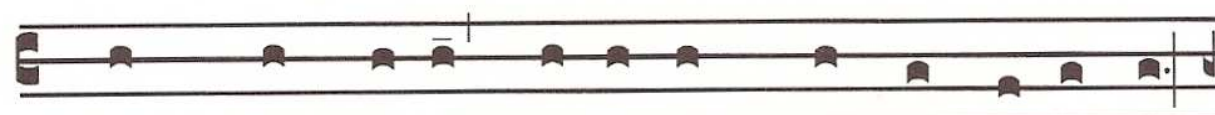
moc Du-cha Świę-te-go. Spraw, Pa-nie, a-by ży-jąc w tej

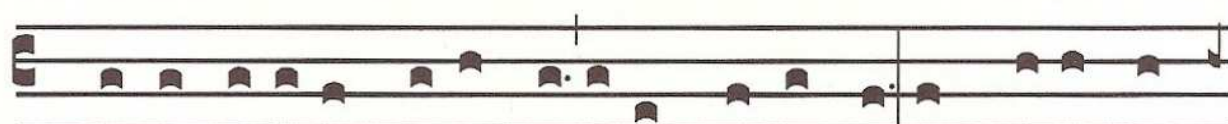
sa-kra-men-tal-nej wspól-no-cie, któ-rą dziś za-po-cząt-

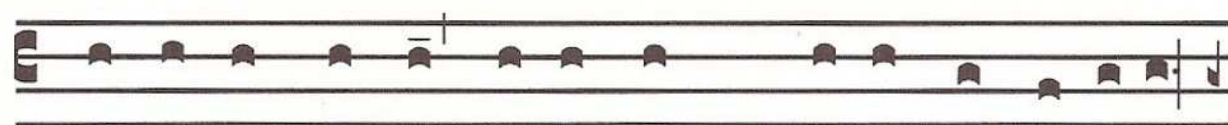
ko-wa-li, ob-da-rza-li się wza-jem-nie mi-ło-ścią i świad-

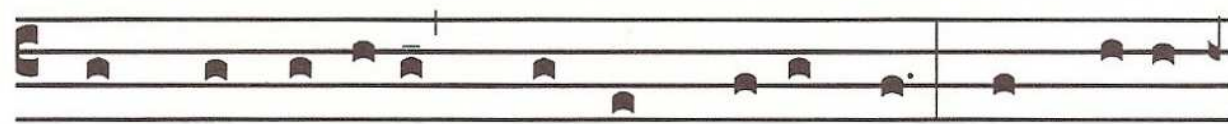
cząc w ten spo-sób, że jes-teś wśród nich o-bec-ny,

sta-no-wi-li je-dno ser-ce i je-dną du-szę. U-dziel im też

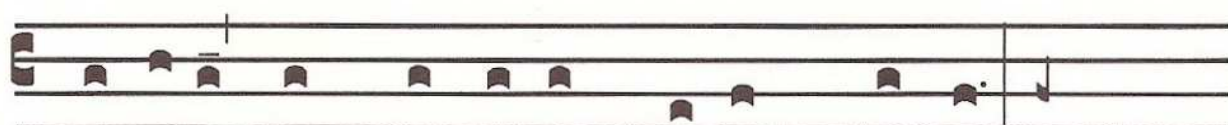
po-mo-cy, Pa-nie, a-by dom, któ-ry za-kła-da-ją,

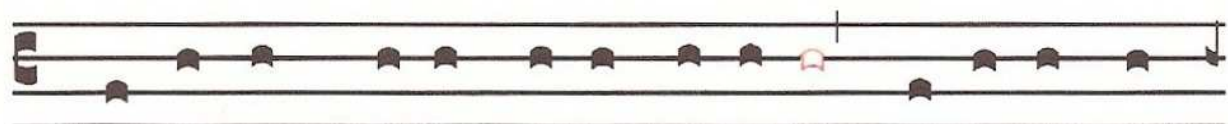
pod-trzy-my-wa-li wspól-nym wy-sił-kiem, (a swo-je

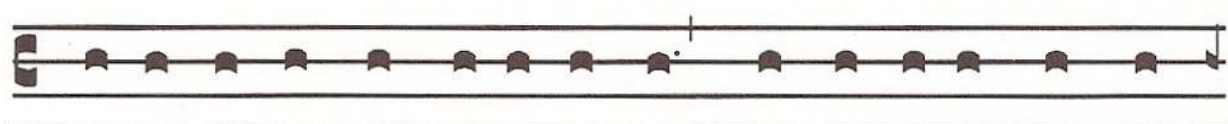
dzie-ci, wy-cho-wa-ne w du-chu E-wan-ge-li-i, przy-go-

to-wa-li do wspól-no-ty z To-bą w nie-bie).

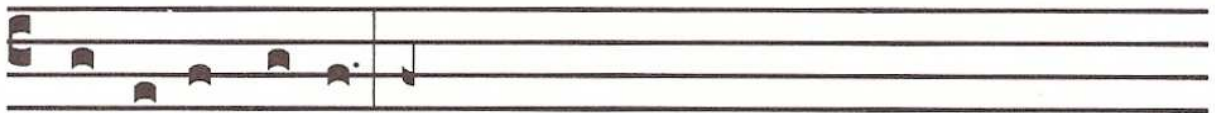
Bło-go-sław swo-jej słu-że-bni-cy, **N.**, a-by peł-niąc

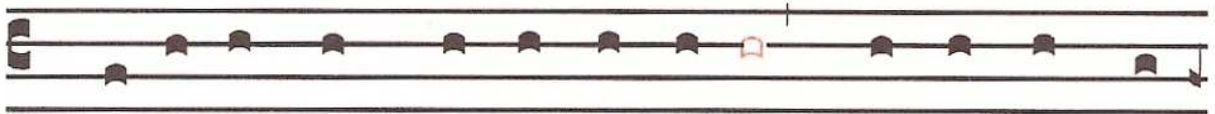
za-da-nia mał-żon-ki (i ma-tki), czys-tą mi-ło-ścią swój

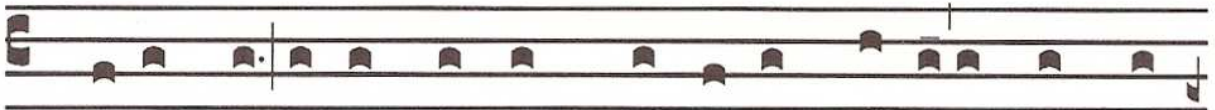
dom o-ży-wia-ła, a za-wsze ży-czli-wa i do-bra, by-ła

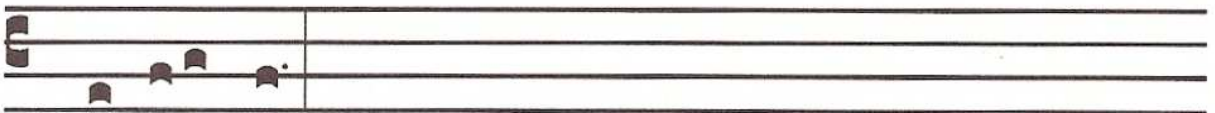
je-go o-zdo-bą.

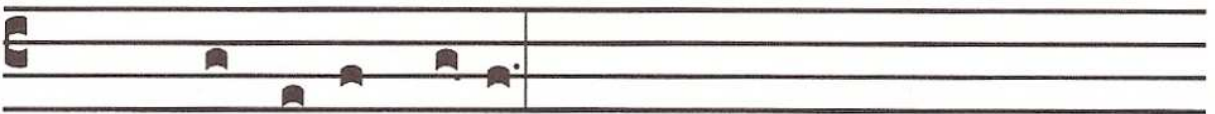
Bło-go-sław też swe-mu słu-dze, **N.**, nie-chaj do-brze

wy-peł-nia o-bo-wią-zki (wier-ne-go mę-ża i tros-kli-

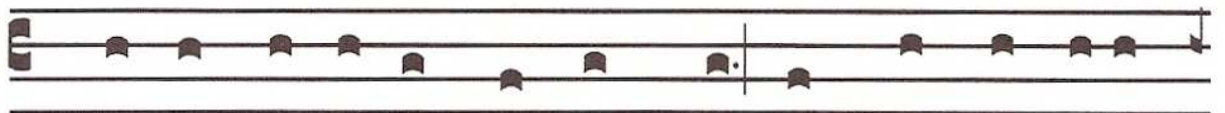
we-go oj-ca).

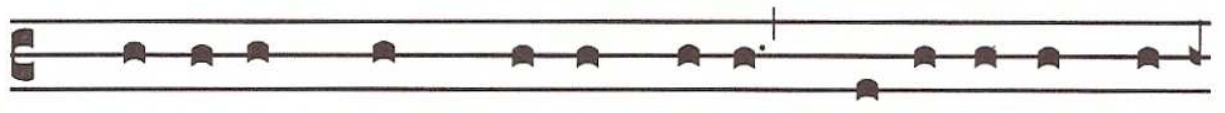
albo: wier-ne-go mę-ża.

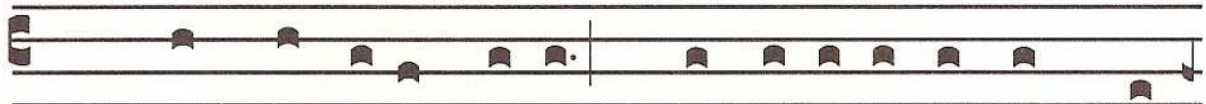
Oj-cze Świę-ty, spraw, a-by ci, któ-rzy wo-bec

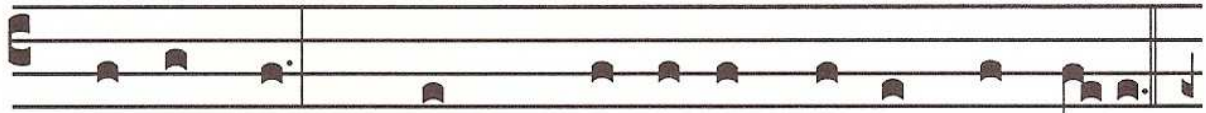
Cie-bie za-war-li mał-żeń-stwo (i pra-gną te-raz

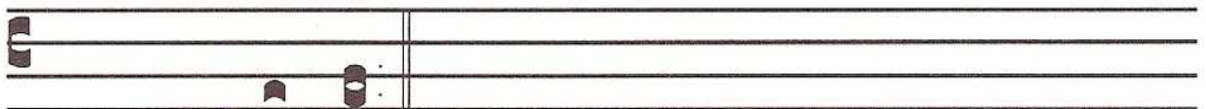
przy-stą-pić do Twe-go sto-łu), ra-do-wa-li się

w wie-czno-ści u-dzia-łem w o-bie-ca-nej im ucz-cie

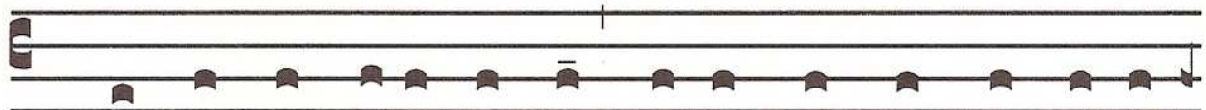
nie-bies-kiej. Przez Chry-stu-sa, Pa-na na-sze-go.

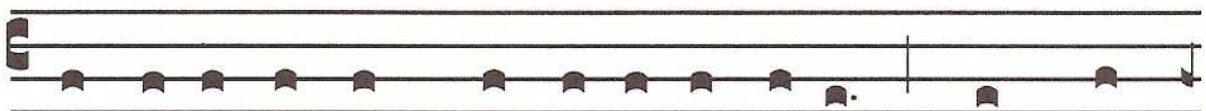
Wszyscy: A-men.

TRZECIA FORMUŁA BŁOGOSŁAWIENSTWA NOWOŻEŃCÓW

Celebrans mając ręce złożone, wzywa obecnych do modlitwy:

Dro-dzy bra-cia i sio-stry, po-kor-nie proś-my Bo-ga

o bło-go-sła-wień-stwo dla za-ślu-bio-nych. Niech Bóg,

któ-ry po-łą-czył ich sa-kra-men-tem mał-żeń-stwa,

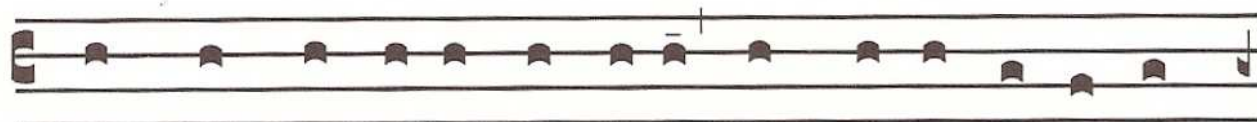

u-dzie-la im swo-jej po-mo-cy.

Wszyscy modlą się przez pewien czas w milczeniu. Następnie celebrans zwrócony do nowożeńców rozkłada ręce i mówi:

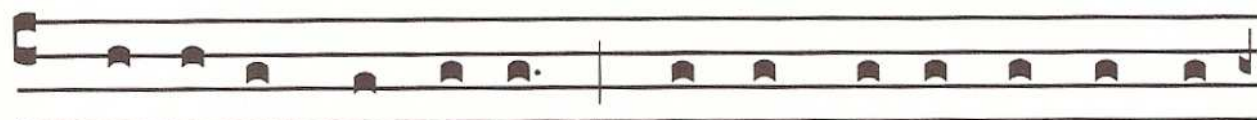
Oj-cze Świę-ty, Stwór-co wszech-świa-ta, Ty stwo-rzy-

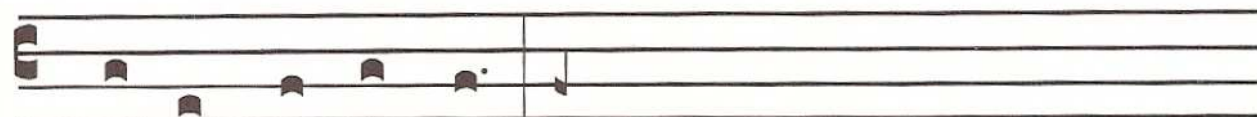
łeś męż-czy-znę i ko-bie-tę na swo-je po-do-bień-

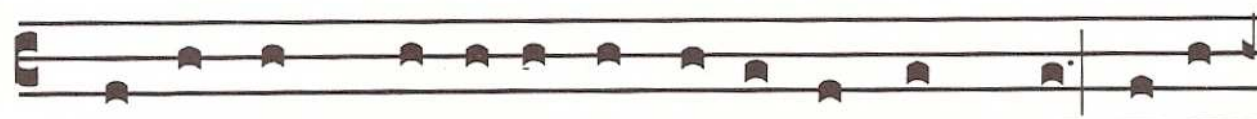
stwo i bło-go-sła-wi-łeś ich zwią-zko-wi, po-kor-nie

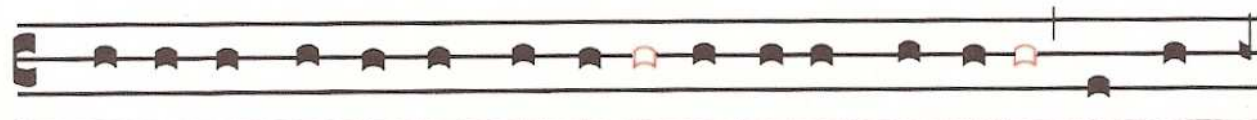
bła-ga-my Cię za tych, któ-rzy dzi-siaj łą-czą się

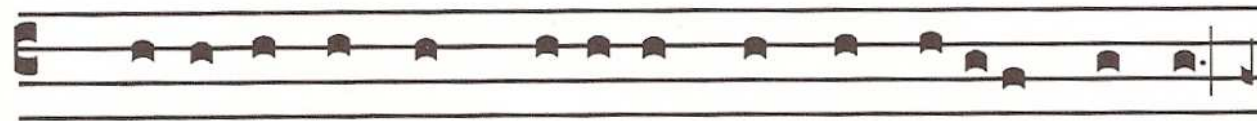
węz-łem mał-żeń-skim.

Pa-nie, niech Two-je hoj-ne bło-go-sła-wień-stwo zstą-pi

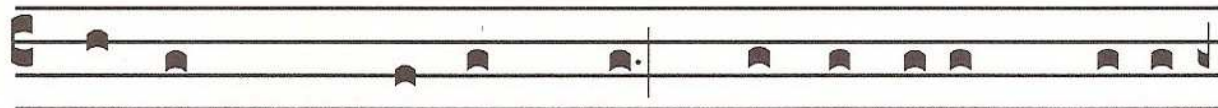
na tę no-wo za-ślu-bio-ną. **N.** i na jej mę-ża **N.**, a moc

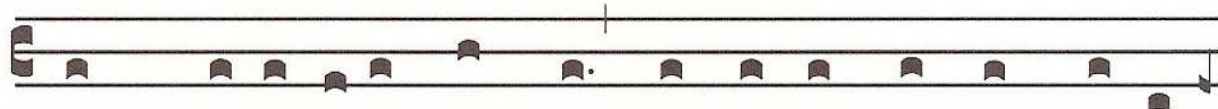
Two-je-go Du-cha Świę-te-go niech roz-pa-li ich ser-ca,

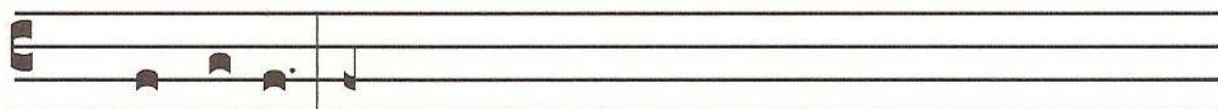
a-by ko-rzy-sta-jąc ze wza-jem-ne-go od-da-nia się

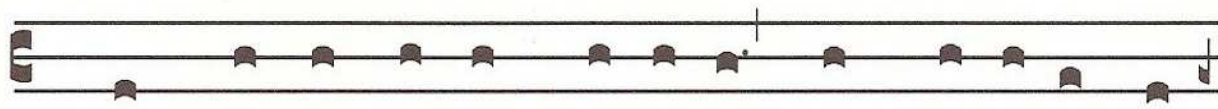
so-bie w mał-żeń-stwie, wy-cho-wa-li dzie-ci

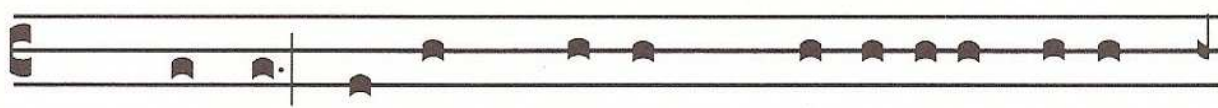
i wzbo-ga-ci-li Koś-ciół no-wy-mi wyz-na-wca-mi

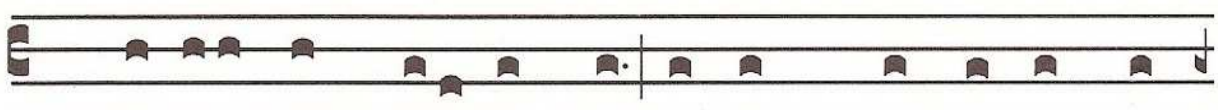
Chry-stu-sa.

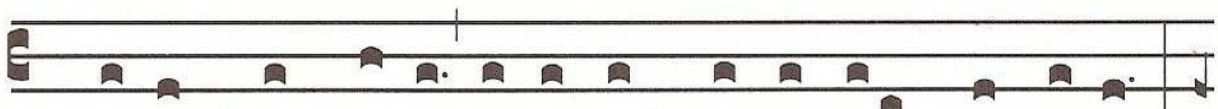
Niech sła-wią Cie-bie w ra-do-ści, niech szu-ka-ją Cię

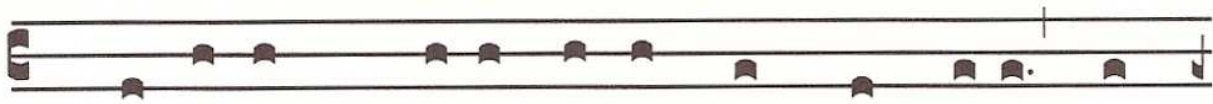
w smu-tku, nie-chaj w tru-dach przy-no-si im ra-dość

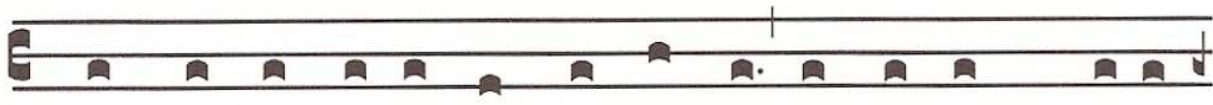
Two-ja oj-co-wska o-bec-ność i niech w każ-dej po-trze-

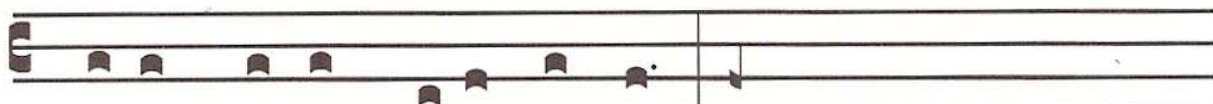
bie doś-wiad-cza-ją, że je-steś z ni-mi, by im po-ma-gać.

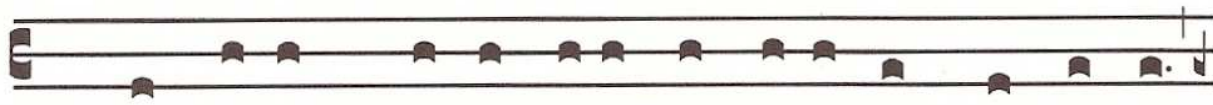
Włą-cze-ni w świę-tą spo-łe-czność Koś-cio-ła, niech

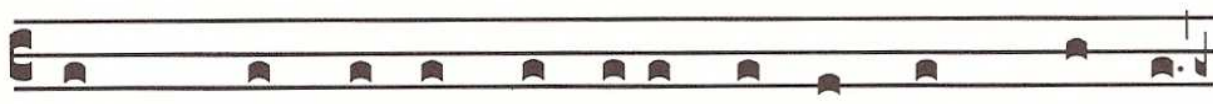
do Cie-bie za-no-szą mo-dli-twy, a wo-bec świa-ta

da-ją świa-de-ctwo o To-bie.

Spraw, a-by szczę-śli-wie o-sią-gnę-li wiek sę-dzi-wy,

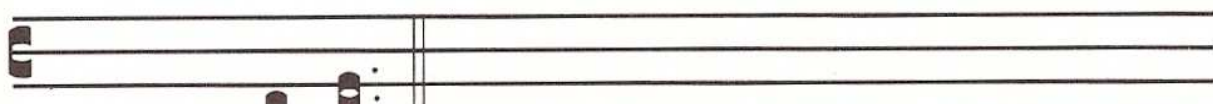
a w wie-czno-ści cie-szy-li się peł-nią szczęś-cia

ra-zem z gro-nem przy-ja-ciół, któ-re ich o-ta-cza.

Przez Chry-stu-sa, Pa-na na-sze-go.

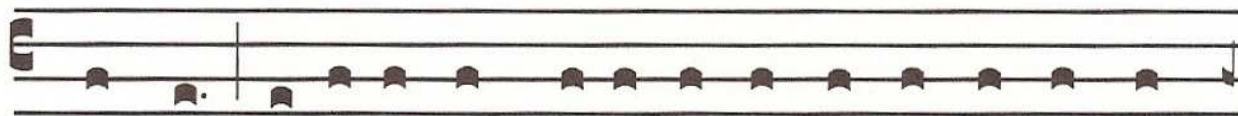
Wszyscy: A-men.

CZWARTA FORMUŁA BŁOGOSŁAWIENSTWA NOWOŻEŃCÓW

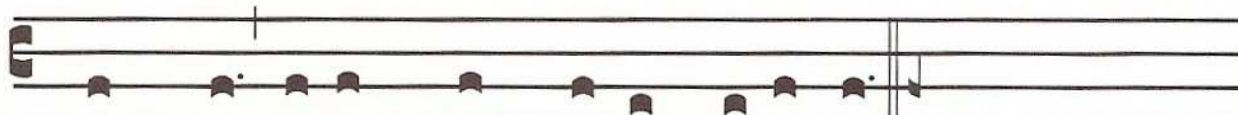
Celebrans mając ręce złożone, wzywa obecnych do modlitwy:

Proś-my o bło-go-sła-wień-stwo Bo-że dla tych no-wo-

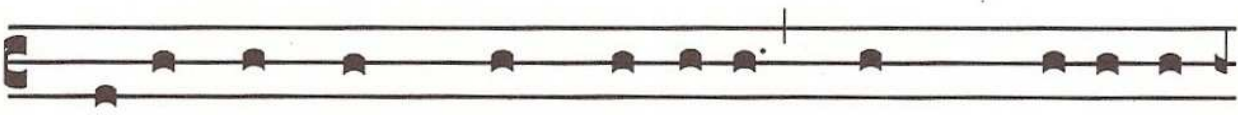

żeń-ców, a-by u-moc-nie-ni ła-ską sa-kra-men-tu mał-

żeń-stwa, ży-li w praw-dzi-wej mi-ło-ści.

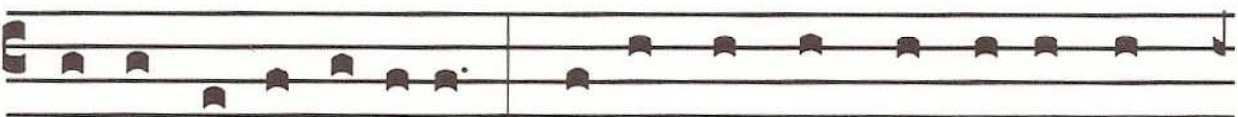
Wszyscy modlą się przez pewien czas w milczeniu. Następnie celebrans zwrócony do nowożeńców rozkłada ręce i mówi:

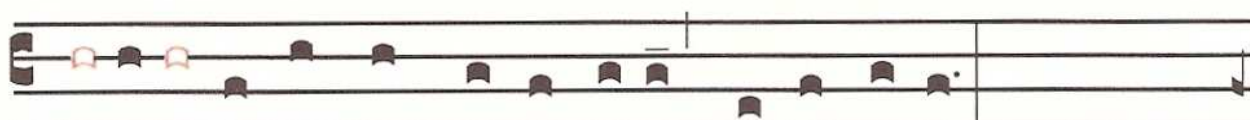
Bo-że, Oj-cze wszech-mo-gą-cy, Ty z mi-ło-ści

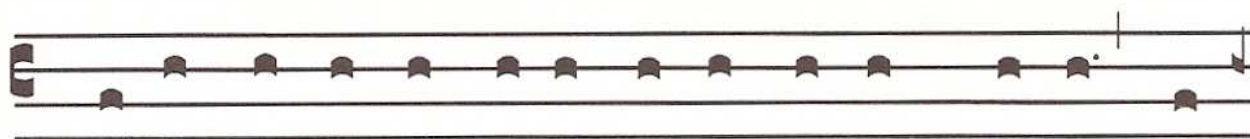
stwo-rzy-łeś na-szych pra-ro-dzi-ców A-da-ma i E-wę

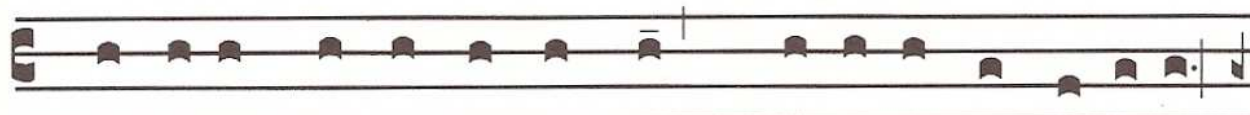
i bło-go-sła-wi-łeś im; bło-go-sław tym no-wo-żeń-com

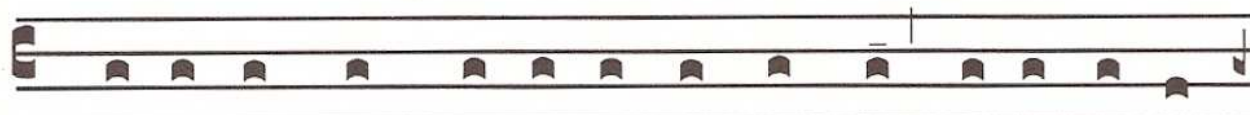
N. i N., a-by wier-nie peł-ni-li Two-ją wo-lę.

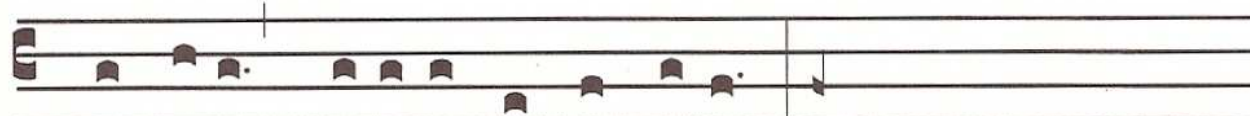
Bo-że, Sy-nu Jed-no-ro-dzo-ny, Je-zu Chry-ste, Ty

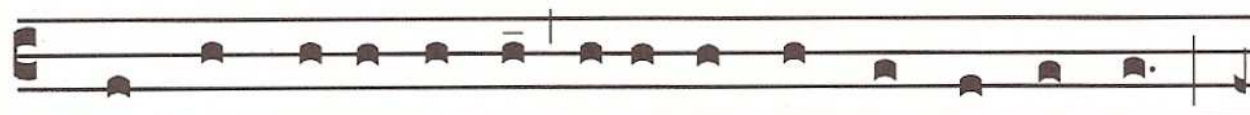
wy-da-łeś sie-bie za Koś-ciół, Two-ją O-blu-bie-ni-cę,

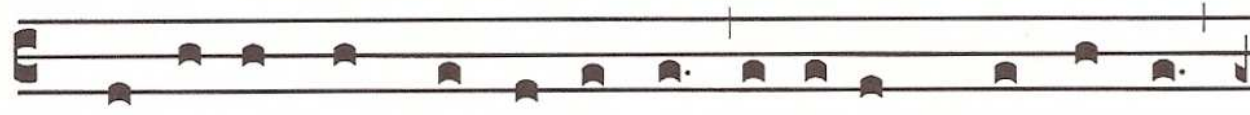
bło-go-sław tym no-wo-żeń-com i spraw, a-by na-śla-

do-wa-li Two-ją o-fiar-ną mi-łość.

Du-chu Świę-ty, Bo-że, Ty na-peł-niasz ser-ca wier-nych,

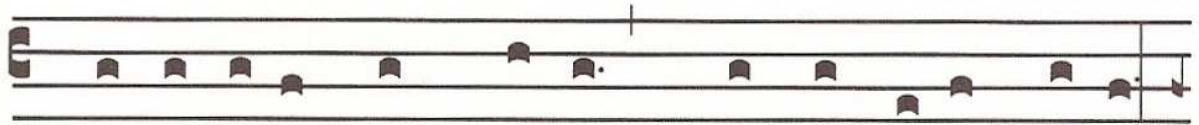
bło-go-sław tym no-wo-żeń-com i za-pal w nich o-gień

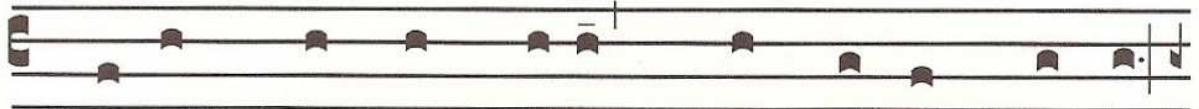
praw-dzi-wej mi-łości. Mi-łości, któ-ra jest cier-pli-wa

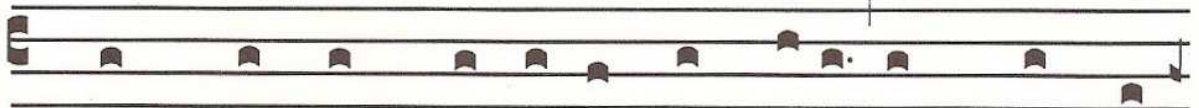
i ła-ska-wa, nie zaz-droś-ci, nie szu-ka u-zna-nia;

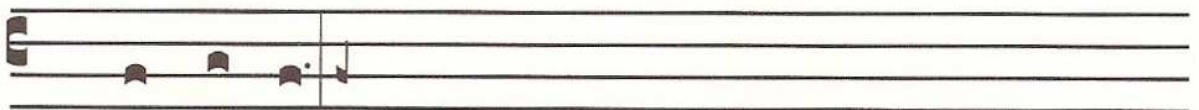
nie u-no-si się gnie-wem, nie pa-mię-ta zło-go;

któ-ra wszyst-ko zno-si, wszyst-kie-mu wie-rzy,

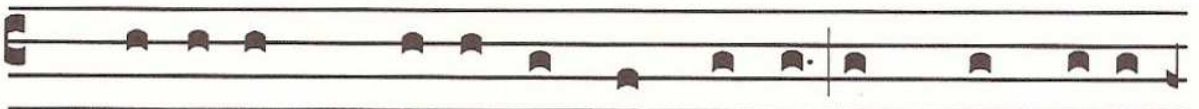
we wszyst-kim po-kła-da na-dzie-ję i wszyst-ko

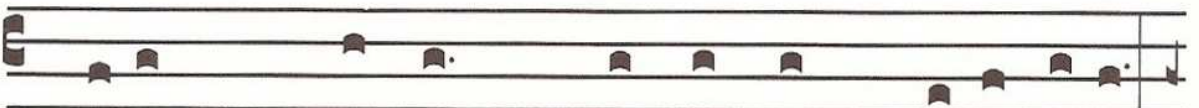
prze-trzy-ma.

Spraw, Bo-że, a-by ci no-wo-żeń-cy nie-u-stan-nie

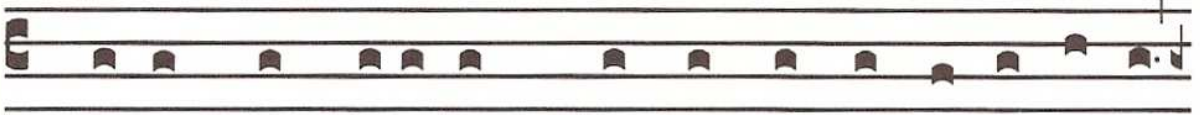
wzra-sta-li w mi-ło-ści ku To-bie i świad-czy-li

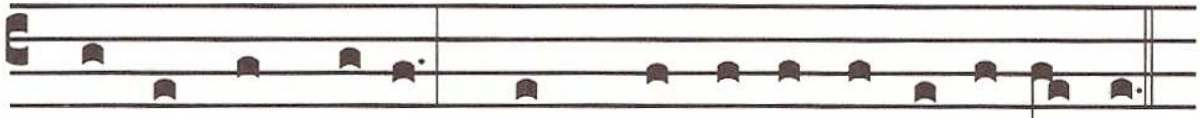
mi-łość wszyst-kim, któ-rzy ich o-ta-cza-ją.

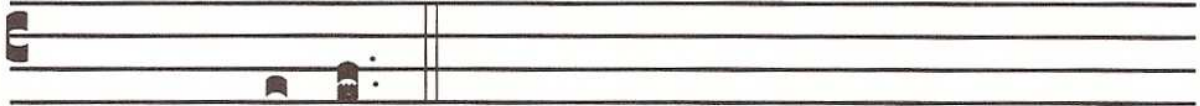
Niech po dłu-gim i peł-nym za-sług ży-ciu na zie-mi

(ra-zem ze swo-i-mi dzieć-mi) doj-dą do ra-do-ści

ży-cia wie-czne-go. Przez Chry-stu-sa, Pa-na na-sze-go.

Wszyscy: A-men.

IV. UROCZYSTE BŁOGOSŁAWIENSTWO KOŃCOWE

PIERWSZA FORMUŁA

Bóg Ojciec niech was zachowa w miłości wzajemnej i zgodzie, † aby pokój Chrystusowy w was zamieszkał * i stale przebywał w waszym domu.

Wszyscy: Amen.

Bądźcie szczęśliwi jako rodzice † i ciesząc się życzliwością przyjaciół, * żyjcie z ludźmi w prawdziwym pokoju.

Wszyscy: Amen.

Wśród świata bądźcie świadkami, że Bóg jest miłością, † aby stroskani i ubodzy, doznawszy waszej pomocy, * przyjęli was kiedyś z wdzięcznością do wiekuistego domu Boga.

Wszyscy: Amen.

Was wszystkich, tutaj zgromadzonych, niech błogosławi Bóg wszechmogący, * Ojciec i Syn, † i Duch Święty.

Wszyscy: Amen.

DRUGA FORMUŁA

Bóg Ojciec wszechmogący niech was nappełni swoją radością * i błogosławi wam i waszym dzieciom.

Wszyscy: Amen.

Jednorodzony Syn Boży niech was wspomaga * w dniach pomyślności i w chwilach doświadczeń.

Wszyscy: Amen.

Duch Święty niech zawsze udziela waszym sercom * swojej miłości.

Wszyscy: Amen.

Was wszystkich, tutaj zgromadzonych, niech błogosławi Bóg wszechmogący, * Ojciec i Syn, ✝ i Duch Święty.

Wszyscy: Amen.

TRZECIA FORMUŁA

Pan Jezus, który zaszczyił swoją obecnością wesele w Kanie Galilejskiej, * niech wam i waszym bliskim udzieli swojego błogosławieństwa.

Wszyscy: Amen.

Chrystus, który wydał się całkowicie za swój Kościół, * niech nieustannie napelnia wasze serca swoją miłością.

Wszyscy: Amen.

Pan Jezus niech was umocni, † abyście byli świadkami wiary w Jego zmartwychwstanie * i z radością oczekiwali szczęścia wiecznego.

Wszyscy: Amen.

Was wszystkich, tutaj zgromadzonych, niech błogosławi Bóg wszechmogący, * Ojciec i Syn, † i Duch Święty.

Wszyscy: Amen.

V. ZAWARCIE MAŁŻEŃSTWA W JĘZYKACH OBCYCH

Na terenie diecezji polskich obrzędy sakramentu małżeństwa odbywają się w języku polskim. Jeżeli jedno z nowożeńców albo oboje nie mówią po polsku, wyrażenie zgody na małżeństwo i nałożenie obrączek odbywa się w języku dla nich zrozumiałym. Należy się posłużyć podanymi niżej tłumaczeniami. W razie potrzeby należy przepisać teksty dla nowożeńców. Nowożeńcy mogą je odczytać po wezwaniu kapłana.

1. TEKSTY W JĘZYKU ANGIELSKIM

LITURGIA SAKRAMENTU

DIALOG WSTĘPNY

Po homilii wszyscy wstają, a narzeczeni zbliżają się do ołtarza i stają przed kapłanem. Kapłan mówi do narzeczonych:

N. and N., you have just heard the word of God which has reminded you of the dignity of human love and marriage. And so, in the presence of the Church, I ask you to state your intentions.

Następnie kapłan zadaje im pytania dotyczące dobrowolnej zgody na małżeństwo, woli wytrwania w wierności oraz gotowości na przyjęcie i wychowanie potomstwa.

N. and N., have you come here freely and without reservation to give yourselves to each other in marriage?

Narzeczeni: Yes, we have.

Do you intend to stay in this bond in sickness and in health, in good times and in bad, until death parts you?

Narzeczeni: We do.

Następne pytanie można opuścić, jeżeli przemawiają za tym okoliczności, np. starszy wiek narzeczonych.

Will you accept children lovingly from God, and bring them up according to the law of Christ and his Church?

Narzeczeni: We will.

Następuje hymn do Ducha Świętego.

ZAWARCIE MAŁŻEŃSTWA

Kapłan zwraca się do narzeczonych, aby wyrazili zgodę małżeńską:

Since it is your intention to enter into marriage, join your right hands, and declare your consent before God and his Church.

Narzeczeni zwracają się do siebie i podają sobie prawe dłonie. Kapłan wiąże je końcem stopy.

Narzeczoney powtarza za kapłanem:

I, N., * take you, N., to be my wife. * I promise you * love, * fidelity, * marital honesty * and that I shall not part from you until death. * So help me Almighty God * and all the Saints.

Następnie powtarza narzeczona:

I, N., * take you, N., to be my husband. * I promise you * love, * fidelity, * marital honesty * and that I shall not part from you until death. * So help me Almighty God * and all the Saints.

Jeżeli z racji pastoralnych wydaje się to słusniejsze (np. przy upośledzeniu słuchu lub mowy), kapłan może zapytać narzeczonych o zgodę małżeńską. Najpierw kapłan mówi:

Since it is your intention to enter into marriage, join your right hands, and declare your consent before God and his Church and respond to my questions.

Narzeczeni zwracają się do siebie i podają sobie prawe dłonie. Kapłan wiąże je końcem stuły.

Najpierw kapłan pyta narzeczonego:

N., do you want to take N. to be your wife and do you promise her love, fidelity, marital honesty and that you will not part from her until death?

Narzeczony: I do.

Następnie kapłan pyta narzeczoną:

N., do you want to take N. to be your husband and do you promise him love, fidelity, marital honesty and that you will not part from him until death?

Narzeczona: I do.

Jeżeli narzeczeni nie mogą mówić, podpisują formułę wobec kapłana i świadków lub innymi znakami wyrażają zgodę na małżeństwo.

POTWIERDZENIE MAŁŻEŃSTWA

Kapłan mówi:

„What God has joined, men must not divide”. On behalf of the Catholic Church I confirm this marriage which you have contracted between yourselves and I bless it in the name of the Father and of the Son ✝ and of the Holy Spirit.

Wszyscy: Amen.

Kapłan usuwa stulę.

BŁOGOSŁAWIENSTWO OBRĄCZEK

Kapłan mówi:

May the Lord bless ✝ these rings which you give to each other as the sign of your love and fidelity.

Wszyscy: Amen.

NAŁOŻENIE OBRĄCZEK

Kapłan mówi:

Accept these rings as the sign of the marital bond you have contracted.

Mąż nakłada na serdeczny palec żony obrączkę przeznaczoną dla niej mówiąc:

N., take this ring as a sign of my love and fidelity. In the name of the Father, and of the Son, and of the Holy Spirit.

Także żona nakłada na serdeczny palec męża obrączkę przeznaczoną dla niego mówiąc:

N., take this ring as a sign of my love and fidelity. In the name of the Father, and of the Son, and of the Holy Spirit.

Następuje modlitwa powszechna.

2. TEKSTY W JĘZYKU FRANCUSKIM

LITURGIA SAKRAMENTU

DIALOG WSTĘPNY

Po homilii wszyscy wstają, a narzeczeni zbliżają się do ołtarza i stają przed kapłanem. Kapłan mówi do narzeczonych:

N. et N., vous avez écouté avec nous la Parole de Dieu, qui vous a redit le sens de votre amour et de votre mariage. En présence de l'Eglise je vous demande maintenant de confirmer votre décision.

Następnie kapłan zadaje im pytania dotyczące dobrowolnej zgody na małżeństwo, woli wytrwania w wierności oraz gotowości na przyjęcie i wychowanie potomstwa.

N. et N., vous allez vous engager l'un envers l'autre. Est-ce librement et sans contrainte?

Narzeczeni: Oui.

Vous allez vous promettre fidélité. Est-ce pour toute votre vie, aux jours de bonheur comme aux jours difficiles, en bonne ou mauvaise santé?

Narzeczeni: Oui.

Następne pytanie można opuścić, jeżeli przemawiają za tym okoliczności, np. starszy wiek narzeczonych.

Accepterez-vous avec amour les enfants, que Dieu vous donnera et engagerez-vous à les élever selon la loi du Christ et de l'Eglise?

Narzeczeni: Oui.

Następuje hymn do Ducha Świętego.

ZAWARCIE MAŁŻEŃSTWA

Kapłan zwraca się do narzeczonych, aby wyrazili zgodę małżeńską.

Puisque vous êtes décidés à vous engager dans les liens du mariage, en présence de Dieu et de son Église, veuillez joindre vos mains et échanger vos consentements.

Narzeczeni zwracają się do siebie i podają sobie prawe dłonie. Kapłan wiąże je końcem stuły.

Narzeczoney powtarza za kapłanem:

Moi, N., * je te prends, toi, N., pour mon épouse, * et je te promets amour, * fidélité * et honnêteté du mariage, * je te promets, que je ne t'abandonnerai pas * tout au long de ma vie. * Aide moi, Dieu tout puissant, * à tenir cet engagement * grâce à l'intercession de tous les saints.

Następnie powtarza narzeczonej:

Moi, N., * je te prends, toi, N., pour mon époux, * et je te promets amour, * fidélité * et honnêteté du mariage, * je te promets, que je ne t'abandonnerai pas * tout au long de ma vie. * Aide moi, Dieu tout puissant, * à tenir cet engagement * grâce à l'intercession de tous les saints.

Jeżeli z racji pastoralnych wydaje się to słusniejsze (np. przy upośledzeniu słuchu lub mowy), kapłan może zapytać narzeczonych o zgodę małżeńską. Najpierw kapłan mówi:

Puisque vous êtes décidés à vous engager dans les liens du mariage, en présence de Dieu et de son Église, veuillez joindre vos mains et échanger vos consentements, en répondant à mes questions.

Narzeczeni zwracają się do siebie i podają sobie prawe dłonie. Kapłan wiąże je końcem stopy.

Najpierw kapłan pyta narzeczonego:

N., voulez-vous prendre pour votre épouse cette-ci **N.** et lui promettre amour, fidélité et honnêteté du mariage, et de ne l'abandonner tout au long de votre vie?

Narzeczony: Oui, je le veux.

Następnie kapłan pyta narzeczoną:

N., voulez-vous prendre pour votre époux celui-ci **N.** et lui promettre amour, fidélité et honnêteté du mariage et de ne l'abandonner tout au long de votre vie?

Narzeczona: Oui, je le veux.

Jeżeli narzeczeni nie mogą mówić, podpisują formułę wobec kapłana i świadków lub innymi znakami wyrażają zgodę na małżeństwo.

POTWIERDZENIE MAŁŻEŃSTWA

Kapłan mówi:

„Ce que Dieu a uni, que l'homme ne le sépare point”.
Par l'autorité de l'Eglise catholique je confirme ce mariage, que vous venez de contracter et je le bénis au nom du Père et du Fils ✝ et du Saint Esprit.

Wszyscy: Amen.

Kapłan usuwa stulę.

BŁOGOSŁAWIEŃSTWO OBRĄCZEK

Kapłan mówi:

Que le Seigneur ✠ bénisse vos alliances et vous garde tous les deux dans l'amour et la fidélité.

Wszyscy: Amen.

NAŁOŻENIE OBRĄCZEK

Kapłan mówi:

Donnez-vous l'un à l'autre ces alliances bénies en signe du mariage, que vous venez de contracter.

Mąż nakłada na serdeczny palec żony obrączkę przeznaczoną dla niej mówiąc:

N., je te donne cette alliance, signe de mon amour et de ma fidélité. Au nom du Père et du Fils et du Saint Esprit.

Także żona nakłada na serdeczny palec męża obrączkę przeznaczoną dla niego mówiąc:

N., je de donne cette alliance, signe de mon amour et de ma fidélité. Au nom du Père et du Fils et du Saint Esprit.

Następuje modlitwa powszechna.

3. TEKSTY W JĘZYKU LITEWSKIM

LITURGIA SAKRAMENTU

DIALOG WSTĘPNY

Po homilii wszyscy wstają, a narzeczeni zbliżają się do ołtarza i stają przed kapłanem. Kapłan mówi do narzeczonych:

N. ir N., klausydami Dievo žodžio, prisiminete žmogiškosios meilės ir santuokos reikšmę. Bažnyčios vardu dabar jus klausiu.

Następnie kapłan zadaje im pytania dotyczące dobrowolnej zgody na małżeństwo, woli wytrwania w wierności oraz gotowości na przyjęcie i wychowanie potomstwa.

N. ir N., ar esate rimtai apgalvoję, niekieno neverčiamis ir tikrai pasiryžę susituokti?

Narzeczeni: Taip.

Ar esate pasiryžę išlaikyti meilę ir vienybę laimeje ir nelaimėje, džiaugsme ir varge, kolei gyvi būsite?

Narzeczeni: Taip.

Następne pytanie można opuścić, jeżeli przemawiają za tym okoliczności, np. starszy wiek narzeczonych.

Ar ryžtates priimti Dievo duodamus vaikus ir juos katalikiškai išaukleti?

Narzeczeni: Taip.

Następuje hymn do Ducha Świętego

ZAWARCIE MAŁŻEŃSTWA

Kapłan zwraca się do narzeczonych, aby wyrazili zgodę małżeńską.

Kadangi tikrai norite sudaryti šventą vyro ir moters sąjungą, paduokite vienas kitam dešinę ranką ir kartokite paskui mane santuokos priesaiką.

Narzeczeni zwracają się do siebie i podają sobie prawe dłonie. Kapłan wiąże je końcem stuły.

Narzeczony powtarza za kapłanem:

Aš, N., * imu tave, N., savo žmona * ir prisiekiu tave myleti, * būti tau ištikimas, * tave gerbti * ir ligi mirties tavęs neapleisti. * Tai ivykdyti man tepadedą * visagalis Dievas * ir visi jo šventieji.

Następnie powtarza narzeczona:

Aš, N., * imu tave, N., savo vyru * ir prisiekiu tave myleti, * būti tau ištikima, * tave gerbti * ir ligi mirties tavęs neapleisti. * Tai ivykdyti man tepadedą * visagalis Dievas * ir visi jo šventieji.

Jeżeli z racji pastoralnych wydaje się to słuszniejsze (np. przy upośledzeniu słuchu lub mowy), kapłan może zapytać narzeczonych o zgodę małżeńską. Najpierw kapłan mówi:

Kadangi tikrai norite sudaryti šventą vyro ir moters sąjungą, paduokite viens kitam dešinės rankas ir Dievo bei Bažnyčios akivaizdoje atsakykite i mano klausimus.

Narzeczeni zwracają się do siebie i podają sobie prawe dłonie. Kapłan wiąże je końcem stuły.

Najpierw kapłan pyta narzeczonego:

Ar nori N. paimti savo žmona ir prisiekti ją mylėti, būti jai ištikimam, ją gerbti ir ligi mirties jos neapleisti?

Narzeczony: Noriu.

Następnie kapłan pyta narzeczoną:

Ar nori N. paimti savo vyru ir prisiekti ji mylėti, būti jam ištikimam, ji gerbti ir ligi mirties jo neapleisti?

Narzeczona: Noriu.

Jeżeli narzeczeni nie mogą mówić, podpisują formułę wobec kapłana i świadków lub innymi znakami wyrażają zgodę na małżeństwo.

POTWIERDZENIE MAŁŻEŃSTWA

Kapłan mówi:

„Ką Dievas sujunge, žmogus teneišskiria”. Todel jūsu santuoką aš, Kataliku Bažnyčios igaliotas, tvirtinu ir laiminu vardan Dievo Tevo, ir Sūnaus, ✝ ir Šventosios Dvasios.

Wszyscy: Amen.

Kapłan usuwa stułę.

BŁOGOSŁAWIEŃSTWO OBRĄCZEK

Kapłan mówi:

Tepalaimina ✠ Dievas šiuos žiedus, kuriuos vienas kitam iteiksite kaip meiles ir ištikimybes ženklą.

Wszyscy: Amen.

NAŁOŻENIE OBRĄCZEK

Kapłan mówi:

Užmaukite vienas kitam žiedą kaip sudarytos santuokos ženklą.

Mąż nakłada na serdeczny palec żony obrączkę przeznaczoną dla niej mówiąc:

N., priimk ši žiedą kaip mano meiles ir ištikimybes ženklą vardan Dievo Tevo, ir Sūnaus, ir Šventosios Dvasios.

Także żona nakłada na serdeczny palec męża obrączkę przeznaczoną dla niego mówiąc:

N., priimk ši žiedą kaip mano meiles ir ištikimybes ženklą vardan Dievo Tevo, ir Sūnaus, ir Šventosios Dvasios.

Następuje modlitwa powszechna.

4. TEKSTY W JĘZYKU NIEMIECKIM

LITURGIA SAKRAMENTU

DIALOG WSTĘPNY

Po homilii wszyscy wstają, a narzeczeni zbliżają się do ołtarza i stają przed kapłanem. Kapłan mówi do narzeczonych:

Liebe Brautleute, Sie haben das Wort Gottes gehört und seine Botschaft vernommen. Ich bitte Sie nun, vor allen Anwesenden zu bekunden, dass Sie bereit sind, eine christliche Ehe miteinander einzugehen.

Następnie kapłan zadaje im pytania dotyczące dobrowolnej zgody na małżeństwo, woli wytrwania w wierności oraz gotowości na przyjęcie i wychowanie potomstwa.

N. und N., ich frage Sie: Sind Sie hierhergekommen, um nach reiflicher Überlegung aus freiem Entschluss den Bund der Ehe zu schliessen?

Narzeczeni: Ja.

Wollen Sie in unverbrüchlicher Treue miteinander leben, in Gesundheit und Krankheit, in guten und in bösen Tagen, bis der Tod Sie scheidet?

Narzeczeni: Ja.

Następne pytanie można opuścić, jeżeli przemawiają za tym okoliczności, np. starszy wiek narzeczonych.

Sind Sie bereit die Kinder, die Gott Ihnen schenken will, anzunehmen und Sie im Geiste Christi und seiner Kirche zu erziehen?

Narzeczeni: Ja.

Następuje hymn do Ducha Świętego.

ZAWARCIE MAŁŻEŃSTWA

Kapłan zwraca się do narzeczonych, aby wyrazili zgodę małżeńską.

Da Sie also beide zu einer christlichen Ehe entschlossen sind, reichen Sie einander die rechte Hand und wiederholen Sie das Vermählungswort.

Narzeczeni zwracają się do siebie i podają sobie prawe dłonie. Kapłan wiąże je końcem stuły.

Narzeczoney powtarza za kapłanem:

Ich N., * nehme dich, N., als meine Frau * und verspreche dir Liebe, * Treue * und eheliche Ehrlichkeit, * dich auch nicht zu verlassen, * bis der Tod uns scheidet; * so wahr mir Gott helfe * und alle Heiligen.

Następnie powtarza narzeczona:

Ich N., * nehme dich, N., als meinen Mann * und verspreche dir Liebe, * Treue * und eheliche Ehrlichkeit, * dich auch nicht zu verlassen, * bis der Tod uns scheidet; * so wahr mir Gott helfe * und alle Heiligen.

Jeżeli z racji pastoralnych wydaje się to słuszniejsze (np. przy upośledzeniu słuchu lub mowy), kapłan może zapytać narzeczonych o zgodę małżeńską. Najpierw kapłan mówi:

Da Sie also beide zu einer christlichen Ehe entschlossen sind, reichen Sie einander die rechte Hand und vor Gott und vor der Kirche beantworten Sie meine Fragen.

Narzeczeni zwracają się do siebie i podają sobie prawe dłonie. Kapłan wiąże je końcem stuły.

Najpierw kapłan pyta narzeczonego:

N., ich frage Sie: Nehmen Sie Ihre Braut N. an als Ihre Frau und versprechen Sie ihr Liebe, Treue und eheliche Ehrlichkeit, bis der Tod Sie scheidet?

Narzeczony: Ja.

Następnie kapłan pyta narzeczoną:

N., ich frage Sie: Nehmen Sie Ihren Bräutigam N. an als Ihren Mann und versprechen Sie ihm Liebe, Treue und eheliche Ehrlichkeit, bis der Tod Sie scheidet?

Narzeczona: Ja.

Jeżeli narzeczeni nie mogą mówić, podpisują formułę wobec kapłana i świadków lub innymi znakami wyrażają zgodę na małżeństwo.

POTWIERDZENIE MAŁŻEŃSTWA

Kapłan mówi:

„Was Gott verbunden hat, das darf der Mensch nicht trennen”. Den Ehebund, den Sie vor dem Gott und seiner Kirche geschlossen haben, bestätige ich und segne im Namen des Vaters und des Sohnes ✝ und des Heiligen Geistes.

Wszyscy: Amen.

Kapłan usuwa stulę.

BŁOGOSŁAWIENSTWO OBRĄCZEK

Kapłan mówi:

Der allmächtige Gott segne ✝ diese Ringe die Sie einander überreichen werden als Zeichen der Liebe und der Treue.

Wszyscy: Amen.

NAŁOŻENIE OBRĄCZEK

Kapłan mówi:

Stecken Sie einander den Ring der Treue an.

Mąż nakłada na serdeczny palec żony obrączkę przeznaczoną dla niej mówiąc:

N., trag diesen Ring als Zeichen meiner Liebe und Treue. Im Namen des Vaters und des Sohnes und des Heiligen Geistes.

Także żona nakłada na serdeczny palec męża obrączkę przeznaczoną dla niego mówiąc:

N., trag diesen Ring als Zeichen meiner Liebe und Treue. Im Namen des Vaters und des Sohnes und des Heiligen Geistes.

Następuje modlitwa powszechna.

5. TEKSTY W JĘZYKU WŁOSKIM

LITURGIA SAKRAMENTU

DIALOG WSTĘPNY

Po homilii wszyscy wstają, a narzeczeni zbliżają się do ołtarza i stają przed kapłanem. Kapłan mówi do narzeczonych:

N. e N., avete ascoltato la Parola di Dio e vi avete ricordato il significato dell'amore umano e del matrimonio. Perciò vi interrogo davanti alla Chiesa sulle vostre intenzioni.

Następnie kapłan zadaje im pytania dotyczące dobrowolnej zgody na małżeństwo, woli wytrwania w wierności oraz gotowości na przyjęcie i wychowanie potomstwa.

N. e N., siete venuti qui per contrarre matrimonio senza alcuna costrizione, ma liberamente e coscienti del passo che compite?

Narzeczeni: Si.

Avete la ferma volontà di essere fedeli a questo vincolo in ogni circostanza, felice o avversa, nella buona o nella cattiva salute per tutta la vita?

Narzeczeni: Si.

Następne pytanie można opuścić, jeżeli przemawiają za tym okoliczności, np. starszy wiek narzeczonych.

Siete disposti ad accogliere con amore i figli che Dio vorrà concedervi, e a educarli secondo la legge di Christo e della sua Chiesa?

Narzeczeni: Si.

Następuje hymn do Ducha Świętego.

ZAWARCIE MAŁŻEŃSTWA

Kapłan zwraca się do narzeczonych, aby wyrazili zgodę małżeńską.

Se è vostra ferma intenzione contrarre il sacro vincolo del matrimonio, congiungete le vostre mani, ed esprite davanti a Dio e alla sua Chiesa il vostro consenso.

Narzeczeni zwracają się do siebie i podają sobie prawe dłonie. Kapłan wiąże je końcem stuły.

Narzeczoney powtarza za kapłanem:

Io N., * prendo te N., come mia sposa * e ti prometto l'amore, * la fedeltà * e l'onestà matrimoniale, * e che non ti abbandonerò fino alla morte. * Cosí mi aiuti * il Signore Dio Onnipotente * e tutti i santi.

Następnie powtarza narzeczonea:

Io N. * prendo te N., come mio sposo * e ti prometto l'amore, * la fedeltà * e l'onestà matrimoniale, * e che non ti abbandonerò fino alla morte. * Cosí mi aiuti * il Signore Dio Onnipotente * e tutti i santi.

Jeżeli z racji pastoralnych wydaje się to słuszniejsze (np. przy upośledzeniu słuchu lub mowy), kapłan może zapytać narzeczonych o zgodę małżeńską. Najpierw kapłan mówi:

**Se è vostra ferma intenzione contrarre il sacro vincolo del matrimonio, congiungete le vostre mani, ed esprime-
mete davanti a Dio e alla sua Chiesa il vostro consenso,
rispondendo alle mie interrogazioni.**

Narzeczeni zwracają się do siebie i podają sobie prawe dłonie. Kapłan wiąże je końcem stuły.

Najpierw kapłan pyta narzeczonego:

N., vuoi prendere questa **N.**, come tua sposa e prometti l'amore, la fedeltà e l'onestà matrimoniale, e che la non abbandonerai fino alla morte?

Narzeczoney: Si.

Następnie kapłan pyta narzeczoną:

N., vuoi prendere questo **N.**, come tuo sposo, e prometti l'amore, la fedeltà e l'onestà matrimoniale, e che lo non abbandonerai fino alla morte?

Narzeczoney: Si.

Jeżeli narzeczeni nie mogą mówić, podpisują formułę wobec kapłana i świadków lub innymi znakami wyrażają zgodę na małżeństwo.

POTWIERDZENIE MAŁŻEŃSTWA

Kapłan mówi:

„L'uomo non osi separare, ciò che Dio unisce”. Il matrimonio che voi avete contratto io con l'autorità della santa Chiesa cattolica confermo e benedico nel nome del Padre e del Figlio ✝ e dello Spirito Santo.

Wszyscy: Amen.

Kapłan usuwa stulę.

BŁOGOSŁAWIENSTWO OBRĄCZEK

Kapłan mówi:

Il Signore benedica ✝ questi anelli, che vi scambiate in segno di amore e di fedeltà.

Wszyscy: Amen.

NAŁOŻENIE OBRĄCZEK

Kapłan mówi:

Come segno del matrimonio contratto scambiatevi questi anelli.

Mąż nakłada na serdeczny palec żony obrączkę przeznaczoną dla niej mówiąc:

N., ricevi questo anello, segno del mio amore e della mia fedeltà. Nel nome del Padre e del Figlio e dello Spirito Santo.

Także żona nakłada na serdeczny palec męża obrączkę przeznaczoną dla niego mówiąc:

N., ricevi questo anello, segno del mio amore e della mia fedeltà. Nel nome del Padre e del Figlio e dello Spirito Santo.

Następuje modlitwa powszechna.

DODATEK

OBRZĘDY JUBILEUSZU MAŁŻEŃSTWA W CZASIE MSZY ŚWIĘTEJ

1. Sakrament małżeństwa, który jednoczy w Chrystusie małżonków katolickich, jest dla nich źródłem łaski do wiernego trwania w miłości i wypełniania obowiązków rodzicielskich. Ważnym czynnikiem doskonalenia miłości małżonków i rodziców jest pełny udział w Eucharystii. Albowiem przez uczestnictwo w ofierze Chrystusa i w uczcie paschalnej małżeństwo chrześcijańskie, które wyraża tajemnicę jedności i miłości, jakie łączą Chrystusa i Kościół, odnawia się i umacnia tak, że małżonkowie stają się coraz pełniej jednym ciałem i jedną duszą w Chrystusie.
2. Szczególną okazją odnowienia się w łasce sakramentu małżeństwa przez udział w Eucharystii są jubileusze po dwudziestu pięciu, pięćdziesięciu i sześćdziesięciu latach życia w małżeństwie. Kościół w specjalnej liturgii składa Bogu dzięki za łaski otrzymane przez jubilatów oraz udziela im błogosławieństwa Bożego na dalsze lata wspólnego życia.
3. Duszpasterze powinni zachęcić jubilatów do obchodzenia jubileuszu przez pełny udział we Mszy św. i ułatwić im przystąpienie do sakramentu pokuty. Ponieważ jubileusze małżeńskie są rocznicami powstania rodziny, należy zachęcić także dzieci oraz innych krewnych do pełnego udziału we Mszy jubileuszowej.
4. Termin jubileuszu wybierają małżonkowie i ustalają go w porozumieniu z duszpasterzem.
5. Obrzędy jubileuszowe mogą odbyć się wspólnie dla większej liczby małżeństw. Wówczas każda para oddzielnie odpowiada na pytania dotyczące woli wypełniania zobowiązań wynikających

na pytania dotyczące woli wypełniania zobowiązań wynikających z sakramentu małżeństwa. Natomiast pozostałe części obrzędu stosuje się do wszystkich razem.

6. Obrzędy jubileuszu odbywają się zasadniczo w czasie Mszy św. W szczególnych okolicznościach mogą się odbyć poza Mszą św. w sposób podany w Obrzędach błogosławieństw. W diecezjach Polski można odprawić Mszę obrzędową w 25 rocznicę małżeństwa — nr 11 oraz w 50 i 60 rocznicę małżeństwa — nr 12, we wszystkie dni z wyjątkiem uroczystości, niedziel całego roku, Środy Popielcowej i Wielkiego Tygodnia.

7. Jeżeli w uroczystościach uczestniczy kilku kapłanów, wypada, aby koncelebrowali oni Mszę z głównym celebransem.

8. Należy przygotować:

- a) w zakrystii — szaty potrzebne do odprawienia Mszy św.;
- b) przed ołtarzem — klęczniki i krzesła dla jubilatów;
- c) na kredensie — wszystko, co jest potrzebne do odprawienia Mszy św. i udzielenia Komunii pod dwiema postaciami. Dla jubilatów, którzy przeżyli w małżeństwie 50 lat, należy przygotować krzyże. Są one przeznaczone do zawieszenia na ścianie albo na szyi jubilatów. Mogą także mieć formę plakiety. Można na nich umieścić odpowiedni napis. Do poświęcenia krzyży należy przygotować wodę święconą i kropidło.

OBRZĘDY WSTĘPNE

9. Można zorganizować procesjonalne wejście jubilatów, którym towarzyszą dzieci i wnuki. Nie należy tego robić, jeżeli udział w tej procesji byłby dla jubilatów uciążliwy albo inne okoliczności przemawiają przeciw temu.

10. Jeśli odbywa się procesja do ołtarza, wówczas pierwsi idą ministranci, następnie kapłan, a za nim jubilaci, którym towarzyszy rodzina. W tym czasie śpiewa się pieśń na wejście.

11. Gdy wszyscy przybędą przed ołtarz i zajmą swoje miejsca, kapłan czyni znak krzyża i pozdrawia wiernych jak zwykle na początku Mszy. Następnie zwraca się do jubilatów i do zgromadzonych, aby wprowadzić ich do udziału w obrzędach.

LITURGIA SŁOWA

12. Liturgia słowa odbywa się zgodnie z przepisami. Mogą być trzy czytania.

13. W Mszy obrzędowej można wybrać czytania spośród przewidzianych na Mszę za nowożeńców lub na Mszę dziękczynną. Gdy przepisy zabraniają odprawienia Mszy obrzędowej, można jedno czytanie wybrać z tekstów wyżej wskazanych.

14. Po Ewangelii kapłan na podstawie tekstu świętego wyjaśnia w homilii tajemnicę i łaskę chrześcijańskiego życia małżeńskiego z uwzględnieniem różnych sytuacji osób.

HYMN DO DUCHA ŚWIĘTEGO

15. Po homilii kapłan mówi:

Dziękując Panu Bogu za łaski udzielone jubilatом w ciągu ich życia, prosimy Ducha Świętego, by umocnił ich miłość i dał łaskę wytrwania.

Wszyscy stojąc śpiewają trzy zwrotki hymnu do Ducha Świętego.

**O Stworzycielu, Duchu, przyjdź,
Nawiedz dusz wiernych Tobie krąg.
Niebieską łaskę zesłać racz
Sercom, co dziełem są Twych rąk.**

**Pocieszycielem jesteś zwan
I Najwyższego Boga dar.
Tyś namaszczaniem naszych dusz,
Zdrój żywy, miłość, ognia żar.**

**Daj nam przez Ciebie Ojca znać,
Daj, by i Syn poznany był.
I Ciebie, jedno tchnienie Dwóch,
Niech wyznajemy z wszystkich sił. Amen.**

ODNOWIENIE ŚLUBOWANIA

16. Po hymnie jubilaci podchodzą do ołtarza, a kapłan zwraca się do nich w następujących słowach:

Czcigodni małżonkowie, przed dwudziestu pięciu (pięćdziesięciu) laty zawarliście przed Bogiem sakramentalny związek małżeński, łącząc się ze sobą w Chrystusie na całe życie. Wtedy ślubowaliście sobie miłość, wierność i uczciwość małżeńską oraz trwanie we wspólnocie małżeńskiej aż do śmierci.

Na znak, że coraz doskonalej chcecie wypełniać swoje święte zobowiązania, podajcie sobie prawe dłonie i odpowiedzcie na pytania, które wam zadam w imieniu Kościoła.

Jubilaci zwracają się do siebie i podają sobie prawe dłonie, kapłan wiąże je końcem stopy.

Następnie zadaje pytania:

Czy chcecie coraz doskonalej miłować się wzajemnie, biorąc za wzór ofiarną miłość Chrystusa, który oddał za nas swoje życie?

Małżonkowie: Chcemy.

Czy chcecie okazywać sobie coraz głębszy szacunek i żyć w doskonałej wierności małżeńskiej?

Małżonkowie: Chcemy.

Czy chcecie wspierać się wzajemnie w troskach i radościach, w zdrowiu i chorobie, służąc sobie z serca i modląc się za siebie, aż do końca waszego życia?

Małżonkowie: Chcemy.

17. Kapłan mówi:

Bóg wszechmogący, od którego pochodzą nasze dobre pragnienia, niech umocni waszą wolę i wspiera was łaską, abyście wiernie wypełniali święte ślubowania, dzisiaj ponowione, i zasłużyli na życie wieczne.

Wszyscy: Amen.

Kapłan usuwa stulę.

18. Jeżeli jubilaci nie mogą mówić, odnowienie ślubowania może się odbyć przez potwierdzenie pytania kapłana odpowiednim znakiem albo kapłan wzywa ich, aby w duchu odnowili zobowiązania małżeńskie.

WRĘCZENIE KRZYŻÓW

19. Przy obchodzie 50 rocznicy małżeństwa kapłan błogosławi krzyże przeznaczone dla jubilatów.

Wszechmogący Boże, pobłogosław te krzyże przeznaczone dla jubilatów i spraw, aby przez wierność i miłość stawali się coraz doskonalszym obrazem związku Kościoła z Chrystusem, Twoim Synem. Który żyje i króluje na wieki wieków.

Wszyscy: Amen.

Kapłan kropi krzyże wodą święconą.

20. Małżonkom, którzy przeżyli wspólnie 50 lat, kapłan wręcza krzyże mówiąc:

Czcigodni małżonkowie, przyjmijcie krzyż Chrystusa, znak Jego zwycięstwa. Bóg, który was prowadził od czasu waszej młodości, i w podeszłym wieku was nie opuści.

Wpatrzeni w krzyż Zbawiciela, dążcie wytrwale do wyznaczonego wam kresu, którym jest Jezus Chrystus. Do Niego należą czas i wieczność, Jemu chwała i panowanie przez wszystkie wieki wieków.

Wszyscy: Amen.

MODLITWA POWSZECHNA

21. Następuje modlitwa powszechna. Jeżeli jest przepisane wyznanie wiary, odmawia się je po modlitwie powszechnej. Kapłan może dobrać wezwania związane z okolicznościami według zasad ogólnych (np. za chorych i zmarłych z rodziny itp.). Jeżeli jubilatci nie mają dzieci, należy to uwzględnić.

WSTĘP

Składając Panu Bogu dziękczynną ofiarę, błagajmy Go za jubilatów i za całą ludzkość.

Wołajmy do Niego:
Wysłuchaj nas, Panie.

1 IV

Módlmy się za małżonków, którzy dzisiaj obchodzą jubileusz, / aby Chrystus obecny w ich życiu umacniał ich miłość i napępniał ich radością.

2

Módlmy się za dzieci (i wnuków) jubilatów, / aby okazywały im wdzięczność i chętną pomoc.

3

Módlmy się za wszystkich małżonków tutaj obecnych, / aby Duch Święty odnowił w nich łaskę sakramentu małżeństwa.

4 III

Módlmy się za małżeństwa rozbite, / aby Bóg udzielił im siły do przebaczenia i pojednania.

5 II Módlmy się za nasze miasto (naszą wieś), / aby wszyscy jego (jej) mieszkańcy żyli w pokoju.

6 I Módlmy się za Kościół święty, niepokalaną Oblubienicę Chrystusa, / aby ogarnął wszystkich chrześcijan.

MODLITWA

Wszchemogący, wieczny Boże, wejrzyj na tych małżonków, którzy z radością składają Tobie dziękczynienie, † i spraw, aby z pomocą Twojej łaski zachowując miłość i jedność,* byli radością Twojego Kościoła. Przez Chrystusa, Pana naszego.

W. Amen.

Albo:

Bóg, Ojciec wszechmogący, od wieków postanowił, aby miłość, wierność (i płodność) małżeńska były znakiem Jego działania w historii zbawienia. Wzywajmy Jego miłosierdzia i wołajmy:

Umocnij, Boże, wierność tych małżonków.

Ojcze Święty, wierny swoim obietnicom, Ty domagasz się zachowania Twego przymierza i nagradzasz wierność,

— ześlij obfite błogosławieństwo na tych wiernych, którzy obchodzą (dwudziestą piątą, pięćdziesiątą, sześćdziesiątą) rocznicę swojego małżeństwa.

Ojczy, Ty razem z Synem i Duchem Świętym od wieków trwasz w doskonałej jednoŃci i we wspólnocie miłości,

— spraw, aby Twoi słuźy, którzy przez sakrament małżeństwa zawarli przymierze miłości, umacniali się wzajemnie na drodze życia.

Ty w swojej opatrzności kierujesz losami ludzi i prowadzisz wiernych do udziału w misterium Chrystusa,

— spraw, aby Twoi słuźy, zachowując pokój w powodzeniu i w przeciwnościach, trwali w Chrystusie i dla Niego tylko żyli.

Ty chcesz, aby wspólnota małżeńska była świadectwem życia chrześcijańskiego,

— spraw, aby wszyscy małżonkowie głosili w świecie tajemnicę miłości Twojego Syna.

Kapłan odmawia modlitwę:

Boże, Ty postanowiłeś, aby ludzie trwali we wspólnocie rodzinnej, † wysłuchaj łaskawie prośby swoich wiernych i spraw, aby naśladowując przykład świętej Rodziny, * doszli do wiecznej radości w Twoim domu i chwalili Ciebie na wieki. Przez Chrystusa, Pana naszego.

Wszyscy: Amen.

LITURGIA EUCHARYSTYCZNA

22. Liturgię eucharystyczną sprawuje się zgodnie z Obrzędami Mszy św.

23. O ile to możliwe, podczas przygotowania darów małżonkowie, albo ich dzieci, przynoszą do ołtarza chleb, wino i wodę.

BŁOGOSŁAWIENSTWO JUBILATÓW

24. Po odmówieniu Ojcze nasz celebrans opuszcza Wybaw nas i zwrócony do małżonków, z rękami rozłożonymi mówi:

Wysławiamy Ciebie, Boże, Stwórco wszechrzeczy. * Ty na początku stworzyłeś mężczyznę i kobietę, * aby stanowili wspólnotę życia i miłości. * Dzięki Ci składamy za to, że raczyłeś błogosławić rodzinnej wspólnotcie, * którą założyli Twoi słudzy N. i N., * aby była obrazem jedności Chrystusa i Kościoła. * Wejrzyj na nich dzisiaj łaskawie * i skoro podtrzymywałeś ich wspólnotę w radościach i trudach życia, nadal umacniaj ich małżeńskie przymierze, * pomnażaj ich miłość, * utrwalaj między nimi więź pokoju, * aby (razem z gronem dzieci i wnuków, które ich otaczają) * cieszyli się zawsze Twoim błogosławieństwem. * Przez Chrystusa, Pana naszego.

Wszyscy: Amen.

25. Po słowach Pokój Pański, zależnie od okoliczności i zgodnie z miejscowymi zwyczajami, małżonkowie i wszyscy inni przekazują sobie wzajemnie znak pokoju i miłości.

26. Małżonkowie mogą przyjąć Komunię pod dwiema postaciami.

27. Po Komunii można odśpiewać na dziękczynienie Pieśń NMP Uwielbiaj, duszo moja albo hymn Ciebie, Boga, wysławiamy

28. Pod koniec Mszy świętej celebrans błogosławi małżonków albo w zwykły sposób, albo stosując uroczystą formułę.

Diakon lub sam celebrans wzywa uczestników do przyjęcia błogosławieństwa, zwracając się do nich słowami:

Pochylcie głowy na błogosławieństwo.

Kapłan wyciąga ręce nad małżonkami i mówi:

W 25 ROCZNICĘ MAŁŻEŃSTWA

Bóg Ojciec niech was zachowa w miłości wzajemnej i zgodzie, † aby pokój Chrystusowy w was zamieszkał * i stale przebywał w waszym domu.

Wszyscy: Amen.

Bądźcie szczęśliwi jako rodzice † i ciesząc się życzliwością przyjaciół, * żyjcie z ludźmi w prawdziwym pokoju.

Wszyscy: Amen.

Wśród świata bądźcie świadkami, że Bóg jest miłością, † aby stroskani i ubodzy, doznawszy waszej pomocy, * przyjęli was kiedyś z wdzięcznością do wiekuistego domu Boga.

Wszyscy: Amen.

Was wszystkich, tutaj zgromadzonych, niech błogosławi Bóg wszechmogący, * Ojciec i Syn, ✠ i Duch Święty.

Wszyscy: Amen.

W 50 LUB 60 ROCZNICĘ MAŁŻEŃSTWA

Bóg, Ojciec wszechmogący, niech was napelni swoją radością * i błogosławi wam i waszej rodzinie.

Wszyscy: Amen.

Jednorodzony Syn Boży niech was wspomaga * w dniach pomyślności i w chwilach doświadczeń.

Wszyscy: Amen.

Duch Święty niech zawsze udziela waszym sercom * swojej miłości.

Wszyscy: Amen.

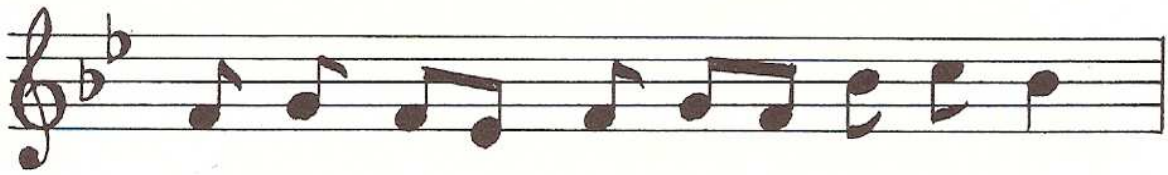
Was wszystkich, tutaj zgromadzonych, niech błogosławi Bóg wszechmogący, * Ojciec i Syn, ✠ i Duch Święty.

Wszyscy: Amen.

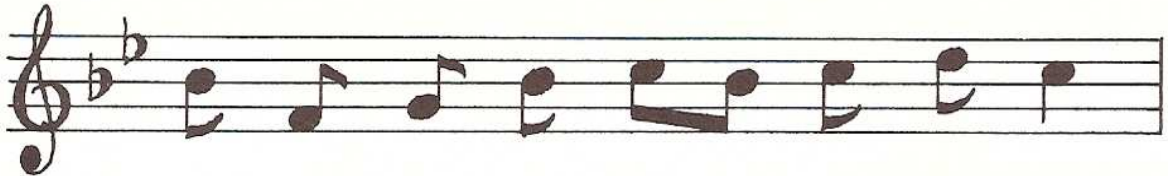
Idźcie w pokoju Chrystusa.

Wszyscy: Bogu niech będą dzięki.

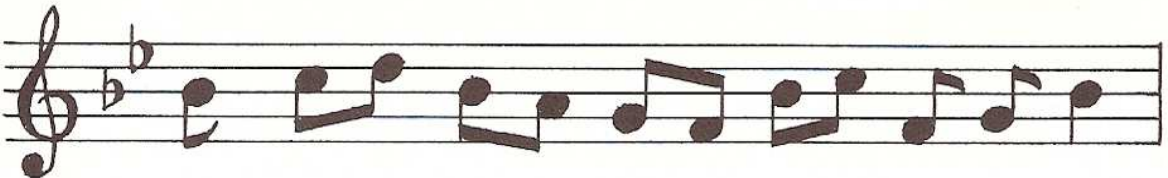
MELODIA HYMNU

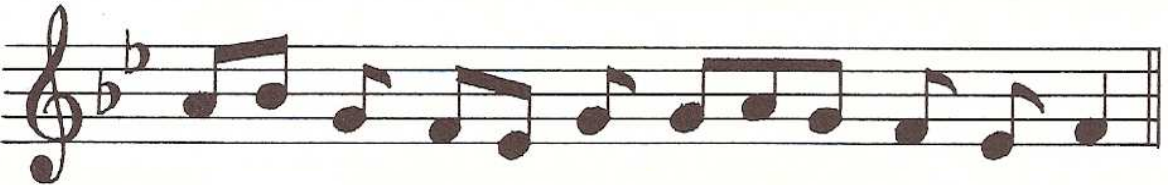
O Stwo - rzy - cie - lu Du - chu przyjdź

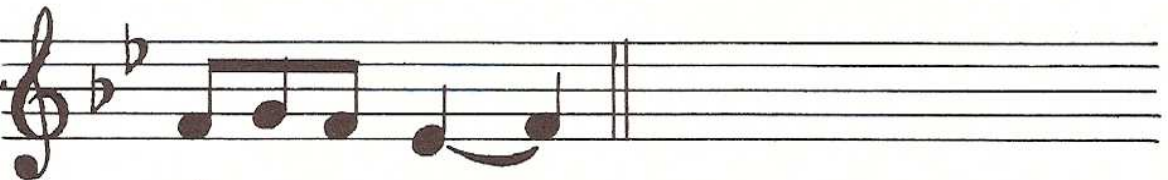
Na - wiedź dusz wier - nych To - bie krąg

Nie - bie - ską ła - skę ze - słać racz

Ser - com, co dzie - łem są Twych rąk.

A - men.

Hymn można śpiewać także na inne melodie zatwierdzone przez władze kościelne do użytku liturgicznego.

SPIS TREŚCI

Dekret Prymasa Polski do pierwszego wydania	5
Dekret Prymasa Polski zezwalający na druk trzeciego wydania Obrzędów sakramentu małżeństwa	5
Dekret Kongregacji Kultu Bożego i Dyscypliny Sakramentów zatwierdzający polski przekład drugiego wydania typicznego	6
Dekret Kongregacji Kultu Bożego i Dyscypliny Sakramentów zatwierdzający drugie wydanie wzorcowe Obrzędów małżeństwa w języku łacińskim	9
Dekret Kongregacji Obrzędów zatwierdzający obrzędy zawierania małżeństwa	8
Wprowadzenie teologiczne i pastoralne	11
Rozdział I: Obrzęd sakramentu małżeństwa w czasie Mszy św.	25
Rozdział II: Obrzęd sakramentu małżeństwa poza Mszą św.	36
Rozdział III: Obrzęd zawarcia małżeństwa między osobą należącą do Kościoła katolickiego i niechrześcijaninem lub katechumenem	54
Rozdział IV: Teksty do wyboru w obrzędach małżeństwa	65
I. Czytania biblijne	65
II. Modlitwa powszechna	107
III. Błogosławieństwo nowożeńców	115
A. Formuły błogosławieństwa nowożeńców bez melodii ...	115
B. Formuły błogosławieństwa nowożeńców z melodiami ..	122
IV. Uroczyste błogosławieństwo końcowe	141
V. Zawarcie małżeństwa w obcych językach	144
1. Angielski	144
2. Francuski	148
3. Litewski	153
4. Niemiecki	157
5. Włoski	161
Dodatek: Obrzędy jubileuszu małżeństwa	166
Melodia hymnu „O Stworzycielu, Duchu, przyjdź”	178

Księgarnia św. Jacka Katowice, ul. Warszawska 58

Wydanie III. Nakład 5.000 egz.

Druk: Drukarnia Archidiecezjalna w Katowicach, ul. Wita Stwosza 11

